

**T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ
İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ**

**2023 YILI
ÇALIŞMA RAPORU**

Mart 2024

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
2023 Yılı Çalışma Raporu
Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü
Strateji Geliştirme Birimince
Hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

1. İDARİ YAPI	
1.1. Kuruluş	1
1.2. İl Müdürlüğünün Görevleri	2
2. SOSYO-EKONOMİK YAPI	
2.1. Demografik Göstergeler	7
2.1. Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması	7
3. TARIMSAL YAPI	
3.1. Tarımsal Üretim Değeri (2000-2020)	13
3.2. Arazi Varlığı	15
3.3. Tarımsal Sulama	17
3.4. Bitkisel Üretim	17
 Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	27
Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	33
Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü	53
Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü	95
Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü	102
Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	114
Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü	119
Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü	126
İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü	141

Önsöz

Bugün, yeryüzünde yaşanan iklimsel değişiklik, su kaynaklarındaki azalmaya karşın suya olan gereksinimdeki artış, güvenilir gıdaya olan talebi arttırmıştır. Karadeniz Bölgesinin en gözde şehri olan Samsun ili, tarım sektörü ve paydaşları genel anlamda ülke kalkınmasının önemli bir unsurudur. Bununla birlikte barındırdığı Çarşamba ve Bafra Ovaları ülkemiz kırsal kalkınma çabalarının da ana bileşeni durumundadır.

Bu nedenle Samsun ilinde tarım, ülke ve il ekonomisi açısından sadece ekonomik bir faaliyet değil; sosyal, bölgesel, kültürel, ekolojik vb. önemi olan bir sektördür. İstihdam, işsizlik, yoksulluk ve göç sorunlarının çözümü, çiftçilerin ürettikleri katma değerden sanayi yoluyla daha fazla pay alması ve bulunduğu, yaşadığı yerde mutlu olması gibi konular tarıma dayalı sanayilerin kırsal alan açısından insani ve sosyal boyutunu da ortaya koymaktadır.

İlimizin tarımsal yapısının önemi, 2019 yılında pandeminin ortaya çıkması ile 2020 ve 2021 yıllarında daha iyi anlaşılmıştır. Dünyada yaşanan covid-19 salgını ülkeleri kendi öz kaynaklarıyla ne kadar süre yetinebileceklerini bir şekilde test etmiştir. Özellikle temel tüketim maddelerini kendileri karşılayabilen ülkeler kısa süreli panik halini çabuk atlattımlardır. Gıda temini, gıda güvenilirliği ve gıda üretimdeki devamlılık konusu bir kez daha önemini ortaya koymuştur. Bu durum Samsun genelinde ekilmeyen alanların üretime kazandırılması, tarım ve gıda üretiminde küçük aile işletmelerinin ve küçük üretim alanlarının yerel ekonomiye kazandırılmasının ne kadar önemli olduğunu göstermiştir.

İlimizdeki tarımsal kaynakların planlı, etkin, doğru, verimli ve sürdürülebilir bir şekilde harekete geçirilip bitkisel ve hayvansal katma değer vasıtasıyla ekonomik güvenliği ve gıda arz güvencesini sağlayarak, insan sağlığını güvence altına almak amacıyla ülkemizde ve bölgesinde söz sahibi bir il olmak temel hedefimizdir. Bu hedefler doğrultusunda 2023 yılında hazırladığımız “Samsun İli Tarımsal Üretim Eylem Planımızda” ekonomik ve fiziksel anlamda sürdürülebilirliği sağlamanın ve tarımın tüm taraflarına ekonomik kazanç getirmenin, insanımıza yeterli ve sağlıklı gıda sunumunu gerçekleştirmenin sorumluluğunu taşıyoruz.

Müdürlüğümüzce 2023 yılında gerçekleştirdiğimiz tüm çalışmalarımızı içeren bu çalışma raporunda tarım paydaşlarına yararlı bilgiler aktarılmaktadır. Bu başarılı çalışmalarda emeği geçen tüm İl/İlçe Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür eder, 2023 yılı çalışma raporunun tarımın tüm paydaşlarına faydalı olmasını dilerim.

İbrahim SAĞLAM
İl Müdürü

1. İDARİ YAPI

1.1. Kuruluş

İl Müdürlüğümüz 10/07/2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" ile Bakanlığımızın Tarım ve Orman Bakanlığı olarak kurulması üzerine İl Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak yeniden yapılanmıştır.

İl Müdürü

Teknik Müdür Yardımcısı

Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü
Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü
Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü
Çayır Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü
Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğü

Sağlık Müdür Yardımcısı

Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü
Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü
Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü

İdari Müdür Yardımcısı

İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü
Döner Sermaye Saymanlığı
Sivil Savunma

İlçe Müdürlükleri

Alaçam İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Asarcık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Atakum İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Ayvacık İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Bafra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Canik İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Çarşamba İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Havza İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
İlkadım İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kavak İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Ladik İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
19 Mayıs İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Salıpazarı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Tekkeköy İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Terme İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Vezirköprü İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Yakakent İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü

1.2. İl Müdürlüğünün Görevleri

- İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve ilin tarım üretim potansiyelini mevcut teknolojiye göre belirlemek,
- Her türlü il yayım programlarını hazırlamak ve yayınların kendi elemanlarına, tüketicilere ve çiftçilere ulaştırılmasını sağlamak,
- Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleştirilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,
- Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluşlarla işbirliği halinde uygulamaya dönük deneme ve demonstrasyonlar programlamak ve yürütmek,

d) İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,

e) Tarım ürünlerinin işlenip değerlendirilmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,

f) İlin tarım ürünlerini ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmaları yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını sağlamak,

g) Hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem konusunda il düzeyinde risk kriterlerini ve yönetimi esaslarını belirleyerek değerlendirme yapmak ve gerekli iletişimi sağlamak,

ğ) İldeki hayvanların refahının sağlanması ile salgın ve paraziter hastalıklardan korunmasını sağlamak, bulaşıcı hastalıkların yurt çapında yayılmasını önlemek amacıyla il çapında plan, program ve projeler hazırlamak, gerek bunları, gerekse Bakanlık tarafından belirlenenleri, ilde uygulamak, izlemek, denetlemek,

h) İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,

ı) Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yurt çapında yaygınlaştırılması için il bazında gerekli çalışmaları yapmak,

i) Bakanlığa bağlı hayvan sağlığı ile ilgili hastane, klinik v.b. merkezleri yönetmek; özel sektörde kurulacak bu çeşit tesislere Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve kurulmuş olanları denetlemek,

j) Hayvan sağlığı ile ilgili madde ve malzemelerin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek

k) Özel sektörde kurulacak suni tohumlama istasyonları ve damızlık yetiştirme işletmelerine Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre izin vermek ve denetlemek,

l) İl dahilinde uygulanan entegre ve münferit tarım ve kırsal kalkınma projelerinin gerektirdiği hizmetleri yapmak, yeni yapılacak projelerin gerektirdiği ön etüt ve envanter çalışmalarını yürütmek,

m) Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,

n) İl dahilindeki bitki ve hayvan sağlığı ile ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini mevzuatı doğrultusunda yürütmek, resmi ve özel mezbaha ve kombinaları sağlık yönünden denetlemek, ildeki damızlık boğa, koç, teke ve aygırların sağlık kontrollerini yapmak, uygun olmayanları enemek,

o) İl dahilinde bitkilere zarar veren zararlı hastalık ve organizmaların tespitini yapmak ve koruma programlarını hazırlamak, onaylanmış programların uygulanmasını sağlamak,

ö) İl dahilinde faaliyette bulunan bitki koruma ürünleri, zirai mücadele alet- makineleri, tohum ve gübre bayileri ile ilaçlama yapan özel ve tüzel kişilerin kontrolünü yapmak, gıda ve yem stokları, gıda ve yem konularını ilgilendiren etüt ve envanterleri hazırlamak, ruhsatlı yem fabrikalarını asgari teknik ve sağlık şartları bakımından denetlemek, gıda ve yem sanayileri ürünlerinin belirlenmiş esaslara uygunluğunu denetlemek, ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekileri yürütmek,

p) Bitki, hayvan, gıda ve yem güvenliğini gözeterek tüketiciyi ve halk sağlığını koruma amacıyla il düzeyinde tedbirler almak, denetim ve kontrol hizmetlerinin aksatılmadan yürütülmesini sağlamak, Bakanlıkça belirlenen tedbirlerin ilde uygulanmasını sağlamak, izlemek, değerlendirmek, konusunda faaliyet gösteren laboratuvarları mevzuatı çerçevesinde belgelendirilmek, kaydını almak, izlemek, yetkili oldukları hususlarda denetlemek,”

r) Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ve balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek, su ürünleri ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler yapmak ve her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, üretim alanlarının kiralanması ve işletilmesini ve buralarda verimliliğin artırılmasını sağlamak, su kaynaklarının kirletilmesini önleyecek ve su ürünlerini

zarardan koruyacak tedbirleri almak ve aldirmek, balıkçılık ve su ürünleri ilgili ihracat, ithalat işlemlerini mevzuatı çerçevesinde yürütmek.

s) Mera tespit tahdit, ıslah ve tahsis ile mera dışına çıkarılma ve bu gibi yerler ile ilin içerisinde bulunduğu tarım havzasına dair faaliyetlerde mevzuatı doğrultusunda işlemler yürütmek, tarım arazisinde ekili, dikili alanlarının ve bunların ürünlerinin taşınır ve taşınmaz çiftçi mallarının korunmasını ve tabii afetlerden zarar gören çiftçilere özel mevzuatına göre yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,

ş) Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkanlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,

t) Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin ve birliklerin kurulması için teknik ve yetkisi dahilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,

u) Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi kadınlar ile çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,

ü) Gıda, gıda katkı maddeleri ve gıda ile temasta bulunan madde ve malzemeler konusunda faaliyette bulunan yerlerin gerekli kayıtları yapmak, izinleri vermek, üretim işleme ve satış yerlerini mevzuatı çerçevesinde denetlemek, bu malzemelerin ihracat ve ithalatında Bakanlık ile ilgili işlemlerinin il düzeyindekilerini yürütmek,

v) Tohumluk üretimlerinin beyanname kabulü, tarla kontrollerini yapmak ve numune alarak ilgili kuruluşlarına göndermek,

y) Tohumluk piyasasında yetkilendirme ile ilgili faaliyetleri yürütmek,

z) Tohumluk, süs bitkileri, doğal çiçek soğanları ve kesme çiçek ile ilgili ithalat ve ihracat işlemlerini yürütmek,

aa) Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin il ile ilgili kısımları uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,

bb) Küresel iklim değişiklikleri, tarımsal çevre, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar il düzeyinde olanları yürütmek, diğer afetler ve tarım sigortası ile ilgili olarak 14/6/2005 tarihli ve 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım ve mevzuatla verilen diğer çalışmaları yapmak,

cc) Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek, Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,

çç) Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin teknik yönden kontrolünü yapmak,

dd) Hayvancılık projeleriyle ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek, mevzuatı doğrultusunda projeler yapmak, yürütmek, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar yapıp bunları denetlemek.

ee) Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,

ff) İl dahilinde faaliyette bulunan her türlü gübre ve toprak düzenleyicilerin üretim yerleri, gübre bayileri ile bu bayilerin depolarını ve buralardaki piyasaya arz edilmiş ürünleri belirlenmiş esaslara göre uygunluğunu denetlemek,

gg) Bakanlığın il müdürlüklerine yetki devri yaptığı gübreler için ithalat uygunluk belgelerini düzenlemek,

hh) İlde ilk defa faaliyete geçen gübre fabrikaları ile gübre üretim yerleri için lisans başvurularında, bu fabrika ve üretim yerlerinin mevzuata uygunluğunu denetlemek, uygunluk raporunu Bakanlığa göndermek,

ii) İlde bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretimi ile ilgili bilgi sistemlerinin kurulması ve kullanılmasını sağlamak,

ii) Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,

jj) Tarımsal üretimi arttırmak, geliştirmek, kolaylaştırmak, kalitesini arttırmak ve maliyeti düşürmekle ilgili iş ve işlemleri usulünce yürütmek, çiftlik muhasebe veri ağının il ile ilgili kısımlarını mevzuatı çerçevesinde gerçekleştirmek,

kk) Üreticilerce toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,

ll) İlde bulunan toprak-bitki –sulama suyu analiz laboratuvarlarının yetkilendirilmesi ve faaliyetleri ile ilgili olarak Bakanlıkça istenen hususları yerine getirmek.

mm) Alternatif üretim tekniklerine yönelik üretici, üretici örgütleri, müteşebbis ve tüketicilere eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak, denetim faaliyetlerini yürütmek, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik Bakanlıkça verilecek görevleri yapmak.

nn) Sulamaya açılan alanlarda tarım tekniklerini çiftçilere öğretmek ve yaymak,

oo) İlin, tohum, fidan, fide, gübre, ilaç, aşı, serum, zirai alet ve makine, damızlık hayvan, yumurta, civciv, balık yavrusu ve yumurtası, ipek böceği tohumu, ana arı, kovan, sperma zirai kredi gibi girdi ihtiyaçlarını ilçelerden gelen bilgiler ışığında tespit etmek, bunların tedarik ve dağıtımını için T.C. Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri, Tarım Satış Kooperatifleri, tarımsal amaçlı kooperatifler, döner sermaye, bütçe imkanları ve varsa fon gibi kaynaklardan yararlanmak üzere tedbirler almak,

öo) Tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini düzenleyen, 8/9/2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yapmak, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,

pp) İlde kurulu bulunan döner sermaye işletmesi ile ilgili iş ve işlemleri mevzuatına uygun olarak yürütmek,

rr) Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile arazi edindirme, tarım arazilerinin parçalanmasını önlemek, arazi düzenlemesi ve toplulaştırması, sulama verimliliğini arttırmak için uygun sulama tekniklerinin kullanılması ve tesislerinin yapılması, toprak kaynaklarını korumak, tarla içi geliştirme hizmetlerini yürütmek, 3083 sayılı Kanun çerçevesinde ve Bakanlıkça verilen yetki ve görevler dahilinde gerekli faaliyetleri yapmak,

ss) İlde bulunan Bakanlık kuruluşları arasında merkezden istenen verilerin toplanarak merkez kuruluşlarına bildirilmesi ve Bakanlıkça verilen talimat çerçevesinde koordinasyonu sağlamak,

şş) Bakanlıkça önceden tespit edilen ilke ve esaslar çerçevesinde hazırlanan il yıllık yatırım ve bütçe tekliflerinin planlanmasını, uygulamasını ve değerlendirmesini yapmak,

tt) İlde, Bakanlığın orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek.

uu) Sivil savunma, afet, acil durum, seferberlik ve savaş hali ile koruyucu güvenlik hizmetlerini mevzuata uygun olarak sivil savunma uzmanları eliyle yürütmek.

üü) Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını ve istihdamını sağlamak, kadın örgütlerini ve girişimci kadınları desteklemek, kırsalda kadının konumunu iyileştirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek ve kapasitesini artırmak için gerekli çalışmalar yapmak, projeler hazırlamak, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek. vv) (Ek: 28.8.2015 tarihli ve 38 sayılı Olur) İlçe müdürlüklerinin kurulmadığı yerlerde bu Yönerge ile belirlenmiş görevlere ilişkin iş ve işlemleri yapmak,

yy) Mevzuatla verilen diğer görevler ile Bakanlık ve vali tarafından verilecek benzeri görevleri yapmak.

Bina Araç Durumu Tablosu

Kuruluşun Adı	Hizmet Binası			Lojman Sayısı	Araç Sayısı						Misafirhane Adeti	Yatak Kapasitesi	Konferans ve Toplantı Salonu
	Hükümet Binasında	Mülk	Kira		Binek Oto	Pick-up	Minibüs	Kamyonet	Kamyon	Traktör			
İl Müdürlüğü		3		18	3	6	5	1	1	1	1	17	1
İlçe Müdürlükleri	6	8	2	5	11	5	2	2		2			
TOPLAM	6	11	2	23	14	11	7	3	1	3	1	17	1
GENEL TOPLAM	19			23	39						1	17	1

Kiralık Araç Sayısı	73
Toplam Araç Sayısı	112

Personel Durumu Tablosu

İstihdam Durumu	İl Toplamı	İlçe Toplamı	TOPLAM
Yönetici	13	17	30
Ziraat Mühendisi	130	226	356
Gıda Mühendisi	17	11	28
Veteriner Hekim	22	91	113
Diğer Memurlar	132	202	334
4/B Personel	13	58	71
İşçiler	54	82	136
GENEL TOPLAM	381	687	1068

2. SOSYO-EKONOMİK YAPI

2.1. Demografik Göstergeler

Demografik göstergeler, illerin gelişmişlik düzeyini belirleyen ve yansıtan oldukça önemli göstergelerdir. Zira nüfus yoğunluğunun çok yüksek olduğu yerleşim birimleri, cazibe merkezleri olduğu için bu bölgelere dışarıdan yoğun bir göç olmakta ve bu durum da doğal olarak, şehirleşme oranını yükseltmektedir. Öte yandan “yüksek bağımlılık oranı” ise üretime katılan birey sayısını azalttığı için gelişmişliği olumsuz yönde etkileyen bir özelliktir. 2021 yılı TÜİK’ in yaptığı adrese dayalı nüfus kayıt sistemi çalışmasına göre Türkiye’nin toplam nüfusu 83.614.362 olup Samsun ilinin toplam nüfusu 1.356.079 dur. Türkiye’nin nüfus bakımından 16. büyük ilidir. Türkiye nüfusunun ise %1,6’sını Samsun oluşturmaktadır. İlin nüfus yoğunluğu 139 kişi/km²’dir.

2.2. Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE) Araştırmaları da bölgesel gelişme politikalarının izleme ve değerlendirme araçlarından birisi olarak öne çıkmaktadır. Bu araştırmalar

ilçe, il ve bölgelerin gelişmişlik düzeylerini ve eğilimlerini tespit etme ve mukayese imkânı tanıyan önemli çalışmalardır.

15/06/2012 tarihli ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren Yeni Teşvik Sistemi kapsamında da Türkiye’de iller ve endeks değerlerine göre gelişmişlik seviyeleri bakımından altı kademe sınıflandırılmıştır.

En gelişmiş illeri kapsayan birinci ve ikinci gelişmişlik kademesinde Marmara, İç Anadolu, Ege ve Akdeniz Bölgesinden iller yer almaktadır. Karadeniz Bölgesinden Bolu ve Karabük ili de ikinci gelişmişlik kademesinde yer alan iller arasındadır. Orta derecede gelişmişliği temsil eden üçüncü, dördüncü ve beşinci gelişmişlik kademelerinde ağırlıklı olarak İç Anadolu, Karadeniz, Akdeniz ve Doğu Anadolu Bölgesinden iller bulunmakla birlikte İç Ege’de yer alan Uşak, Kütahya ve Afyonkarahisar illeri de bu grupta yer almaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yer alan illerimiz çoğunlukla altıncı gelişmişlik kademesinde bulunmaktadır.

2017 yılı İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE-2017) sıralamasına göre “birinci kademe gelişmiş 9 il bulunmaktadır.” Bu iller İstanbul, Ankara, İzmir, Kocaeli, Antalya, Bursa, Eskişehir ve Muğla ve Tekirdağ’dır. Bu illerin tamamı büyük şehir statüsündedir. Bu kademedeki iller yüksek gelişmişlik grubunu oluşturmaktadırlar. İstanbul ülkenin en gelişmiş ili olma konumunu bu dönemde de sürdürmektedir.

“2-5 arasındaki iller ise 56 adet” olup orta gelişmişlik grubunu oluşturmuştur. Bu illerin temel karakteristiği gelişmişlik grubunun orta seviyede olmasıdır. “Üçüncü kademe 13 il bulunmaktadır.” Bu illerin gelişmişlik grubu ise “ortaya yakın yüksek” olarak nitelenmektedir. Bu illerden Mersin, Gaziantep ve Samsun ülkemizde nüfusu bir milyonun üzerinde olan 19 il arasında yer almaktadır. Trabzon ve Zonguldak nüfusu orta ölçekli olan illerdir. Aralarında Samsun ilinin de bulunduğu; gelişmişlik kademesi 3 olan 13 il bulunmaktadır. Samsun bu il grubunda 7. sıradadır. 81 il sıralamasında ise 31. sıradadır.

TR83 (Samsun, Tokat, Çorum, Amasya) Bölgesi ilçeleri sosyoekonomik gelişmişlik analizi (SEGE) 2014 adlı çalışmada “Samsun’da ilçelerin gelişmişlik düzeyleri 5 grupta incelenmiştir.” Birinci grup gelişmişlik düzeyinde İlkadım ve Atakum ilçeleri şehir merkezinde, Tekkeköy ilçesi ise merkez ilçe konumunda değildir. Canik merkez ilçe olmasına rağmen ikinci gelişmişlik grubundadır.

Tablo 1: İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması

İlçe Adı	Genel Sıralama	İl içindeki Sıralaması	Skor	Kademe
İlkadım	65	1	1,594	2
Atakum	66	2	1,579	2
Tekkeköy	193	3	0,680	2
Bafra	247	4	0,429	3
Canik	284	5	0,282	3
Ladik	340	6	0,106	3
19 Mayıs	344	7	0,096	3
Çarşamba	371	8	0,038	3
Terme	451	9	-0,127	3
Kavak	463	10	-0,152	4
Havza	469	11	-0,166	4
Alaçam	554	12	-0,323	4
Yakakent	559	13	-0,328	4
Vezirköprü	573	14	-0,349	4
Salıpazarı	657	15	-0,479	4
Asarcık	723	16	-0,606	5
Ayvacık	790	17	-0,770	5

TÜİK, 2022

Samsun’da birinci ve ikinci gelişmişlik grubunda bulunan ilçeler (Atakum, İlkadım, Tekkeköy, Canik, Bafra) sahil kuşağındadır. Sahil kuşağında olan 19 Mayıs, Çarşamba, Terme ilçesi ile sahil kuşağında olmayan Havza, Kavak ilçesi de dahil olmak üzere 5 ilçe 3. gelişmişlik

sırasındadır. Alaçam, Vezirköprü, Ladik ilçeleri dördüncü, Ayvacık, Asarcık, Salıpazarı ve Yakakent ise 5. gelişmişlik sırasındadır.

İlçelerin coğrafi yapılarına bakıldığında, az gelişmiş ilçelerin gelişmiş olanlar gibi bir kuşak oluşturmadığı, engebenin ve yükselti alanlarının fazla olduğu ilçelerdir. Engebe ve yükselti tarım alanlarını kısıtlamakta, ulaşılabilirliği olumsuz etkilemekte, pazara yönelik üretim düşmektedir. Gelişmişlik sıralamasında önde gelen ilçelerden Canik ve Tekkeköy ilçeleri, sanayi sektöründe çalışanların oranı ve işyeri sayısı bakımından bölgede ilk sırada yer alan ilçelerdir. Birinci gelişmişlik grubundaki İlkadım ve Atakum ilçelerinde sanayi sektöründen ziyade hizmet sektörü gelişmiştir. Sanayi sektöründe çalışanlarının istihdamının en yüksek olduğu ilçeler Tekkeköy, Bafra ve Kavak ilçeleridir.

Alaçam bölgenin az nüfuslu ilçelerinden biridir. Ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. İlçede silajlık mısır, çeltik ve fiğ üretiminin fazla olduğu görülmektedir. Aynı zamanda tütün tarımı da yapılmaktadır. Ancak, Samsun'un diğer ilçeleri ile kıyaslandığında verimin düşük olduğu görülmektedir. İlçede balıkçılık da yapılmaktadır. Alaçam'ın diğer önemli zenginliği, doğa ile iç içe yetiştirilen küçükbaş hayvan varlığı ile et ve süt ürünlerine olan talebin fazlalığıdır. Tarım ve hayvancılığın gelişmesi için çayır ve mera ıslahı ve dönüşümlü otlatma çalışmalarının yapılması bölge planında yer almaktadır. İlçede imalat sanayi kısıtlı olmakla beraber, en çok istihdam yaratan imalat sanayi sektörleri: Ekmek, taze pastane ürünleri ve taze kek imalatı, ağaçların biçilmesi ve planlanması ile balık, kabuklu deniz hayvanları ve yumuşakçaların işlenmesi ve saklanması dayalı sektörlerdir.

Asarcık bölgenin orta nüfuslu, Samsun ilinin ise küçük ilçelerinden bir tanesidir. Nüfusun büyük bir çoğunluğu kırsal alanda yaşamaktadır. Asarcık bölgenin kentleşme oranı en düşük ilçesidir. İlçe ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayalıdır. İlçede daha çok tahıl ürünleri üretilmektedir. Ancak, tarıma elverişli arazi azdır. Üretimden alınan verim düşüktür. İlçede erkekler ise diğer ilçe, il ve bazı durumlarda yurt dışına inşaat işçisi olarak çalışmak için gitmektedir. Hayvancılık sektörü de geçimde önemli bir yer tutmaktadır. Ancak, yerli ırk miktarının fazla olması, yetersiz bakım ve beslenme şartları verimliliği önemli ölçüde düşürmektedir. Son yıllarda ise hayvancılık kurulan kooperatiflerle birlikte belirli bir gelişme sağlamıştır. İlçede sanayi ve üretim gelişmemiştir. Önemli istihdam sağlayan bir sanayi kolu bulunmamaktadır. İlçede genellikle kadınlar Kavak ilçesinde bulunan tekstil fabrikalarında çalışmaktadır. Asarcık'tan Samsun merkeze ulaşımında yollar nedeniyle zorluklar yaşanmaktadır. Ulaşım ilçe halkı tarafından önemli bir sorun olarak görülmektedir.

Atakum bölgenin en gelişmiş ilçesi konumunda bulunmaktadır. Bölgede en çok göç alan ilçelerden bir tanesidir. Ondokuz Mayıs Üniversitesinin ana yerleşkesi ve birçok fakültesi ilçe içerisinde bulunmaktadır. Öğrenci sayısı yüksektir ve üniversitede okuyan gençler ilçede barınmaktadır. Bu nedenle konut ve yurtlar sayıca çoktur. İlçede sağlık sektörü gelişmiştir. Sanayi ve hizmetlerde çalışanlara bakıldığında ortalama günlük kazançların yüksek olduğu görülmektedir. Kentsel yapısı ve hizmetler sektörünün öne çıkması ile ilçede önemli bir tarımsal üretim yapılmamaktadır. Hizmetler sektörü ekonomide öne çıkmaktadır. Atakum, ilin eğlence ve yeme-içme sektörlerindeki merkezi konumundadır.

Ayvacık bölgenin orta nüfuslu, Samsun ilinin ise küçük ilçelerinden bir tanesidir. Bölgede kırsal yerleşmeler ağırlıklıdır. Tarımsal üretim arazinin meyilli yapısı nedeniyle sınırlıdır. Tarım sektörü mısır, buğday, arpa ve fındık üretiminde yoğunlaşmıştır. Hayvancılık alanında ise sahip olunan potansiyel yeterince değerlendirilememiş, hem mera hem de ahır hayvancılığı yeterince gelişme göstermemiştir. İlçede öne çıkan bir sanayi sektörü bulunmamaktadır. 1970'li yıllarda barajların inşası sırasında ilçede yaşayan pek çok kişi baraj inşaatında çalışmış ve bu sayede inşaat işçiliği Ayvacık'ta gelişmiştir. Günümüzde Ayvacık'taki iş imkânlarının kısıtlı olması nedeniyle ilçede yaşayan birçok erkek inşaat işleri için ilçe dışında özellikle de büyük şehirlerde yaşamaktadır. Ayvacık ilçesi, sahil yolu ve çevre yollarına uzak olması, coğrafi yapısı, vb. nedenlerle doğal yapısını korumuş bir yerleşim yeridir. Ayvacık bu doğal yapısının korunması suretiyle son zamanlarda yapılan tekne turları otel işletmeciliği ve günü birlik gezi turları ile turizm yatırımları geliştirilmeye başlanmıştır. Dağcılık, su sporları ilçede geliştirilebilecek turizm faaliyetleri arasında bulunmaktadır. Türkiye'de suni göller içerisinde adaya sahip tek bölge Ayvacık'tır. Türkiye de tek olma özelliği taşıyan "Kirazlık Adası" ekolojik turizm potansiyeline sahiptir.

Bafra, Samsun ilçeleri arasında en kalabalık üçüncü ilçe olup; nüfusu yıllar itibariyle azalan bir seyir izlemekle beraber net göç hızı bakımından bölge ortalamasının üzerindedir. Türkiye'nin en önemli ovalarından biri olan Bafra'da tarımsal faaliyetler, tarıma dayalı sanayinin

gelişmesi açısından önemli bir potansiyel olup geliştirilmeye uygundur. İlçede un, pirinç, yağ, salça fabrikaları, süt, balık unu ve yağı işleme, soğuk hava deposu gibi gıda sektörüne yönelik yatırımlar ağırlıklıdır. Üretilen ürünlere yönelik olarak işleme, paketlenme ve depolama gibi yatırımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Sera organize sanayi bölgesi kurulması için yerel kurumlar çalışmalarını sürdürmektedir. İlçede nispi nem oranının bütün bir yıl boyu yüksek olması kesme çiçek ve süs bitkileri üretiminin ve dış satımının geliştirilmesine olanak sağlamaktadır.

Canik 2008 yılında Samsun merkezden ayrılmış ve ilçe olmuştur. Ordu-Ankara karayolunun geliştirilmesi, küçük sanayi sitelerinin kurulması, lojistik donatıların yapılması beldede önemli bir hareketlilik oluşturmuş, yerleşim alanlarının hızla büyümesine neden olmuştur. İlçede son yıllarda ulusal çapta büyük marketler, alışveriş merkezleri, özel hastane ve eğitim kurumları gibi pek çok yatırım yapılmıştır.

Çarşamba ilçesi, nüfusunun önemli bir bölümü köylerde yaşayan ve kırsal karakteri güçlü olan bir yerleşim yeridir. Nüfusunun yıllar içinde çok değişmediği görülmekle birlikte, özellikle Samsun merkezi başta olmak üzere büyük şehirlere göç vermekte ve çevre kırsal yerleşimlerden göç almaktadır. Çarşamba'nın sosyoekonomik yapısı incelendiğinde tarımın yoğun etkisini görebilmek mümkündür. Ticaret hayatı ve imalat sanayi tarıma bağlı olarak şekillenmiştir. Özellikle sebzeçilik ve meyvecilikte fasulye, biber, fındık gibi bazı ürünlerde yurtiçi üretimin büyük bir kısmını Çarşamba tek başına sağlamaktadır. Havalimanının ilçede bulunması ve Samsun'un doğusunda konumlanan sanayiye yakınlığı ilçe açısından avantaj oluşturmaktadır. Bununla birlikte ilçenin tarım potansiyelinin değerlendirilmesi için özellikle işleme, paketlenme, soğuk hava deposu gibi yeni sanayi yatırımlarına ihtiyaç duyulmaktadır. İlçe yüzölçümünün büyük bir bölümü 1. derece tarım arazisi olup yeni yatırım alanları belirlenmesi gerekmektedir.

Havza ilçesi nüfus bakımından bölgede orta seviyelerde yer almaktadır. İlçe dışarıya göç vermektedir ve nüfus artış hızı bakımından bölgede düşük seviyelerdedir. Nüfusun büyük çoğunluğu tarım ve hayvancılık ile uğraşmaktadır. Başta tahıl olmak üzere fiğ, buğday, ayçiçeği, şekerpancarı, tütün ve silajlık mısır ekimi yapılmaktadır. İlçede bulunan termal kaynakların seracılıkta kullanımı ve cam sera inşa edilmesi gibi projelerde değerlendirilmesi gerekmektedir. İlçede bulunan Organize Sanayi Bölgesi Havza Tarımsal Ürün İşleme ve Tarım Makineleri ihtisas organize sanayi bölgesi olarak ilan edilmiştir. İşsizliğin/ gizli işsizliğin azaltılması için, uygun bazı kentsel iş süreçlerinin kırı entegre edebilecek bir biçimde örgütlenmesinin ("eve iş verme" veya diğer esnek istihdam yöntemleriyle) özendirilmesi gerekmektedir.

İlkadım, Samsun'un merkez ilçelerinden olup; bölgede nüfusu en kalabalık ilçedir. Yıllık ortalama nüfus artış hızı bakımından bölge ilçeleri arasında üst sıralarda yer almaktadır. Kent merkezi niteliğinde olan İlkadım sağlık, eğitim ve ekonomik yapı açısından diğer ilçeler arasında pek çok göstergede öne çıkmaktadır. İlçe ekonomisindeki ana sektör hizmetlerdir. İlçede liman ve Serbest Bölgenin bulunması ticari yapının ve hizmetlerin gelişmesine olanak sağlamaktadır. Restoran, otel vb. turizme yönelik hizmetler, toptan perakende ticaret, ulaşım hizmetleri vb. ilçede gelişmiştir.

Kavak ilçesi nüfusu bakımından bölgede orta sıralarda yer almakta olup yıllık ortalama nüfus artış hızı negatif değerdedir. İlçe dışarıya göç vermektedir. Ekonomik yapısı tarım ve hayvancılığa dayalı olarak şekillenmiştir. Tarım ve hayvancılığa yönelik teşvik ve destekler ile ilçede son yıllarda özellikle kümes hayvancılığına yönelik yatırımlar yapılmıştır. İlçede üretilen başlıca ürünler fiğ, buğday, yulaf ve mısır gibi tahıl ürünleridir. Ayrıca domates, fasulye, ceviz, elma ve armut gibi sebze ve meyveler de yetiştirilmektedir. Örtüaltı tarım çok sınırlı düzeydedir. Kavak OSB'nin faaliyete geçmesi, yeni çevreyolu bağlantısı ile Samsun sanayi bölgesine yaklaşması ve Samsun merkezde yatırım yapılacak yeterli sanayi alanı bulunmaması nedeniyle son yıllarda ilçede sanayi yatırımları hız kazanmıştır. OSB'nin ilk etabı dolmuş olup, ikinci etap ile ilgili çalışmalar devam etmektedir. Gıda, cam, inşaat ve yapı elemanları, kireç ve orman ürünlerine yönelik imalat yapan sanayi işletmeleri bulunmaktadır.

Ladik nüfus bakımından Samsun'un ikinci en küçük ilçesidir. Nüfusun %51,5'i kırsal alanda yaşamaktadır. Ekonomik hayat tarım ve hayvancılığa dayalı olarak şekillenmiştir. İlçede üretilen başlıca ürünler buğday, yulaf, taze fasulye ve elmadır. Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın yanı sıra tatlı su balıkçılığı da yapılmaktadır.

19 Mayıs nüfus bakımından Samsun'un küçük ilçelerinden biridir. İl merkezi Samsun'a 33 km uzaklıkta, Samsun-Sinop devlet karayolu üzerindedir. İlçede tarım, hayvancılık ve balıkçılık gelişmiş durumdadır. Tarım ürünleri arasında fındık, mısır önemli yer tutar. Balıkçılık denizden başka balık göllerinde de yapılmaktadır. 19 Mayıs İlçesinde ceviz üretimi ve arıcılık projeleri

uygulanmaya konulmuştur. Balık gölleri civarında yapılan hasır örücülüğü de ekonomik faaliyetler arasındadır.

Salıpazarı ilçesi nüfus bakımından ilin en küçük dördüncü ilçesidir. Kentleşme oranı düşük olup kırsal niteliği ağır basmaktadır. İlçede tarımda fındık ağırlıklı bir üretim görülmektedir. Hem arazilerin engebeli oluşu, hem de fındıktan alınan gelirin yüksek olması, alternatif ürün yetiştirilmesinde engel teşkil etmektedir. Fındıkta yıllar itibarıyla verim farklılığı görülebilmesi ve taban fiyat politikaları gibi geliri sınırlayan faktörlerden ötürü, eğimi müsait alanlarda ceviz ve böğürtlen yetiştiriciliğinin artırılması önemli bir alternatif olarak değerlendirilmelidir. İlçede son yıllarda arıcılık projeleri yürütülmüş ve kestane balı üretimine başlanmıştır. Üretilen balın pazarlanması için bal üreticileri arasında etkin bir birlikteliğin gelişmesi ve üretilen balın pazara sunulması için bir toplama merkezinin yapımı önem taşımaktadır. Hayvancılığın gelişmesi için arazilerin engebeli oluşu olumsuz etkindir. İlçenin en önemli sorunlarından biri de köylere ulaşımıdır. Köylerin kurulu bulundukları yerleşim yerlerinde özellikle kış aylarında aşırı kar yağışı nedeniyle yollar kapanmaktadır. Bu yolların genişletilmesi ve altyapılarının güçlendirilmesi önem taşımaktadır.

Tekkeköy Samsun ilçeleri arasında en kalabalık sekizinci ilçedir. Nüfusun %25'i kırsala yaşamaktadır. Tarımda üretilen başlıca ürünler silajlık mısır ve fiğdir. Lahana domates gibi sebzeler fındık, incir gibi meyveler de yetiştirilmektedir. Kümes hayvancılığı başta olmak üzere büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık da yapılmaktadır. Samsun'un Organize Sanayi Bölgesi Tekkeköy ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. İhracat yapılan başlıca sektörler ana metal sanayi, kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı, gıda ürünlerinin imalatı, bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı, fabrikasyon metal ürünleri imalatı, tekstil ürünleri imalatı ve elektrikli teçhizat imalatıdır. İlçede kurulan bir diğer organize sanayi bölgesi Gıda OSB'dir. Organize sanayi bölgesinin yanı sıra ilçede küçük sanayi siteleri de bulunmaktadır. İlçede sanayi istihdam oranı ve işletme sayısı yüksektir. Sanayinin gelişmesi ile beraber ilçede hizmet sektörü de gelişme göstermiştir. Son yıllarda yapılan Fuar ve Kongre Merkezi, Yaşar Doğu Spor Salonu ve kapalı stadyum yatırımları sosyal donatı ve ticari hayat açısından ilçede ayrı bir hareketlilik yaratmıştır.

Terme nüfus bakımından Samsun'un en kalabalık yedinci ilçesidir. Yüzölçümünün yarısını oluşturan dağlık ve engebeli arazi fındık bahçeleriyle kaplıdır. İlçenin kuzeyinde denize yakın mesafede Akgöl ve Simenit Gölleri vardır. Bölge özellikle kanatlı tür faunası için önemli bir bölgedir. Saha, Yeşilirmak Deltası OKA (Önemli Kuş Alanı) içerisinde bulunmaktadır.

Vezirköprü Samsun ilinin nüfus bakımından beşinci büyük ilçesidir. Nüfusun büyük bir bölümü kırsal alanda yaşamaktadır. Vezirköprü'de büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık yaygın olarak yapılmaktadır. Süt üretimi bakımından bölgede Bafra ve Çarşamba'dan sonra ilçe ilk sırada yer almaktadır. İlçede ayrıca arıcılık faaliyetleri de yapılmaktadır. Tarımda üretilen başlıca ürünler şekerpancarı mısır, buğday, domates, karpuz, elma, erik ve cevizdir. Örtü altı tarım sınırlı da olsa yapılmaktadır. Sanayisi çok gelişmemiş olmakla birlikte orman ürünleri işleme tesisi, un fabrikaları ve mobilya imalatçıları bulunmaktadır.

Yakakent Samsun'un nüfus açısından en küçük ilçesidir. Yakakent'te balıkçılık önemli bir geçim kaynağıdır. İlçenin odun dışı orman ürünlerinden zengin çeşitliliği mevcut olup defne, hatmi gibi alternatif ürünlerin yetiştirilmesine elverişlidir. Yakakent'in alternatif gelir getirci doğal kaynaklarından biri de yayla turizmidir. Ekonomisi tarım, hayvancılık ve balıkçılığa dayanmaktadır. Köyler orman içi köyleri olup, tarım arazilerinin önemli bir kısmını vasıfsız ve verimsiz (6. ve 7. Sınıf) araziler oluşturmaktadır. Toprakların niteliksiz oluşu, miras yolu ile küçük parçalara ayrılması makineli tarımı zorlaştırdığından birim alandan istenilen verimin alınmasını engellemektedir. Birimler, küçük aile işletmeleri şeklinde olup; üretim genelde aile ihtiyacına yönelik yapılmakta, az bir kısmı da ilçede pazara arz edilmektedir. İlçe merkezi ve köylerinde önemli bir geçim kaynağı da hayvancılıktır. Özellikle büyükbaş hayvan yetiştiriciliği yaygındır. Yüksek rakımlı köylere gidildikçe büyükbaş hayvancılığın yanı sıra küçükbaş hayvan yetiştiriciliğinin de arttığı görülmektedir.

3. TARIMSAL YAPI

Türk Dil Kurumunun "Büyük Türkçe Sözlüğü"nde tarımsal yapı; "kırsal bölgelerde insanla toprak arasında, özellikle işletme koşulları ve iyelik bakımından var olan ilişkilerin tümü" şeklinde açıklanmaktadır.

FAO, OECD ve AB gibi uluslararası kuruluşlar tarımsal yapının; tarım arazilerinin coğrafi durumu ve yerleşim biçimi, dağılımı ve büyüklük sınıfları ile arazi kullanım şekillerinin yanı sıra, hayvancılık ve su ürünleri dâhil olmak üzere, tarım işletmelerinin çalışma türleri ve sahiplik

durumları, işletme ölçekleri ve dağılım durumları, ürünlere ilişkin alım fiyatları, tarımsal piyasa yapısı, destekleme politikaları, vergiler, istihdam açısından emek, cinsiyet ve yaş grupları arasındaki durum ve üretime yönelik kullanılan diğer araçlardan oluşan bir bütün olduğu ifade edilmektedir.

Bir başka tanımlamaya göre genel olarak tarımsal yapı kavramının, başta insan ve toprak arasındaki mülkiyet ilişkisi olmak üzere, birincil üretimden nihai pazarlamaya kadar geçen süreç içerisinde gerçekleştirilen tüm tarımsal faaliyetlere yön veren faktörlerin değişik biçimlerde birleşmesi ile ortaya çıkan üretim ortamı olarak açıklanması mümkündür.

3.1. Tarımsal Üretim Değeri (2000-2020)

Tarımsal üretim değerinin her geçen yıl artma eğiliminde olması, ülkemizin tarımsal potansiyeli dikkate alındığında beklenen bir sonuç olarak görünmektedir. Bazı yıllardaki yaşanan düşüşler tarımsal girdilerdeki sert yükselişten kaynaklanmaktadır. Pandemi döneminde tarım ve gıda ürünlerine olan talep sektöre yeni yatırımcıların girmesine de neden olmuştur. Tarım ürünleri bir yatırım aracına dönüşür.

Türkiye İstatistik Kurumunun (TÜİK) verilerine göre, Samsun 2020 yılında 5.3 milyar TL bitkisel üretim değeri ve %2,11 pay ile Türkiye geneli 11. sırada yer almıştır. 2.9 milyar TL canlı hayvanlar değeri ve %1,49 pay ile 21'inci sırada yer alan Samsun, 892 milyon TL hayvansal ürünler değeri ve %1,48 pay ile 23. sırada yer almıştır.

3.2. Arazi Varlığı

Ekonomik kalkınmanın sağlanabilmesi için kaynakların etkin ve sürdürülebilir yönetimle kullanılması kaçınılmazdır. Yenilenemeyen bir kaynak olan toprak tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin ana kaynağıdır.

Türkiye'de özel mülkiyete dayalı küçük aile işletmelerinin hâkim olduğu bir tarımsal yapı mevcuttur. Bu işletmeler küçük olmalarının yanı sıra yıllar itibarıyla sürekli parçalanma sorunu yaşamıştır.

Artan nüfus ve diğer parçalanma nedenleriyle tarım işletmelerinin sahip olduğu araziler, sürekli parçalanmakta ve ekonomik işletme büyüklüğünün altına düşmektedir. Arazi toplulaştırma çalışmalarıyla dağınık ve parçalı arazilerinin birleştirilerek, modern tarım tekniklerinin uygulanacağı işletmeler oluşturulmalıdır. Samsun'da 1.sınıf arazilerde tarım dışı amaçlara yönelik yapı ve tesislerin kurulması önlenmeli; bu tesislerin tarım alanları dışına konuşturulması sağlanmalıdır.

Son yıllarda işlenen arazilerdeki genişlemeyle birlikte, işletme sayısı da artmış ve ortalama işletme arazisi 50 dekar civarına yükselmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu, tarımsal işletme yapı araştırması 2016 adlı haber bülteninde belirtildiği üzere Tarımsal işletmeler, %25,9 ile 20-49 dekar işletme büyüklük grubunda yoğunlaşmıştır. Özellikle miras ve arazi hukukunda yapılacak düzenlemelerle ortalama işletme arazisinin daha da artması söz konusu olabilecektir. Türkiye'de işlenen tarım alanları toplamının 23.445.680 ha olduğu görülmektedir. Yaklaşık 3 milyon çiftçi ailesi bu alanlarda bitkisel üretim faaliyetlerini sürdürmektedir. Samsun, illere göre işlenen tarım alanları bakımından 16. sırada yer almaktadır. İlin **%38,46'sı** işlenen tarım alanıdır.

Samsun Tarımsal Arazi Varlığı (2023)

Bölge	Tahıllar ve Diğer Bitk. Ürünler Ekili Alan (ha)	Nadas Alanı (ha)	Sebze Alanı (ha)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitk. Alanı (ha)	Süs Bitkileri Alanı (ha)	TOPLAM Alan (ha)
Samsun	222.604	19.309	13.609	124.276	16	379.814
Türkiye	16.711.091	2.814.307	712.264	3.698.278	5.770	23.941.709
Samsun Arazi Varlığının Samsun Tarımsal Üretimde Kullanılan Toplam Alana Oranı						
(%)	69,80	11,75	2,97	15,45	0,02	100,00
Samsun Arazi Dağılımının Türkiye Arazi Dağılımına Oranı						
(%)	1,33	0,69	1,91	3,36	0,28	1,59

Kaynak: TÜİK 2023

Tarım arazisinin tarım dışı kullanımının artmasına rağmen, sağlanan verim artışı ile bitkisel üretim artmaktadır.

2023 Yılı Çalışma Raporu

Samsun ilinin yüzölçümü 957.900 ha olup, bunun %38,46'sını tarım alanları oluşturmaktadır. Toplam tarım alanlarının çoğunluğu düşük nitelikteki tarım arazilerinden oluşmaktadır. Samsun ilindeki tarım arazisi varlığı ve işlenen tarım arazisi varlığında önemli bir azalış yaşanırken, işlenmeyen tarım arazilerinde artış yaşanmaktadır.

Samsun ilinde en fazla ekilen veya dikilen bitkisel ürünler sırasıyla; tahıllar, meyveler, diğer yağlı tohumlar, dane mısır, çeltik, ayçiçeği, tütün, soya, kuru baklagiller ve şekerpancarıdır.

Tahıllar, dane mısır, kuru baklagiller, şeker pancarı, soya ve tütün alanlarında azalış yaşanmışken, çeltik, ayçiçeği ve diğer yağlı tohumların üretim alanlarında artış yaşanmaktadır. İlde yem bitkilerine sağlanan desteklerin de etkisiyle özellikle silajlık mısır, fiğ, yonca ve fiğ ekim alanları ve üretimlerinde önemli artışlar gerçekleştirilmiştir.

2000 yılında 402.251 ha tarım alanına sahip Samsun'un 2023 yılı verilerine göre toplam tarım alanı %5,5 oranında azalarak 379.814 hektara gerilemiştir. 2000-2021 döneminde tahıl ve diğer bitkisel ürünler alanı ve sebze ekiliş alanı azalırken meyve, içecek ve baharat bitkileri alanında artış olmuştur. Meyve alanlarındaki artışın fındık dikim alanlarının artışından kaynaklandığı gözlenmektedir. Meyve ve sebzede kalite sorunu yaşanırken, buğday, şeker pancarı, nohut ve patates gibi ürünler dışındaki birçok tarla bitkilerinde kendine yeterliliğin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. 2010 yılına kadar süs bitkileri ekiliş alanı gözükmezken 2023 yılında 240.090 m² alana süs bitkisi ekimi yapılmış olup, 6.093.380 adet üretim yapılmıştır.

Samsun İlçeleri Tarım Alanları (2023)

İl Adı	Tahıllar ve Diğer Bitk. Ürün. Alanı (ha)	Nadas Alanı (ha)	Sebze Alanı (ha)	Meyveler, İçecek ve Baharat Bitk. Alanı (ha)	Süs Bitkileri Alanı (ha)	Toplam Tarım Alanı (ha)
Bafra	53.500	1.500	7.014	2.562	6	64.581
Çarşamba	6.901	0	2.113	46.417	2	55.433
Vezirköprü	43.953	150	180	263	0	44.546
Havza	39.149	325	166	108	0	39.747
Terme	4.640	0	3.145	29.002	0	36.787
Alaçam	18.886	3.498	168	349	0	22.901
Kavak	11.552	5.250	135	126	0	17.062
Ladik	13.161	3.162	133	85	1	16.543
Salıpazarı	834	0	33	14.128	0	14.995
Tekkeköy	4.501	210	166	9.623	4	14.504
Ayvacık	540	1.425	40	9.262	0	11.267
Atakum	6.789	821	55	3.335	0	11.001
Canik	3.266	275	52	3.800	0	7.393
19 Mayıs	3.717	0	118	2.895	2	6.732
Asarcık	4.999	279	54	1.238	0	6.570
Yakakent	2.786	2.033	3	173	0	4.995
İlkadım	3.431	380	35	912	0	4.758

Kaynak: TÜİK 2023

3.3. Tarımsal Sulama

Tarım tekniklerindeki önemli gelişmelere rağmen, iklim, bitkisel üretimin miktar ve kalitesini belirleyen temel faktördür. İklim değişikliğine bağlı yüksek sıcaklık, kuraklık, yağış miktarında azalma, yağış şiddetinde artış ve aşırı buharlaşma sonucu sulama suyu hacmindeki azalmalar bitkisel üretim için büyük tehdit oluşturmaktadır. Son zamanlardaki iklim değişikliklerinin su kaynakları üzerinde oluşturabileceği belirsizlikleri göz önünde bulundurabilen bitki deseni optimizasyon çalışmalarına yer verilmelidir. Bahsedilen optimizasyon çalışmaları özellikle sulu tarım işletmelerinde, bitki üretiminin yoğun olduğu dönemlerde oluşabilecek yetersiz su koşullarında, su kullanım etkinliğini arttıran ve mevcut su ile daha fazla gelir elde etmeyi sağlayan tedbirleri öncelikli kılmaktadır. Bunun için havza bazında bitki su tüketim çalışmaları, bitkilerin üretim maliyetleri ile net gelirleri belirlenmelidir. Böylelikle kısıntılı su kaynaklarını daha etkin kullanarak işletmelerin gelir düzeyleri maksimize edilmesi hedeflenebilmektedir. Uzun yıllardır sulama şebekelerinde bitki deseni belirlenmesi için uzaktan algılama çalışmaları oldukça hız kazanmıştır. Özellikle havza bazlı bitki su tüketiminin hesaplanabilmesine yardımcı olabilecek bu

teknolojilerin çalışmalara entegre edilmesi sektörlerdeki bu açığın kapanmasına öncelik sağlayıp hız kazandıracaktır. Buna bağlı olarak yüksek çözünürlüğe sahip insansız hava araçları ile bitki örtüsünün durumunun belirlenmesine, verim tahminine, bir sonraki yetiştirme döneminde toprağın yapısının incelenmesine, bitkide oluşabilecek su stresi gibi sorunların tespit edilmesinde daha ekonomik ve hızlı çözümler oluşturulabilecektir.

Samsun İli Sulama Durumu (ha) Sulama Durumu, Su Kaynakları

Arazi Durumu	Toplam (ha)
İşlenen Tarım Arazi	378.470
Sulanabilir Arazi	161.408
Etüd Edilen Arazi	240.746
Sulamaya Açılan Saha	49.387

Kaynak: DSİ Şubat 2024

Samsun'un 378.470 ha işlenen tarım alanının %42,65'lik kısmı (161.408 ha) ekonomik olarak sulanabilen alandır. 2019 itibarıyla 160.380 ha ekonomik olarak sulanabilir alanın ancak %29,5'i sulanabilmektedir. Kuraklık bu yüzyılın en önemli problemi olacaktır. Sadece kuraklık değil yağış rejimi ve dağılımındaki değişimler su baskınları ve sel olaylarını tetiklemektedir. Kuraklık ile mücadelede Samsun ili tarımındaki olası olaylara hazırlıklı olmak için bir an önce arazi toplulaştırılması stratejisi ile enerji kullanımının azaltılması; organik tarım faaliyetleri ile toprak verimliliği ve su kalitesinin korunması; iyi tarım uygulamaları ile doğal kaynakların korunması; ÇATAK ile çevre dostu tarım tekniklerinin yaygınlaşması; su tasarrufu sağlayacak modern sulama yöntemlerini destekleme programı ile sulama sistemlerinin kapalı ve basınçlı sistemlere dönüştürülmesi gerekmektedir.

3.4. Bitkisel Üretim

Küresel iklim değişikliği yanında tarım ve gıda piyasalarında yaşanan gelişmeler bitkisel üretim sektörünü önemli ölçüde etkilemektedir. Yaşanan bu gelişmeler, mevcut kaynakların etkin kullanımını sağlama yanında, olası riskleri ortadan kaldıracak veya azaltacak tedbirlerin önceden alınmasını sağlayacak planlamaları zorunlu kılmaktadır.

3.4.1 Tarla Bitkileri

Bitkisel üretimin içerisinde en önemli paya sahip tarla bitkileri, Türkiye'nin birçok bölgesinin geleneksel üretimidir. Bunlar gıda ve yem kaynağı yanında endüstriye yönelik önemli bir hammadde kaynağıdır.

Samsun ili tarla bitkileri üretimi içinde özellikle soya, çeltik, ayçiçeği tütün ve mısır ile ön plana çıkmaktadır. Tarım ve Orman bakanlığı tarafından 2017 yılında başlatılan Havza Bazlı Destekleme Modeli kapsamında, Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik öneme haiz, bölgesel önem arz eden, insan beslenmesi-sağlığı ve hayvansal üretim açısından önemli 21 üründe mazot-gübre, sertifikalı tohumluk kullanım, fark ödemesi, yem bitkileri, fındık alan bazlı gelir destekleme uygulamaları yürütülmektedir.

Samsun ilinde üretilen önemli tarla bitkilerinin Türkiye üretim sıralamasına baktığımızda çeltik üretiminde 2. sırada, soya fasulyesi üretiminde 5. sırada, tütün üretiminde 6. sırada, ayçiçeği (yağlık) üretiminde 10. sırada olduğu görülmektedir.

Samsun ilinde tahıllar tarla bitkileri içerisinde en çok yer tutan ürün grubu olması açısından büyük öneme sahiptir. Tahıl üretimi içinde ise buğday, mısır ve çeltik özellikle göze çarpmaktadır. Samsun'un Türkiye **Buğday (diğer)** üretim miktarı payı (%2,34 ile 13. sırada) düşük olmasına rağmen Vezirköprü, Bafra, Havza, Kavak ve Ladik ilçelerinde ekiliş ve üretim miktarı açısından önemli ürün olma özelliğini korumaktadır.

Mısır ve çeltik üretiminde yeni geliştirilen çeşitlerin üretiminin yaygınlaşması, üreticilere düşük fiyattan temin edilen sertifikalı tohumlukların kullanılması ile üretim ve verimde artışlar yaşanmıştır. Yağlı tohumların üretiminin de desteklenmesi soya ve ayçiçeği üretiminin artmasına imkân tanımıştır.

2023 Yılı Çalışma Raporu

Endüstri bitkilerinde ise Samsun ili özelinde tütün, gerek ekilen alan, gerekse de üretim miktarı açısından ayrı bir yeri vardır. Bunun yanında şeker pancarı da zamanla azalmakla birlikte yıllardır il genelinde önemini koruyan bir tarla bitkisi konumundadır.

Tarla Bitkileri (TÜİK, 2023)

Ürün Adı	Ekilen Alan (da)	Hasat Edilen Alan (da)	Verim (kg/da)	Üretim Miktarı (ton)
Adaçayı	29	29	310	9
Arpa (Diğer)	123.430	123.430	260	32.049
Arpa (Yeşil Ot)	2.200	2.200	1.600	3.520
Aspir Tohumu	297	297	182	54
Ayçiçeği Tohumu (Yağlık)	204.097	204.097	303	61.743
Bakla, Kuru (İnsan Tüketimi İçin)	15	15	133	2
Bezelye (Yemlik)	20.268	20.268	1.935	39.210
Bezelye (Kuru)	15	15	133	2
Buğday (Durum Buğdayı Hariç)	994.360	994.360	236	234.905
Buy (Çemen Otu)	350	350	120	42
Çavdar	235	235	200	47
Çavdar (Yeşil Ot)	20	20	1.600	32
Çayır Otu (Yeşil Ot)	8.628	8.628	1.129	9.737
Çeltik	194.103	194.103	811	157.392
Fasulye (Kuru)	9.731	9.731	140	1.367
Fiğ (Adi) (Yeşil Ot)	243.220	243.220	1.540	374.610
Fiğ (Adi) (Tohumu)	14.172	14.172	149	2.113
Fiğ (Macar) (Yeşil Ot)	18.815	18.815	1.699	31.973
Fiğ (Macar) (Tohumu)	4.510	4.510	110	497
Gül (Yağlık)	2	2	500	1
Hayvan Pancarı	100	100	3.500	350
İtalyan Çimi (Yemlik)	4.276	4.276	2.437	10.420
Kanola Veya Kolza Tohumu	2.953	2.933	226	662
Kaplıca	1.750	1.750	220	385
Kara Buğday	58	58	276	16
Kenevir (Tohum)	723	723	84	61
Kenevir (Lif)	1.754	1.754	145	254
Keten (Lif)	100	100	80	8
Korunga (Yeşil Ot)	11.501	11.501	1.918	22.063
Lavanta	232	232	259	60
Mısır (Dane)	102.190	102.190	384	39.239
Mısır (Slajlık)	247.425	247.425	4.389	1.085.937
Nohut (Kuru)	4.012	4.012	99	396
Patates (Tatlı Patates Hariç)	3.875	3.875	2.127	8.244
Salep	93	93	645	60
Sorgum (Yeşil Ot)	45	45	3.000	135
Soya Fasulyesi	13.575	13.575	269	3.653
Şeker Pancarı	33.677	33.496	4.798	160.704
Triticale	9.156	9.156	305	2.791
Triticale (Yeşil Ot)	700	700	1.500	1.050
Tütün, İşlenmemiş	44.211	44.211	147	6.507
Yerfıstığı, Kabuklu	8	8	250	2
Yonca (Yeşil Ot)	36.128	36.128	4.135	149.405
Yulaf	7.080	7.080	202	1.432
Yulaf (Yeşil Ot)	67.770	67.770	1.713	116.078
TOPLAM	2.431.889	2.431.688		2.559.217

Kaynak: TÜİK 2023

MISIR:

Konya, Şanlıurfa, Adana illeri Türkiye mısır üretiminin %42.8'ini karşılamaktadır. 2023 yılında Samsun, 39.239 ton mısır üretimi ile Türkiye'nin 8.500.000 tonluk mısır üretiminin %0,46'sini gerçekleştirmiştir. Samsun bu üretim rakamıyla ülkemizde mısır üretiminde 28. sıradadır. Samsun dane Mısır üretimi 2022 yılında 35.303 ton iken, 2023 yılında 39.239 ton'a yükselmiştir.. Mısır üretimi 2023 yılında 3.936 ton artmıştır. Samsun'da mısır üretiminin büyük kısmı sahil kuşağındaki ilçelerde gerçekleşmektedir.

SOYA:

Günümüzde Türkiye'de soyanın tarımı ağırlıklı olarak Çukurova Bölgesi'nde yapılmaktadır. Ülkemizde soya üretimi 2021 yılı itibarı ile 24 ilde yapılmaktadır. Türkiye'de soya üretiminin en fazla yapıldığı iller sırasıyla Adana, Mersin, Kahramanmaraş Osmaniye ve Samsun'dur. Adana 114.285 ton üretimi ile açık ara lider konumdadır. Adı geçen iller ülke soya üretiminin % 96'sını üretmektedir. 2023 yılında 6.353 tondur. Samsun ili 6.353 ton üretim miktarı ile ülke üretiminin %2,66'unu üretmektedir.

ÇELTİK:

Çeltik üretim alanları ülke genelinde olduğu gibi Samsun ilinde de büyük artışlar olmuştur. 2000 yılında Samsun 64.460 da alanda 38.672 ton çeltik üretmiştir. Son 20 yılda üretim alanları, üretim miktarı ve verimde bariz artışlar yaşanmıştır. Samsun Çeltik üretimi 2022 yılında 153.120 ton iken, 2023 yılında 157.392 ton olmuştur. Çeltik üretimi 2023 yılında 4.272 ton artmıştır. 2023 yılı Samsun çeltik üretimi 194.103 da alanda 157.392 ton ile 900.000 tonluk Türkiye üretiminin %17,48'ini karşılamıştır. Samsun , Türkiye'de çeltik üretim yapan 28 il arasında Edirne'nin ardından 2 nci sıradadır.

Samsun ilinde 8 ilçede çeltik üretimi yapılmaktadır. Üretim yapan ilçelerin tamamı 1. Alt bölge olan sahil kuşağında yer almaktadır. Son 15 yıllık süreçte Samsun'da çeltik üretim alanları artarken verimde de büyük değişimler yaşanmıştır.

AYÇİÇEĞİ:

Samsun ili 2022 yılı TÜİK verilerine göre tarım arazilerinin dağılımı incelendiğinde 374.094 hektar tarım arazisinin 21.748 hektarının yağlı tohum bitkilerinin ekilişine ayrıldığı görülmektedir. Bu, %5.8 gibi küçük bir orana karşılık gelmektedir.

Uzun yıllar ayçiçeğinin Samsun'da ekilişi incelendiğinde 1991 yılında 17.270 ha. alanda 33.069 ton ayçiçeği üretimi gerçekleştiği görülmektedir. 1991 yılından sonra hemen her yıl üretim alanları azalmış ve nihayetinde 2003 yılında 7.722 ha alandan 9.840 ton ürün alınmıştır. Diğer taraftan, 2003 yılından sonra ayçiçeği üretimi ve veriminde önemli bir canlanma görülmektedir. İniş-çıkışlar devam etse de, 2010 yılında üretim, 2003 yılına göre %88 oranında artmıştır. Burada önemli olan bir diğer nokta aynı dönemde ayçiçeği ekim alanlarındaki artışın sadece %2 düzeyinde olmasıdır. Bu demektir ki, üretim artışının ciddi bir kısmı verim artışından sağlanmıştır. 2003 yılına göre hemen hemen aynı miktarda ekilen ayçiçeğinin üretimi %88 oranında artmıştır.

Türkiye'de yağlık ve çerezlik ayçiçeği 55 ilde üretilmektedir. Türkiye'de yağlık ayçiçeği, ağırlıklı olarak Tekirdağ ve Konya'da üretilmektedir. 2022 yılı itibarıyla Tekirdağ 399.51ton , Konya 324.790 ton, Edirne 285.286 ton ile ilk 3 sırayı paylaşmaktadır. Üretimi belirleyen iller Samsun'un da içinde bulunduğu ilk 10 ilden oluşmaktadır. Bu illerin toplam üretim miktarı 1.771.861 ton olup Türkiye üretiminin %80'ini karşılamıştır.

Samsun Ayçiçeği Tohumu (Yağlık) üretimi 2022 yılında 51.617 ton iken, 2023 yılında 61.743 tondur. Ayçiçeği Tohumu (Yağlık) üretimi 2023 yılında 10.126 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Ayçiçeği Tohumu (Yağlık) üretiminde %3,15 lik pay ile 1.960.000 tonluk Türkiye üretimde 9'uncu sıradadır.

TÜTÜN:

En çok tütün üretiminin yapıldığı il 17.905 ton ile Adıyaman ilimizdir. Onu sırasıyla Manisa, Denizli, Uşak, Batman ve Samsun izlemektedir. 27 ilde tütün üretimi yapılmakta olup Samsun'un da aralarında bulunduğu 6 ilin toplam üretimi 57.504 ton olup bu iller ülkesel üretimin %79'unu üretmektedir.

Samsun Tütün, İşlenmemiş üretimi 2023 yılında 4.274 ton iken, 2023 yılında 6.507 ton'dur. Tütün, İşlenmemiş üretimi 2023 yılında 2233 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Tütün, İşlenmemiş üretiminde %7,60 lik pay ile 85.510 tonluk Türkiye üretimde 5 nci sıradadır.

KURU FASULYE :

Samsun Fasulye Kuru üretimi 2022 yılında 1.086 ton iken, 2023 yılında 1.367 tondur. Fasulye Kuru üretimi 2023 yılında 281 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Fasulye Kuru üretiminde %0,57 lik pay ile 240.000 tonluk Türkiye üretimde 23 ncü sıradadır.

ŞEKER PANCARI Samsun Şeker Pancarı üretimi 2022 yılında 105.777 ton iken, 2023 yılında 160.704 ton'dur. Şeker Pancarı üretimi 2023 yılında 54.927 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Şeker Pancarı üretiminde %0,68 lik pay ile 23.500.000 tonluk Türkiye üretimde 27 nci sıradadır.

TRİTİCALE :

Samsun Triticale üretimi 2022 yılında 3.293 ton iken, 2023 yılında 2.791 ton'dur. Triticale üretimi 2023 yılında 502 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Triticale üretiminde %0,75 lik pay ile 370.000 tonluk Türkiye üretimde 27 nci sıradadır.

BEZELYE (YEMLİK)

Samsun Bezelye (Yemlik) üretimi 2022 yılında 39.391 ton iken, 2023 yılında 39.210 ton'dur. Bezelye (Yemlik) üretimi 2023 yılında 181 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Bezelye (Yemlik) üretiminde %8,5 lik pay ile 457.281 tonluk Türkiye üretimde 3 nci sıradadır.

FIĞ (ADİ) (YEŞİL OT)

Samsun Fiğ (Adi) (Yeşil Ot) üretimi 2022 yılında 395.276 ton iken, 2023 yılında 374.610 ton'dur. Fiğ (Adi) (Yeşil Ot) üretimi 2023 yılında 20.666 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Fiğ (Adi) (Yeşil Ot) üretiminde %16,96 lik pay ile 2.207.860 3 tonluk Türkiye üretimde 1 nci sıradadır.

FIĞ (ADİ) TOHUMU

Samsun Fiğ (Adi) Tohumu üretimi 2022 yılında 2.124 ton iken, 2023 yılında 2.113 ton'dur. Fiğ (Adi) Tohumu üretimi 2021 yılında 11 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Fiğ (Adi) Tohumu üretiminde %9,14 lik pay ile 23.116 tonluk Türkiye üretimde 2 nci sıradadır.

FIĞ (MACAR) (YEŞİL OT)

Samsun Fiğ (Macar) (Yeşil Ot) üretimi 2022 yılında 31.835 ton iken, 2023 yılında 31.973 ton'dur. Fiğ (Macar) (Yeşil Ot) üretimi 2023 yılında 138 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Fiğ (Macar) (Yeşil Ot) üretiminde % 3,03 lük pay ile 1.053.794 tonluk Türkiye üretimde 9 nci sıradadır.

FIĞ (MACAR) TOHUMU

Samsun Fiğ (Macar) Tohumu üretimi 2022 yılında 557 ton iken 2023 yılında 497 ton'dur. Samsun 2023 yılı Fiğ (Macar) Tohumu üretiminde 60 ton azalma olmuştur. %3,49 luk pay ile 14.229 tonluk Türkiye üretimde 5 nci sıradadır.

KORUNGA (YEŞİL OT)

Samsun Korunga (Yeşil Ot) üretimi 2022 yılında 22.835 ton iken, 2023 yılında 22.063 ton'dur. Korunga (Yeşil Ot) üretimi 2023 yılında 772 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Korunga (Yeşil Ot) üretiminde %1,39 lik pay ile 1.579.972 tonluk Türkiye üretimde 14 ncü sıradadır.

MISIR (SLAJ)

Samsun Mısır (Slaj) üretimi 2022 yılında 946.020 ton iken, 2023 yılında 1.085.937 ton'dur. Mısır (Slaj) üretimi 2021 yılında 139.917 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Mısır (Slaj) üretiminde %3,38 lik pay ile 28.653.531 tonluk Türkiye üretimde 7 nci sıradadır.

3.4.2Sebze Üretimi

Yıllık31,8 milyon ton sebze üretimi gerçekleştiren Türkiye; pek çok sebze türünün üretiminde dünyada ilk beş ülke arasına girmektedir.

Türkiye'de sebze üretiminin büyük bölümünün halen küçük ve dağınık işletmelerde yapılıyor olması önemli bir sorundur. Büyük işletmelerde sebze tarımının özendirilmesi ile üretimde daha yeni teknolojilerin kullanılması mümkün olacaktır. Bunun için ulusal ve uluslararası yatırımcıların sektöre çekilmesi yönünde çaba sarf edilmelidir. Türkiye'de daha kolay

2023 Yılı Çalışma Raporu

üretilecek pazarlanabilecek olan rekabet gücü yüksek ürünlerin tespit edilip bunların yetiştirilmesine öncelik verilmesi gereklidir.

Samsun ilinde 2023 yılı verilerine göre (birden fazla ekilişler ve örtü altı dahil) yaklaşık 227.527'da alanda 1.009.428 ton sebze üretimi gerçekleştirilmiştir. Türkiye'de Samsun ili sebze üretiminde yıllar ve ürünler itibarıyla ilk sıralardaki yerini korumuştur.

Samsun'da en çok ekilen ürünler biber, yeşil fasulye, lahana, pırasa, domates, karpuz, kavun, patlıcan, marul, ıspanak, karnabahar gibi sebzelerdir. Bunlar hem ihracata hem de işleme sanayine uygun sebzelerdir.

Samsun ili lahana (kara yaprak lahana, kırmızılahaana, beyaz lahana) üretiminde 1. sırada yer alırken bayır turp, kırmızıturp ve karnabahar üretiminde 2. sırada, pırasa üretiminde 3. sırada yer almıştır.

Sebze Üretimi (TÜİK, 2023)

Ürün Adı	Ekilen Alan (da)	Üretim Miktarı (ton)
Bakla (Taze)	172	172
Bal Kabağı	1.768	4.983
Bamya	204	133
Barbunya Fasulye (Taze)	6.465	6.661
Bezelye (Taze)	1.548	1.513
Biber (Çarliston)	6.242	19.771
Biber (Dolmalık)	5.166	14.611
Biber (Salçalık, Kopya)	32.377	129.133
Biber (Sivri)	5.999	18.417
Brokoli	6.200	15.500
Dereotu	63	72
Domates (Salçalık)	2.500	12.500
Domates (Sofralık)	7.375	36.620
Enginar	5	8
Fasulye, Taze	18.026	19.456
Havuç	50	140
Hıyar (Sofralık)	3.813	17.425
Hıyar (Turşuluk)	100	250
Ispanak	1.458	2.182
Kabak (Sakız)	393	1.132
Karnabahar	17.545	70.098
Karpuz	15.420	116.705
Kavun	11.140	48.670
Kereviz (Kök)	360	720
Kırmızı Pancar	360	1.080
Lahana (Beyaz)	28.034	246.154
Lahana (Brüksel)	30	45
Lahana (Kara Yaprak)	10.274	19.731
Lahana (Kırmızı)	25.100	150.170
Mantar (Kültür)	7	347
Marul (Göbekli)	292	359
Marul (İnceberg)	20	44
Marul (Kıvırcık)	3.411	5.186
Maydanoz	201	206
Nane	100	42
Patlıcan	6.569	21.559
Pazı	53	61
Pırasa	5.496	19.441
Roka	91	108
Sarımsak (Kuru)	145	128
Sarımsak (Taze)	9	7

2023 Yılı Çalışma Raporu

Semizotu	51	91
Soğan (Kuru)	325	502
Soğan (Taze)	561	654
Tere	66	73
Turp (Bayır)	510	1.780
Turp (Beyaz)	520	1.800
Turp (Kırmızı)	913	2.988
TOPLAM	227.527	1.009.428

Kaynak: TÜİK 2023

DOMATES (SALÇALIK, SOFRALIK)

Samsun Domates (Salçalık, Sofralık) üretimi 2022 yılında 76.841 ton iken, 2023 yılında 49.120 ton'dur. Domates (Salçalık, Sofralık) üretimi 2023 yılında 27.721 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Domates (Salçalık, Sofralık) üretiminde %0,37 lik pay ile 13.307.749 tonluk Türkiye üretimde 36 nci sıradadır.

BİBER (ÇARLISTON, DOLMALIK, KAPYA, SİVRİ)

Samsun Biber (Çarliston, Dolmalık, Kappa, Sivri) üretimi 2022 yılında 169.329 ton iken, 2023 yılında 181.932 ton'dur. Biber (Çarliston, Dolmalık, Kappa, Sivri) üretimi 2023 yılında 39.645 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Biber (Çarliston, Dolmalık, Kappa, Sivri) üretiminde %5,59 lik pay ile 3.081.010 tonluk Türkiye üretimde 6'inci sıradadır.

PATLICAN

Samsun Patlıcan üretimi 2022 yılında 19.202 ton iken, 2023 yılında 21.559 ton'dur. Patlıcan üretimi 2023 yılında 2.357 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Patlıcan üretiminde %2,63 lik pay ile 817.591 tonluk Türkiye üretimde 9 nci sıradadır.

PIRASA

Samsun Pırasa üretimi 2022 yılında 31.720 ton iken, 2023 yılında 19.441 ton'dur. Pırasa üretimi 2023 yılında 12.279 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Pırasa üretiminde %12,08 lik pay ile 160.853 tonluk Türkiye üretimde 3 nci sıradadır.

FASULYE, TAZE

Samsun Fasulye, Taze üretimi 2022 yılında 21.365 ton iken, 2023 yılında 19.456 ton'dur. Fasulye, Taze üretimi 2023 yılında 1.909 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Fasulye, Taze üretiminde % 3,85 lik pay ile 505.203 tonluk Türkiye üretimde 7 nci sıradadır.

ISPANAK

Samsun Ispanak üretimi 2022 yılında 7.470 ton iken, 2023 yılında 2.182 ton'dur. Ispanak üretimi 2021 yılında 5.288 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Ispanak üretiminde % 0,93 lik pay ile 232.699 tonluk Türkiye üretimde 17 nci sıradadır.

KARNABAHAAR

Samsun Karnabahar üretimi 2022 yılında 42.098 ton iken, 2023 yılında 70.098 ton'dur. Karnabahar üretimi 2023 yılında 28.000 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Karnabahar üretiminde %27,87 lik pay ile 251.484 tonluk Türkiye üretimde 1 nci sıradadır.

BROKOLİ

Samsun Brokoli üretimi 2022 yılında 7.800 ton iken, 2023 yılında 15.500 ton'dur. Brokoli üretimi 2023 yılında 7.700 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Brokoli üretiminde %13,35 lik pay ile 116.082 tonluk Türkiye üretimde 2 nci sıradadır.

LAHANA (KARA YAPRAK, KIRMIZI, BEYAZ, BRÜKSEL)

Samsun Lahana (Kara Yaprak, Kırmızı, Beyaz, Brüksel) üretimi 2022 yılında 291.532 ton iken, 2023 yılında 416.100 ton'dur. Lahana (Kara Yaprak, Kırmızı, Beyaz, Brüksel) üretimi 2023

2023 Yılı Çalışma Raporu

yılında 124.568 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Lahana (Kara Yaprak, Kırmızı, Beyaz, Brüksel) üretiminde %42,11 lik pay ile 988.111 tonluk Türkiye üretiminde 1 nci sıradadır.

MANTAR (KÜLTÜR)

Samsun Mantar (Kültür) üretimi 2022 yılında 818 ton iken, 2023 yılında 347 ton'dur. Mantar (Kültür) üretimi 2023 yılında 471 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Mantar (Kültür) üretiminde %0,48 lik pay ile 71.479 tonluk Türkiye üretiminde 23 nci sıradadır.

MARUL (KIVIRCIK, İCEBERG, GÖBEKLİ)

Samsun Marul (Kıvırcık, İceberg, Göbekli) üretimi 2022 yılında 8.256 ton iken, 2023 yılında 5.589 ton'dur. Marul (Kıvırcık, İceberg, Göbekli) üretimi 2023 yılında 2667 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Marul (Kıvırcık, İceberg, Göbekli) üretiminde %0,96 lik pay ile 577.773 tonluk Türkiye üretiminde 15 nci sıradadır.

BAL KABAĞI

Samsun Bal Kabağı üretimi 2022 yılında 4.915 ton iken, 2023 yılında 4.983 ton'dur. Bal Kabağı üretimi 2023 yılında 68 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Bal Kabağı üretiminde %5,27 lik pay ile 94.431 tonluk Türkiye üretiminde 5 nci sıradadır.

BARBUNYA, TAZE

Samsun Barbunya, Taze üretimi 2022 yılında 6.103 ton iken, 2023 yılında 6.661 ton'dur. Barbunya, Taze üretimi 2023 yılında 558 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Barbunya, Taze üretiminde %9,51 lik pay ile 70.021 tonluk Türkiye üretiminde 3 nci sıradadır.

KARPUZ

Samsun Karpuz üretimi 2022 yılında 109.475 ton iken, 2023 yılında 116.705 ton'dur. Karpuz üretimi 2023 yılında 7.230 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Karpuz üretiminde %3,70 lik pay ile 3.147.921 tonluk Türkiye üretiminde 7 nci sıradadır.

Örtüaltı Sebze Üretimi (TÜİK, 2023)

Ürün Adı	Alçak Tünel		Plastik Sera		Yüksek Tünel	
	Ekilen Alan (da)	Üretim Miktarı (ton)	Ekilen Alan (da)	Üretim Miktarı (ton)	Ekilen Alan (da)	Üretim Miktarı (ton)
Biber (Çarliston)	25	88	26	121	175	772
Biber (Dolmalık)	20	70	0	0	280	1.356
Biber (Sivri)	20	70	0	0	270	1.121
Dereotu	0	0	0	0	10	15
Domates (Sofralık)	30	90	60	840	345	4.617
Fasulye, Taze	150	375	1	1	123	256
Hıyar (sofralık)	0	0	18	260	478	6.350
İspanak	0	0	0	0	192	343
Marul (Kıvırcık)	0	0	117	178	1.726	2.748
Maydanoz	0	0	0	0	64	81
Patlıcan	0	0	12	66	409	1.672
Roka	0	0	0	0	41	53
Soğan (Taze)	0	0	0	0	26	47
Tere	0	0	0	0	13	17
TOPLAM	245	693	234	1.466	4.152	19.448

Kaynak: TÜİK 2023

Örtü altı yetiştiriciliği birim alana düşen işgücü ve sermaye açısından tarımın en yoğun uygulama alanını oluşturmaktadır. Örtü altı yetiştiriciliği tarımsal üretim sektörleri arasında istihdamın en fazla olduğu sektörlerden biridir. Yaklaşık 50 yılı aşkın bir geçmişi olan Türkiye seracılığı çok hızlı bir gelişme ile gerek üretim, gerekse ihracat açısından önemli bir sektör haline dönüşmüştür. Özellikle, tarım dışından

2023 Yılı Çalışma Raporu

sermaye girişi ile son 10 yıl içerisinde sektörün büyüme hızı, tarımın diğer alanlarına göre daha yüksek olmuştur.

3.4.3 Meyve Üretimi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre 2023 yılında, Türkiye’de 3,69 milyon hektar alanda, 27,4 milyon ton yaş meyve üretimi gerçekleşmiştir. Türkiye 23,6 milyon tonluk yaş meyve üretimi ile dünya sıralamasında beşinci sırada yer almakta ve dünya yaş meyve üretiminden %3 oranında pay almaktadır.

Ülkemizin sahip olduğu farklı iklim koşulları nedeniyle pek çok meyve türünün yetişmesine olanak sağlamıştır. Özellikle son yıllarda sup tropik hatta tropik meyve çeşitlerindeki artış ülke ekonomisine önemli katkı sağlamaktadır. Meyve üretimine bölgesel baktığımızda Karadeniz Bölgesi Fındık ile anılır durumdadır. Samsun özelinde ticari amaçla yetiştirilen ve öne çıkan meyveler: Fındık, şeftali, kivi, armut, elmadır.

Meyve Üretimi (TÜİK, 2023)

Ürün Adı	Meyve Veren Yaşta Ağaç Sayısı	Meyve Vermeyen Yaşta Ağaç Sayısı	Toplu Meyveliklerin Alanı (da)	Verim (kg/ağaç)	Üretim Miktarı (ton)
Ahududu	0	0	1	1.000	1
Armut	186.348	28.591	755	33	6.159
Ayva	50.157	18.802	74	26	1.320
Badem	5	250	13	0	0
Böğürtlen	0	0	9	2.111	19
Ceviz	171.374	185.153	16.579	12	2.094
Çilek	0	0	671	1.748	1.173
Dut	55.055	13.865	4	36	1.987
Elma (Amasya)	21.152	6.130	110	27	574
Elma (Diğer)	227.239	52.072	1.151	25	5.604
Elma (Golden)	114.250	29.060	101	23	2.639
Elma (Granny Smith)	134.314	48.425	807	22	2.924
Elma (Starking)	89.351	27.130	318	29	2.597
Erik	130.251	31.986	114	24	3.158
Fındık	53.978.405	8.373.540	1.210.679	2	112.536
Hünnap	840	850	20	27	23
İncir (Yaş)	68.190	14.475	171	21	1.428
Kekik, İşlenmemiş	0	0	77	312	24
Kestane	15.537	5.661	22	14	220
Kızılcık	84.780	13.581	2	13	1.125
Kiraz	92.261	24.219	413	21	1.916
Kivi	215.012	90.467	5.315	55	11.759
Muşmula	23.890	5.362	11	18	440
Nar	13.365	1.656	7	24	325
Nektarin	6.520	4.012	185	27	179
Sofralık Üzüm, Çekirdekli	0	0	250	784	196
Zeytin (Sofralık)	13.410	17.925	552	2	24
Şeftali	198.850	33.846	4.078	34	6.819
Trabzon Hurması (Cennet Elması)	18.793	12.777	78	27	499
Vişne	37.216	19.316	196	19	694
TOPLAM	55.946.565	9.059.151	1.242.763		168.456

Kaynak: TÜİK 2023

Samsun özelinde ticari amaçla yetiştirilen ve öne çıkan meyveler: Fındık, şeftali, kivi, armut, elmadır. 2023 TÜİK verilerine göre Samsun ili toplu meyvelik üretim alanı 1.242.763 da.

olup, 168.456 ton üretim gerçekleşmiştir. Samsun ili Türkiye meyve üretiminde 112.536 ton fındık üretimi ile 2. Sırada, kivi üretiminde 4. Sırada, armut üretiminde 12. Sırada yer almıştır.

ARMUT

Samsun Armut üretimi 2022 yılında 5.981 ton iken, 2023 yılında 6.159 ton'dur. Armut üretimi 2023 yılında 178 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Armut üretiminde %1,11 lik pay ile 534.513 tonluk Türkiye üretimde 12 nci sıradadır.

ELMA (AMASYA, GRANNY SMİTH, GOLDEN, STARKİNG, DİĞER)

Samsun Elma (Amasya, Granny Smith, Golden, Starking, Diğer) üretimi 2022 yılında 17. 141 ton iken, 2023 yılında 14.338 ton'dur. Elma (Amasya, Granny Smith, Golden, Starking, Diğer) üretimi 2023 yılında 2.803 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Elma (Amasya, Granny Smith, Golden, Starking, Diğer) üretiminde %0,38 lik pay ile 4.602.517 tonluk Türkiye üretimde 30 nci sıradadır.

FINDIK

Samsun Fındık üretimi 2022 yılında 116.795 ton iken, 2023 yılında 112.536 ton'dur. Fındık üretimi 2023 yılında 4.259 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Fındık üretiminde %17,31lik pay ile 650.000 tonluk Türkiye üretimde 2 nci sıradadır.

KIVI

Samsun Kivi üretimi 2022 yılında 9.611 ton iken, 2023 yılında 11.759 ton'dur. Kivi üretimi 2023 yılında 2.148 ton artmıştır. Samsun 2023 yılı Kivi üretiminde %13,13 lik pay ile 89.831 tonluk Türkiye üretimde 4 nci sıradadır.

ŞEFTALİ

Samsun Şeftali üretimi 2022 yılında 7.157 ton iken, 2023 yılında 6.819 ton'dur. Şeftali üretimi 2021 yılında 338 ton azalmıştır. Samsun 2023 yılı Şeftali üretiminde %0,85 lik pay ile 800.336 tonluk Türkiye üretimde 15 nci sıradadır.

3.4.4 Kesme Çiçek ve Süs Bitkileri Üretimi

Çarpık kentleşme, sanayileşme ve nüfus artışının getirdiği çevre sorunları ile karşılaşan insanoğlu, parçası olduğu doğadan uzaklaşmaya ve dolayısıyla doğaya özlem duymaya başlamıştır. Doğal çevrenin bozuluyor olmasının etkisiyle yeşil alan kavramı, yaşam alanlarının en vazgeçilmez unsuru haline gelmiştir. Yeşile olan bakış açısının bu denli değişmesi yeşil alanların temel ögesi olan süs bitkilerinin öneminin anlaşılmasına neden olmuştur. Böylece "süs bitkileri" yalnız özel günlerde ve özel alanlarda kullanılan materyal olmaktan çıkarak, günlük yaşamda diğer birçok yaşam aracı gibi kendine yer bulmuştur. Bu durumu ile süs bitkileri, bir sektör oluşturma yolunda büyük ilerlemeler kaydetmiştir.

Samsun ilinde açıkta dış mekan süs bitkileri üretimi ve örtüaltı süs bitkileri üretimi toplam 240.090 da. alanda gerçekleşmiştir. Samsun ili süs bitkileri üretimine ayrılan alan ilin bitkisel üretime ayrılan alanın %0,01'si kadardır. Türkiye'de ise 5.814 da süs bitkileri üretim alanı toplam ekili alanın %1.6'sı kadardır.

İlçeler üzerinden dağılıma bakıldığında Çarşamba ilçesi 100 da ile en fazla alana sahiptir. Diğer ilçelerin üretim alanları ise; Bafra 55 da, 19 Mayıs 24.5 da, İlkadım 3 da Atakum 1.1 da, Tekkeköy 42.24 da, Terme 3.25 da alanda üretim yapmaktadır.

Bafra ilçesi süs bitkileri üretimi, kesme çiçekçilik, iç mekân ve dış mekan süs btkileri üretimi şeklinde yapılmaktadır. Kesme çiçeklerden en fazla üretilenler: Gerbera, Gypsophilla, Kasımpatı, Gül, Lisianthus, Şebboy'dur. Bu üretim modeli ile birçok çiçek üretiminde Bafra ilçesi Samsun İl üretiminin tamamını oluşturabilmektedir. Bafra Sera Organize Sanayi Bölgesi alt yapı ihalesi başlamıştır.

Süs Bitkisi Üretimi (TÜİK, 2023)

Ürün Adı	Ekilen Alan (m ²)	Üretim Miktarı (Adet Sayısı)
Karanfil, Kesme	250	25.000
Gerbera, Kesme	2.480	248.000
Kasımpatı (Krizantem), Kesme	5.140	342.160

2023 Yılı Çalışma Raporu

Lilyum (Zambak), Kesme	500	12.500
Gül, Kesme	32.880	2.660.440
Lisianthus, Kesme	250	12.500
Şebboy, Kesme	1.000	40.000
Diğer Kesme Çiçek Ve Çiçek Koncalar	4.650	919.000
Çiçek Soğanları	1.100	24.000
İç Mekan Süs Bitkileri (Oda Bitkileri)	3.000	114.000
Dış Mekan Süs Bitkileri	188.840	1.695.780
TOPLAM	240.090	6.093.380

Kaynak: TÜİK 2023

3.4.5 Hayvansal Üretim

Türkiye’de ekonomik anlamda hayvancılık faaliyetinin önemli bir kısmını büyükbaş hayvan yetiştiriciliği oluşturmaktadır. Türkiye’de büyükbaş hayvancılık denildiğinde sığır türü hayvanların yetiştiriciliği akla gelir. Son zamanlarda ilimizdeki manda varlığı, ıslah ve yetiştiriciliğine dair projelerin gündeme alınmasıyla büyükbaş hayvancılık içinde önemli bir yere gelmiştir. Bununla birlikte özellikle üretilen süt ve kırmızı etin yaklaşık %90’ının sağlandığı büyükbaş yetiştiriciliği için bazı yapısal sorunların hala devam ettiği de bilinmektedir.

2023 TÜİK verilerine göre Türkiye’deki toplam 16.583.005 baş büyükbaş hayvanın 345.548 si Samsun ilinde yer almaktadır. Bu, Türkiye genelinde %2,08’lik bir pay anlamına gelmektedir. Bu anlamda Samsun ili Türkiye’de 12. sırada yer almıştır. Samsun ili 2021 TÜİK verilerine göre 20.009 baş manda ile 1. sırada, 345.548 baş sığır varlığı ile 12. Sıradadır.

95.248 baş kültür ırkı sığır ile 28. sırada, 187.391 baş kültür melezi sığır varlığı ile 10. sırada, 42.009 baş yerli ırk sığır ile 5. sıradadır.

Büyükbaş Hayvan Sayısı ve Hayvansal Üretim (TÜİK, 2023)

Hayvan Cinsi	Yetişkin	Genç-Yavru	TOPLAM
Sığır (Kültür)	72.002	23.246	95.248
Sığır (Melez)	137.146	50.245	187.391
Sığır (Yerli)	33.170	9.730	42.900
Manda	15.427	4.582	20.009
TOPLAM	257.745	87.803	345.548

Kaynak: TÜİK 2023

2023TÜİK verilerine göre Türkiye’deki toplam 52.363.410 adet küçükbaş hayvanın 250.502 adedi (%0,48) Samsun ilinde yer almaktadır. Samsun büyükbaş hayvan yetiştiriciliği yönünden yığınlaşma gösteren bir ildir. Besi ve süt işletmelerindeki kültür ırkı sığırların oransal olarak sayılarının artması yanında çiftçi gelirlerinin artırılması amaçlanmaktadır.

Küçükbaş Hayvan Sayısı ve Hayvansal Üretim (TÜİK, 2023)

Hayvan Cinsi	Yetişkin	Genç-Yavru	TOPLAM	Kırkılan Hayvan Sayısı (baş)	Yapağı Kıl Tiftik (ton)
Koyun (Yerli)	170.899	38.338	209.237	209.237	434,167
Koyun (Merinos)	12.814	3.653	16.467	16.467	56,465
Keçi (Tiftik)	1	0	1	1	0,001
Keçi (Kıl)	18.837	5.960	24.797	22.121	10,861
TOPLAM	202.551	47.951	250.502	247.826	501,494

Kaynak: TÜİK 2023

Ülkemizin ekolojik koşulları küçükbaş hayvancılığa uygun olup; hayvansal ürünlerin başta AB ülkeleri olmak üzere dış pazarlarda rekabet gücünün yüksek olduğu da bir gerçektir. Koyun ve keçiler verimsiz meralarla nadas, anız ve bitkisel üretime uygun olmayan, başka türlerin yararlanamadığı alanları değerlendirerek et, süt, yapağı, kıl ve deri gibi ürünlere dönüştürülebilirliğe sahip olmaları nedeniyle ülkesel et açığının kapatılmasında özel bir öneme sahiptir. Türkiye küçükbaş hayvancılığı; ağırlıklı olarak otlatmaya dayalı besleme ve sınırlı girdi ile üretimin hedeflendiği ekstansif bir yapıya sahiptir. Sektörün bu özelliklerine; işletmelerin küçük ve cılız bir yapıya sahip olması, girdi temini, ürün pazarlama ve değerlendirme olanaklarının yetersizliği, buna bağlı olarak üreticinin pazar fiyatından düşük pay alması, üretimin büyük ölçüde geçimlik olarak yapılmasıdır.

Koyun yetiştiriciliğinde meraya bağlı iş yükünün azaltılması, işletmelerin sürdürülebilirliğinin sağlanması ve genç nüfusun büyük şehirlere göçünün azaltılması için büyük baş işletmelerinde olduğu gibi kapalı bir işletme içerisinde kaba: konsantre yem oranı dengeli rasyonlar ile koyun ve kuzuların beslendiği işletme modeli oluşturulması için pilot bir işletme seçilip uygulama yapılabilir.

Kanatlı Hayvan Sayısı (TÜİK, 2023)

Hayvan Adı	Mevcut Sayı
Et Tavuğu	1.813.500
Yumurta Tavuğu	1.799.214
Hindi	9.397
Kaz	31.693
Ördek ve Beç Tavuğu	22.008
TOPLAM	3.675.812

Kaynak: TÜİK 2023

Kanatlı hayvanlar içinde tavukçuluk sektörü gerek Türkiye gerekse de Samsun ilinde önemli yer tutmaktadır. Samsun ili özelinde değerlendirecek olursak tavukçuluk hem et üretimi, hem de yumurta üretimine aynı derecede önem verilerek gerçekleştirilmektedir.

Toplam kümes hayvanı sayısının %54'ünü et tavuğu,%44'ünü yumurta tavuğu oluşturmaktadır. 2021 yılı itibarıyla Samsun genelinde 1.437.438 adet yumurta tavuğu, 1.284.321 adet et tavuğu bulunmaktadır. Tavuk dışında Samsun ilinde kaz, hindi ve ördek de yetiştirilmekte, fakat toplam kümes hayvanı sayısının ancak %2'sini oluşturmaktadır.

Arıcılık ve Hayvansal Üretim Sayısı (TÜİK, 2023)

Arıcılık Yapan İşletme Sayısı (adet)	Yeni Kovan Sayısı (Adet)	Eski Kovan Sayısı (Adet)	Toplam Kovan Sayısı (Adet)	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)
1.846	96.935	513	97.448	999	32

Kaynak: TÜİK 2023

Arıcılık teknolojisinin yeterli düzeyde kullanılmamış olması ve sadece bal üretimi yapmalarından dolayı mevcut işletmeler (arıcılık) ürünü yüksek maliyetle elde etmektedirler. Arıcılık kırsaldaki nüfusun yöresinde üreterek, istihdamının sağlanması bakımından ülkemiz açısından potansiyeli olan bir tarımsal faaliyettir. Propolis, arı sütü, polen, balmumu, arı zehiri gibi ürünlerin de üretilerek arıcılıkta verimliliğin artırılması amaçlanmaktadır.

2021 yılı samsun ili bal üretimini 940 tondur. Samsun bal üretimi, Türkiye bal üretiminin yaklaşık %1'i kadardır. Toplam arılı kovan sayısı 86.076 olup bunun 85.530 adedi yeni kovandan oluşmaktadır.

4. ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİNE AİT ÇALIŞMALAR

GIDA VE YEM ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

2023 Yılı Çalışma Raporu

1. İşletme Kayıt Belgesi Bazında İşletme Sayıları

İşletme Cinsi	Sayısı
Gıda Üretim (Kayda ve Onaya Tabi)	1.398
Gıda Satış	6.037
Toplu Tüketim	4.711
Yem (Kayda ve Onaya Tabi)	604
TOPLAM	12.750

2. Konulara Göre Denetim Sayıları

Denetim Sebebi	Denetim Sayısı
Alo 174 Denetimi	741
Bakanlık/ İl Yıllık Kontrol Planı-UKİP	434
İhbar ve Şikâyet	2
CIMER Denetimi	220
Gıda İşletmeleri İçin Riske Dayalı Denetim (Rutin Denetim)	17.162
İthalat	564
İhracat	124
İhracat (Geri Dönen Ürün)	80
İhracat (AB Kuru Meyve)	9
İzlenebilirlik	3
Onay/ Şartlı Onay - Kayıt Denetimi	151
Takip Denetimi	437
Yem İşletmeleri İçin İl Yıllık Denetim ve Kontrol Programı	562
Diğer	1.862
TOPLAM	22.351

3. Denetim Sebebine Göre Numune Alımları

Denetim Sebebi	Olumlu Numune Sayısı	Olumsuz Numune Sayısı
Alo 174 Denetimi	101	17
Bakanlık Kalıntı İzleme Programı Denetimi	76	0
Bakanlık Kontrol Planı	209	21
İl Yıllık Kontrol Planı	49	3
Gıda İşletmeleri İçin Riske Dayalı Denetim	8	0
İhbar ve Şikâyet Denetimi	2	0
İthalat Denetimi	1.026	6
İhracat Denetimi	124	1
İhracaattan Geri Dönen Ürün	77	6
İhracat Denetimi (AB'ye Kuru Meyve)	9	0
İzlenebilirlik Denetimi	1	0
Cimer	9	0
Diğer	87	5
Bakanlık Yıllık Yem Numune Alma Planı	0	0
TOPLAM	1.778	59

2023 Yılı Çalışma Raporu

4. Faaliyet Alanlarına Göre Uygulanan İdari Para Cezaları

Faaliyet Alanı	Ceza Adedi	Ceza Miktarı (TL)
Satış Yeri	83	2.399.584
Üretim Yeri	87	4.649.359
Toplu Tüketim Yeri	42	1.184.510
Yem	9	221.844
Diğer	0	
TOPLAM	221	8.455.297

5. ALO-174 İşletme Türüne Göre Dağılımı

İşletme Türü	Başvuru Sayısı
Satış Yeri	715
Toplu Tüketim Yeri	156
Üretim Yeri	30
Diğer	23
TOPLAM	924

6. ALO-174 Başvuru Türüne Göre Dağılımı

Başvuru Türü	Başvuru Sayısı
Gıda Kaynaklı Vaka/Salgın	61
İhbar Şikâyet	840
Diğer	23
TOPLAM	924

7. Gıda Maddeleri İthalatı

Ürünler	İşlem Sayısı	Miktarı (kg)
Buğday	588	2.460.007.283
Enzim	54	30.055
Soya Fasulyesi	27	13.854.403
Karabuğday	25	526.000
Buğday Gluteni	24	1.781.294
Kakao Kitlesi	16	399.000
Mısır	9	39.008.902
Ceviz Kaba Unu	8	175.657
Mercimek	7	150.000
Yağlık Ayçiçek Tohumu	6	14.263.740
Susam	3	278.049
Aktif Karbon	3	79.200
Bezelye	2	2.045.500
Şeker Pancarı Melası	1	3.160.038
İç Ceviz	1	20.000
Buğday Nişastası	1	20.000
TOPLAM	775	2.535.799.121

8. Gıda ve Yem Maddeleri İhracatı

Ürünler	Sertifika Sayısı	Ürün Miktarı (kg)
Buğday Unu	644	433.882.775
Fındık ve Fındık Ürünleri.(Kavrulmuş, Kıyılmış, Püre ve Un vb.)	554	5.627.556
Mısır İrmigi	125	12.903.521
Armut	87	1.433.856
Karnabahar	76	1.204.997
Mısır Unu	74	3.288.151
Kuruyemiş	53	137.737
Lokum, Tahin, Helva, Fındık Kreması, Reçel, Pekmez ve Diğer Şekerlemeler	43	258.738
Şeftali	32	332.425
Nektarin	27	270.393
Filtre Kağıdı	27	213.527
Turşu	24	380.373
Beyaz Lahana	23	418.620
Brokoli	15	72.016
Susam	13	49.310
Sos	9	7.994
Ayva	7	73.037
Yem Katkı Maddesi	7	85.100
Kırık Pirinç	7	483.280
Kayısı	5	104.000
Pırasa	5	23.550
Defne Yaprağı	5	132.000
Hazır Toz Karışım	4	2.080
Kurutulmuş Meyve-Sebze	4	281
Elma	3	69.000
Kırmızı Lahana	3	29.620
Ayçiçek Tohumu Küspesi	3	399.900
Bitkisel Macun	3	48
Soya Fasulyesi (Yem)	3	480.000
Unlu Mamül	3	6.915
Kiraz	2	31.036
Vişne	2	5.293
İncir	2	5.647
Sumak	2	23.000
Kola	1	19.925
Kuru Maya	1	18.140
Biber	1	15.770
Enerji İçeceği	1	13.895
Aromalı İçecek Tozu	1	6.052
Marul	1	5.600
Plastik Tabak-Kapak	1	60
Mısır Kepeği (Yem)	1	1
Türk Kahvesi	0	469
TOPLAM	1.904	462.515.687

2023 Yılı Çalışma Raporu

9. Yem Maddeleri İthalatı

Ürünler	İşlem Sayısı	Miktarı (kg-adet)
Ayçiçek Tohumu Küspesi	89	312.145.825
Buğday Kepeği (Yem)	43	127.434.980
Arpa (Yem)	25	149.094.364
Ayçiçek Tohumu Kabuğu	12	46.067.648
Mısır (Yem)	10	37.113.662
Soya Fasulyesi (Yem)	9	34.248.295
DDGS (Yem)	8	15.606.187
Mısır Kepeği (Yem)	8	25.447.950
Pirinç Kepeği (Yem)	7	19.732.320
Kolza Tohumu Küspesi	4	12.331.150
Lizin Sülfat	4	280.250
Şeker Pancarı Posası (Yem)	4	11.653.810
Şeker Pancarı Melası (Yem)	3	13.754.251
Mısır Gluteni (Yem)	1	2.075.440
Soya Proteini İzolatı (Yem)	1	40.000
Buğday Proteini (Yem)	1	90.000
TOPLAM	229	807.116.132

10. Gıda ve Yem Maddeleri Ürün Bildirim Rakamları

Onaylanan Ürün Bildirim Sayısı	2.755
Reddedilen Ürün Bildirim Sayısı	68
TOPLAM	2.823

11-Tütün Ürünleri İhracatı

İhracat Adedi	3 adet
Ürün Miktarı	73.263 Kg
Ürün Bedeli	321.966,30 \$
Not: Yaprak tütün ve kırık tütün ihracatı.	

12- Tütün Ürünleri İthalatı

İşlem Sayısı	52 adet
Ürün Miktarı	18.634.304,90 Kg
Ürün Bedeli	118.693.647,18 \$
Not: Yaprak tütün,tütün damarı, homojenize tütün ve kırık tütün ihracatı.	

2022 Yılı Çalışma Raporu

. TAPDK Çalışmaları

2023 Yılı Samsun İlinde Mevcut Satış Belgesi Sayısı

İLÇESİ	PT (Tütün Mamulü Perakende Satış Belgesi)	Pİ (Alkollü İçki Perakende Satış Belgesi)	PA (Etil Alkol Perakende Satış Belgesi)	Aİ (Açık Alkollü İçki)	Tİ (Alkollü İçki Toptan Satış Belgesi)	TA (Etil Alkol ve Metanol Toptan Satış Belgesi)	TT (Toptan Tütün Mamulü Satış Belgesi)	N (Nargile Sunum Uygunluk Belgesi)	TOPLAM
Alaçam	76	18	0	5	0	0	0	0	99
19 Mayıs	77	6	0	1	0	0	2	0	86
Asarcık	53	2	0	0	0	0	0	0	55
Atakum	565	136	0	61	1	2	6	10	781
Ayvacık	39	3	0	0	0	0	0	0	42
Bafra	439	50	0	22	0	0	3	1	515
Canik	187	8	0	2	1	0	2	0	200
Çarşamba	396	34	0	6	1	0	1	2	440
Havza	133	14	0	3	0	0	0	0	150
İlkadım	864	124	0	28	9	3	8	6	1042
Kavak	66	4	0	1	0	0	0	0	71
Ladik	34	2	0	0	0	0	0	0	36
Merkez	30	6	0	1	0	0	1	0	38
Salıpazarı	65	6	0	1	0	0	0	0	72
Tekkeköy	211	23	0	6	1	0	5	0	246
Terme	254	32	2	3	0	0	2	0	293
V.köprü	235	16	0	2	0	0	0	1	254
Yakakent	35	10	0	8	0	0	0	0	53
TOPLAM	3759	494	2	150	13	5	30	20	4473

BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

1. ÇKS ve Tarımsal Desteklemeler

Mazot, Kimyevi Gübre Desteği (2023)

İlçe Adı	Desteklenen Alan (da)	Destekleme Miktarı (TL)
Alaçam	112.791,965	18.324.452,28
Asarcık	47.565,391	6.343.013,79
Atakum	55.022,975	6.651.256,30
Ayvacık	102.986,791	11.034.070,72
Bafra	292.528,757	53.740.576,91
Canik	56.924,817	6.389.530,32
Çarşamba	297.919,286	34.179.913,62
Havza	236.194,070	33.025.848,95
İlkadım	17.422,385	2.158.700,40
Kavak	50.800,439	7.201.211,96
Ladik	84.164,414	11.601.802,33
19 Mayıs	47.925,618	6.055.910,76
Salıpazarı	100.718,814	10.878.327,91
Tekkeköy	92.555,598	10.951.155,40
Terme	227.042,638	28.141.570,76
Vezirköprü	306.511,549	42.741.061,82
Yakakent	28.292,238	3.718.520,96
TOPLAM	2.157.367,745	293.136.925,19

Sertifikalı Tohum (2023)

Fidan Desteği (2023)

İlçe Adı	Sertifikalı Tohum Kullanım			Sertifikalı Fidan Kullanım		
	İşletme Sayısı	Destek Alanı	Destek Miktarı	İşletme Sayısı	Destek Alanı	Destek Miktarı
Alaçam	252	9.339,93	466.996,35	7	29,624	23.479
Asarcık	5	125,53	6.276,40			
Atakum	12	181,39	9.069,55			
Bafra	1600	65.444,21	3.272.211,85	6	42,859	31.159
Çarşamba	121	4.654,40	231.349,95	1	3,886	3.108
Havza	776	20.725,38	1.035.247,42			
İlkadım	3	34,38	1.719,05	1	7	5.600
Kavak	42	1.116,98	55.848,80	5	160,420	125.375
Ladik	436	10.195,12	509.767,93			
Ondokuzmayıs	76	2.182,08	109.104,10			
Salıpazarı	1	64,97	3.248,65			
Tekkeköy	17	940,34	47.017,10			
Terme	143	6.777,92	338.636,39			
Vezirköprü	778	15.041,51	752.075,35	3	64,007	31.324
Yakakent	13	127,27	6.363,30			
TOPLAM	4.265	136.858,14	6.840.267,94	23	307,796	220.047

2023 Yılı Çalışma Raporu

Hayvancılık Desteklemeleri

Yıllar	Yem Bitkileri	Bombus Arısı Kullanım	TOPLAM
2012	13.182.589		13.182.589
2013	15.841.379		15.841.379
2014	14.281.299		14.281.299
2015	10.074.037		10.074.037
2016	12.499.040		12.499.040
2017	11.109.187		11.109.187
2018	20.977.866	2.820	20.980.686
2019	16.999.319	4.080	17.003.399
2020	18.426.544	5.160	18.431.704
2021	18.915.030	8.340	18.923.370
2022	16.579.244	8.500	16.587.744
2023	14.419.362	14.700	14.434.062

Yem Bitkileri Destekleme Ödemeleri (2023)

İlçeler	Desteğe Tabi Alan (da)	Destek Miktarı (TL)
Alaçam	19.211,820	1.289.230,63
Asarcık	1.517,601	91.056,06
Atakum	3.879,242	234.816,82
Ayvacık	12,000	720,00
Bafra	38.075,938	2.886.077,64
Canik	135,288	8.117,28
Çarşamba	8.706,099	806.257,04
Havza	40.916,716	2.583.898,78
İlkadım	1.250,554	75.033,24
Kavak	2.589,925	159.838,86
Ladik	7.462,326	532.131,13
Salıpazarı	547,930	40.429,56
19 Mayıs	4.362,352	325.318,57
Tekkeköy	16.178,618	1.290.354,25
Terme	596,409	50.346,18
Vezirköprü	51.034,028	3.814.845,62
Yakakent	3.606,912	230.890,64
TOPLAM	200.083,758	14.419.362,30

2023 yılı yem bitkileri desteklemesi ocak ayının sonunda kesinleşecektir.

2023 Yılı Çalışma Raporu

2022 Yılı İlçeler Üzerinden Ödenen Organik Tarım Desteği

İlçe Adı	Desteklenen İşletme-Üretici Sayısı (kişi)	Desteklenen Alan (da)	Destekleme Miktar (TL)
Alaçam	1	78,70	1.573,98
Atakum	30	576,42	21.223,96
Ayvacık	230	6.323,96	315.962,51
Bafra	4	3.907,34	58.403,37
Canik	11	334,12	9.643,87
Çarşamba	524	13.442,47	451.701,65
19 Mayıs	71	1.475	69.808,64
Tekkeköy	33	791,79	30.653,41
Terme	221	6.133,07	252.192,37
Salıpazarı	5	123,61	6.180,55
TOPLAM	1130	33.186,48	1.217.344,31

2023 yılı organik tarım desteklemesi Mayıs ayında gerçekleşecektir.

FARK ÖDEMESİ DESTEKLEMELERİ TABLOSU (2022)

İlçe Adı	Hububat-Baklagil-Dane Mısır Fark Ödemesi (2022)		Fark Ödeme Desteği(Yağlı Tohumlu) (2022)	
	İşletme sayısı	Destekleme (TL)	İşletme Sayısı	Destekleme (TL)
Alaçam	459	1.332.661,31	1	1.385,3
Asarcık	5	2.818,37		
Atakum	11	7.320,26		
Bafra	2.205	7.062.338,79	313	1.697.249,44
Çarşamba	147	363.923,05	63	710.696,08
Havza	1.517	2.825.612,55	2.344	13.354.224,82
İlkadım	13	12.853,34		
Kavak	80	75.145,02	17	89.834,62
Ladik	471	813.616,24	552	2.839.043,67
Salıpazarı	3	7.173,73		
19 Mayıs	64	160.020,81	1	2.240
Tekkeköy	59	283.088,56	3	34.531,2
Terme	216	527.407,48	314	1.420.119,83
Vezirköprü	1.741	2.191.559,97	3.278	13.042.602,33
Yakakent				
TOPLAM	6.991	15.665.539,48	6.886	33.191.927,29

2023 yılı desteklemesi 2024 Mayıs ayında kesinleşecektir.

2022Yılı İyi Tarım Uygulamaları Desteklemeleri

İlçeler	Desteklenen İşletme-Üretici Sayısı (kişi)	Desteklenen Alan (da)	Destekleme Miktar (70+10) (TL)
Atakum	16	308,612	6.282,46
Bafra	27	359,021	8.975,57
Çarşamba	3	424,13	4.241,30
Terme	2	154,178	3.083,56
TOPLAM	48	1.245,94	22.582,89

2023 yılı desteklemesi 2024 Mayıs ayında gerçekleşecektir.

Alan Bazlı Fındık Destekleme Ödemeleri (2022)

İlçeler	İşletme Sayısı	Destekleme Miktarı (TL)
Alaçam	257	278.726,73
Asarcık	1.100	1.502.610,28
Atakum	1.844	3.549.450,40
Ayvacık	5.641	14.875.225,93
Bafra	1.285	2.737.470,05
Canik	2.382	5.941.959,85
Çarşamba	4.611	13.219.214,96
İlkadım	420	614.766,24
19 Mayıs	1.293	3.440.339,98
Salıpazarı	5.431	15.100.063,34
Tekkeköy	3.524	9.256.019,58
Terme	6.501	15.180.929,62
Yakakent	86	68.057,12
TOPLAM	34.375	85.764.834,08

2023 yılı desteklemesi Şubat ayında kesinleşecektir.

Alan Bazlı Destekler

Desteklemeler	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mazot Gübre Dst.	34.400.408	41.445.483	53.799.132	62.588.804	72.237.586	237.971.424
Organik Tarım	2.881.691	3.388.220	251.795	1.361.861	1.634.908	1.217.344
İyi Tarım	2.801.197	2.265.022	601.999	309.684	80.100	22.582
Fındık (Alan B.)	73.769.151	78.309.068	81.309.898	80.715.116	84.137.130	85.764.834
Küçük Aile İşl.		5.180	40.281	721	6.249	4.565
TOPLAM	113.852.447	125.412.973	136.003.105	144.976.186	158.095.973	324.480.749

2. Sebzeçilik Çalışmaları 2023

Örtü Altı Sebze Yetiştiriciliğinde Entegre Mücadele

Proje kapsamında Bafra İlçesi'nde 21 dekar, Terme İlçesi'nde ise 15 dekar ve Çarşamba İlçesinde 205 dekar toplamda 241 dekar örtü altında üretimi yapılan sebze türlerinde, üretim tekniklerinin ve zirai mücadelenin Entegre Ürün Yönetimi prensipleri doğrultusunda uygulanabilirliğini sağlamak ve bu konuda gerekli tedbirleri almak gayesi ile çalışmalar yürütülmüştür.

Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları

2023 Yılı Bitki Sağlığı Uygulama Programı kapsamında; Samsun İl'ine bağlı 17 İlçede 13 zararlı ve 6 hastalık etmeninde toplam 119.000 dekar alanda diğer entegre mücadele çalışmaları yürütülmektedir.

Patateste Karantina Etmenlerinin Takibi Projesi

Bakanlığımız Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü'nce Ülkemizde varlığı tespit edilen ve karantinaya tabi Patates Sığılı, Bakteriyel Solgunluk, Patates Halka Çürüklüğü, Patates Kahverengi Çürüklüğü, Patates Kist Nematodları, Patates Güvesi ve Patates Kök Ur Nematodu, Epitrix similis ile bulaşık alanların belirlenmesi, takibi ve eradikasyon yapılması amacıyla yıllara göre belirtilen sayıda alınan numuneler incelenmiş olup bulaşık alan tespit edilmemiştir.

2023 Yılı Çalışma Raporu

Patates Karantina Etmenlerinin Takibi Projesi Kapsamında Alınan Numune Sayıları

Yıllar	Yumru Örneği	Toprak Örneği	Sonuç
2021	4	0	Temiz
2022	3	3	Temiz
2023	3	3	Temiz

Hasat Öncesi Pestisit Kalıntısı Denetim Programı

Ürün	Söz konusu ürün için ildeki Toplam Üretici	Söz konusu ürün için ildeki Toplam Üretim Alanı	2023 Programı	2023 Gerçekleşme	Gerçekleşme %	MRL Üstü	Tavsiye Dışı	Tavsiye Dışı %	Yasaklı Aktif	Söz konusu Ürün	Söz konusu Ürün	İmha Edilen Ürün	Söz konusu Üründe	Söz konusu Üründe	2024 Yılı Program
Kivi	205	5020	10	10									8	22	15
Armut	157	783	10	7			1						11	27	0
Şeftali	76	4378	45	44									21	83	40
Elma	131	2580	10	10									11	21	10
Domates	3260	16526	20	30									40	141	30
Hıyar	1092	3924	10	30									33	99	20
Biber	4611	46087	30	32									32	167	30
Patlıcan	2147	6743	30	30									31	140	30
Fasulye	2513	25141	31	29									41	130	30
Marul	4166	4959	140	160			5						39	166	120
Ispanak	706	3531	55	65									21	75	50
Maydanoz	416	266	40	52			4						22	36	30
Mantar	45	10	10	8									7	10	10
Çilek	126	472	10	10									14	60	10
İncir	60	206	5	5									5	31	10
K.Lahana				2											
Toplam	2329	120626	451	524									336	1208	435
Denetimlerde İl Genelinde Görevli Teknik Personel Sayısı:				63											

Entegre Mücadele Çalışmaları 2023

ÜRÜN GRUBU	İLÇE	İL PROGRAM		İL GERÇEKLEŞEN		GERÇEKLEŞME
		ÜRETİCİ	ALAN	ÜRETİCİ	ALAN	%
ÇELTİK ENTEGRE	BAFRA	26	2708	26	2.708	100
	ONDOKUZ MAYIS	7	532	7	532	100
	TERME	14	645	14	645	100
	TEKKEKÖY	1	500	1	500	100
	ÇARŞAMBA	11	716	11	716	100
	ALAÇAM	17	1300	17	1.300	100
FINDIK ENTEGRE	ÇARŞAMBA	91	7086	91	7.187	100
	TEKKEKÖY	56	2085	56	2.000	100
	TERME	54	3698	54	3.698	100
	CANİK	25	1016	55	1.037	220

2023 Yılı Çalışma Raporu

	İLKADIM	9	274	9	274	100
	ONDOKUZ MAYIS	12	402	12	402	100
	ATAKUM	39	1003	39	1.004	100
	AYVACIK	36	1230	36	1.200	100
	SALIPAZARI	59	2547	59	2.547	100
ÖRTÜALTI ENTEGRE	BAFRA	17	21	10	21	58
	TERME	4	15	4	15	100
	ÇARŞAMBA	20	205	18	186	90
CEVİZ ENTEGRE	ALAÇAM	6	121	6	121	100
	ATAKUM	6	54	6	54	100
	BAFRA	8	240	8	240	100
	HAVZA	5	60	5	60	100
	ÇARŞAMBA	6	51	4	61	66
	İLKADIM	2	224	2	224	100
	CANİK	9	120	9	122	100

3. Meyvecilik Çalışmaları 2023

Diğer Meyve Sürvey Çalışmaları

Karantinaya tabi zararlı organizmalardan Kestanede Dryocosmus kuriphilus, cevizde Garella (Erschoviella) musculana zararlılarıyla ilgili şüphelenilen alanlara ait numuneler laboratuvara gönderilmiş olup numunenin bulaşık olduğu tespit edilmiştir. Bulaşık numunelere ait parsellerdeki bulaşık alanlarda sürvey talimatları uygulanmıştır. 17 ilçede meyvelerde zarara neden olan, Bakanlıkça Bitki Sağlığı İcraat Programına alınan 14960 dekar alanda 6 üründe 15 adet zararlı organizmada mücadele çalışmaları yürütülmüştür.

2023 KASKs Meyve Özel Sürveyleri

Gerçekleşen Alan	Yıl	Ürün	İl	Zararlı Organizmalar	Sürvey Programı
0,495	2023	ARMUT	SAMSUN	Anoplophora chinensis	Keşif
194,759	2023	ARMUT	SAMSUN	Monilinia fructicola	Keşif
257,825	2023	CEVİZ	SAMSUN	Garella (Erschoviella) musculana	Keşif
85,084	2023	ELMA	SAMSUN	Anoplophora chinensis	Keşif
118,291	2023	ELMA	SAMSUN	Monilinia fructicola	Keşif
1.364,170	2023	FINDIK	SAMSUN	Anoplophora chinensis	Keşif
35,542	2023	KESTANE	SAMSUN	Dryocosmus kuriphilus	Sınırlandırma
44,649	2023	KİRAZ	SAMSUN	Anoplophora chinensis	Keşif
	2023	KİRAZ	SAMSUN	Monilinia fructicola	Keşif
	2023	KİRAZ	SAMSUN	Plum pox potyvirus	Keşif
577,332	2023	KİVİ	SAMSUN	Pseudomonas syringae pv. actinidiae	Keşif
151,337	2023	ŞEFTALİ	SAMSUN	Anoplophora chinensis	Keşif
491,438	2023	ŞEFTALİ	SAMSUN	Monilinia fructicola	Keşif
120,337	2023	ŞEFTALİ	SAMSUN	Peach latent mosaic pelamovir	Keşif
	2023	ŞEFTALİ	SAMSUN	Xylella fastidiosa	Keşif
489,055	2023	ŞEFTALİ	SAMSUN	Plum pox potyvirus	Keşif
42,012	2023	ÜZÜM	SAMSUN	Candidatus Phytoplasma solani (BN) - Candidatus P.vitis (FD)	Keşif
	2023	ÜZÜM	SAMSUN	Xylella fastidiosa	Keşif

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tahmin ve Erken Uyarı Alanları

Tahmin ve Erken Uyarı çalışmaları, 5 ilçe ve 5 istasyonda devam etmektedir. 2023 Yılında Elma İç Kurdu için ilk uyarı 25.05.2023 tarihinde İl Müdürlüğümüz web sayfasında haber bülteni olarak verilmiştir. Şeftalide Doğu meyve güvesine karşı ilaçlı mücadele zamanı 24.05.2023 tarihi olarak belirlenmiştir.

SAMSUN İLİ TAHMİN VE UYARI İCRAATI						
İstasyonun kurulduğu ilçe	İstasyon adı	Ürün adı	Zararlı organizma	Uyarı tarihi	Hitap ettiği alan (da)	Uygulama alanı (da)
Vezirköprü	Oruç	Elma	Elma Karalekesi Elma iç kurdu	01.03.2023 25.05.2023 11.07.2023	4	90
		Bağ	Bağ salkım güvesi		2	200
Havza	Çeltek	Elma	Elma Karalekesi Elma iç kurdu	01.03.2023 25.05.2023 11.07.2023	3	100
		Bağ	Bağ salkım güvesi		0	0
Bafra	Sarıköy	Elma	Elma Karalekesi Elma iç kurdu	01.03.2023 25.05.2023 11.07.2023	5	100
		Şeftali-Nektarin	Klok Doğu Meyve Güvesi	01.03.2023 24.05.2023	5	70
Çarşamba	Hacılıçay	Elma	Elma Karalekesi Elma iç kurdu	01.03.2023 25.05.2023 11.07.2023	5	481
		Şeftali-Nektarin	Klok Doğu Meyve Güvesi	01.03.2023 24.05.2023	25	3177
İlkadım	Kapaklı	Elma	Elma Karalekesi Elma iç kurdu	01.03.2023 25.05.2023 11.07.2023	2	500
		Şeftali-Nektarin	Klok Doğu Meyve Güvesi	01.03.2023 24.05.2023	2	500
TOPLAM					53	5218

Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi Projesi 2023

Proje (Entegre Mücadele /EKÜY)	Bitkisel Ürün	Söz konusu ürün için İldeki Toplam Ekiliş Alanı	Program		Uygulama		Gerçekleşme (%)
			Üretici Sayısı	Alan (Da)	Üretici Sayısı	Alan (Da)	
EKÜY	ŞEFTALİ	4207	24	278	23	295,39	106%
ÖRTÜALTİ EKÜY	BİBER, PATLİCAN, DOMATES	1298	45	185	47	166	89%

Entegre Mücadele Uygulama Özeti 2023

Proje (Entegre Mücadele /EKÜY)	Bitkisel Ürün	Söz konusu ürün için İldeki Toplam Ekiliş Alanı	Program		Uygulama	
			Üretici Sayısı	Alan (Da)	Üretici Sayısı	Alan (Da)
ENTEGRE	CEVİZ	10.762	41	870	40	881.8
ENTEGRE	ÇELTİK	195.214,00	76.00	6.400	76.00	6.400
ENTEGRE	FINDIK	1.210.679	379	19.441	411	19.349
ÖRTÜALTI ENTEGRE	BİBER, PATLICAN, DOMATES	1938	34	241	32	221.6

Bitkisel Ürün İhracat İşlemleri

Armut, Ayva, İncir, Kayısı, Kiraz, Nektarin, Şeftali, Vişne, Fındık, Karnabahar, Brokoli, Kırmızı Lahana, Beyaz Lahana, Pırasa ürünlerinde 509 parti olmak üzere 7.327.178 kg bitkisel ürün Rusya federasyonuna ihraç edilmek üzere Form -1 belgesi düzenlenmiştir. Üreticinin bulunduğu İl ve İlçelerden Müdürlüğümüze gelen üretici kayıt defterlerinde yer alan bilgiler Zilaç sistemi, BKÜ veri tabanı, TBS BKÜ kayıt modülü ve Rusya Federasyonu Mevzuatı IX. Çevresel Nesnelerdeki Pestisit Kalıntıları Konusunda Standartlar çerçevesinde kontrol edildi.

Bitkisel Ürün İhracat İşlemleri

Ürünler	Seykiyat Sayısı	Miktar(Kg)
Beyaz Lahana	35	656.120
Brokoli	22	120.810
Karnabahar	133	2.027.567
Kırmızı Lahana	6	90.650
Pırasa	8	39.450
Armut	183	3085125
Ayva	11	117380
İncir	6	17829
Kayısı	5	91600
Kiraz	5	62237
Nektarin	41	451316
Şeftali	46	473866
Vişne	4	13228
Fındık	4	80.000
Genel Toplam	509	7327178

2023 Yılı Çalışma Raporu

Eğitim Yayım Çalışmaları

Samsun EĞİTİM KONUSU	2023 YILI UYGULAMA				2024 YILI PROGRAM			
	TARLA OKULU		DİĞER EĞİTİMLER		TARLA OKULU		DİĞER EĞİTİMLER	
	Eğitim Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	Toplantı Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	Eğitim Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	Toplantı Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)
Fındık Entegre Mücadele	16	179	88	1155			110	1321
Fındıkta Gübreleme			5	60			5	65
Fındıkta Külleme Hastalığı			32	159			13	165
Fındıkta Hasat Harman İşlemleri Fındıkta Aflatoksin			10	157			5	50
Fındık Tarla Okulu	3	30			5	50		
Kahverengi Kokarca(Halyomorpha halys) Zararlı Mücadelesi			147	2814			112	1470
Fındık Hastalık ve Zararlılarla Mücadele Yöntemleri Budama	5	73	93	1042			59	790
Fındıkta Budama, Gübreleme ve Dip Sürgünü Temizliği							1	15
Çeltik Yetiştiriciliğinde Hastalık ve Zararlılar			7	42			3	40
Çeltik Entegre Mücadele	1	12	11	142	--	-	15	132
Ceviz Yetiştiriciliği			1	21			1	15
Ceviz Entegre Mücadele	3	15	9	52	4	20	11	68
Ceviz Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele	—	—	34	131	—	—	39	150
Çilek Hastalık ve Zararlılarıyla Mücadele			5	55			3	52
Hasat Öncesi Pestisit İzleme			21	299			28	335

2023 Yılı Çalışma Raporu

ÇİFTÇİ EĞİTİMLERİ									
Samsun	2023 YILI UYGULAMA				2024 YILI PROGRAM				
EĞİTİM KONUSU	TARLA OKULU		DİĞER EĞİTİMLER		TARLA OKULU		DİĞER EĞİTİMLER		
	Eğitim Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	Toplantı Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	Eğitim Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	Toplantı Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	
Üretici Kayıt Defterleri ve B. K.Ü. Uygulamaları				37	511			25	324
Aronya Yetiştiriciliği				1	16			1	20
Ayçiçeği hastalık ve zararlıları, Çayır tırtılı Mücadele Tedbirleri				5	119				
Kiraz Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele		–	–	1	29	–	–	1	20
Bordo Bulamacı Kullanımı		–	–	6	118	–	–	2	20
KESTANE GAL ARISI BİLGİLENDİRME				2	73			5	100
Toprak Numunesi Alma ve Gübreleme		–	–	24	275	–	–	43	430
Buğday Yetiştiriciliği								1	15
Buğdayda Verim Artırma Yolları				1	14				
Buğday Yetiştiriciliğinde Hastalık ve Zararlılarla Mücadele				33	179			33	195
Meyve Ağaçlarında Hastalık ve Zararlılarla Mücadele, Gübreleme, Budama		-	-	30	109	-	-	42	222
Sebze Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele		-	-	18	74	-	-	23	200
Salep Yetiştiriciliği		-	-	1	7	-	-	2	25
Soya Yetiştiriciliğinde		-	-	1	18	-	-	5	75
Sertifikalı Toh. Kullanımı				3	45			4	50

2023 Yılı Çalışma Raporu

Samsun	2023 YILI UYGULAMA				2024 YILI PROGRAM				
EĞİTİM KONUSU	TARLA OKULU		DİĞER EĞİTİMLER		TARLA OKULU		DİĞER EĞİTİMLER		
	Eğitim Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	Toplantı Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	Eğitim Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	Toplantı Sayısı (Adet)	Çiftçi Sayısı (Kişi)	
Kültür Mantarı Yetiştiriciliği				1	14			1	10
Süne Mücadelesi								3	24
Yem bitkileri yetiştiriciliğinin önemi				27	113			27	178
Mısır Yetiştiriciliği		-	-	5	34	-	-	4	49
Slajlık Mısır Yetiştiriciliği ve Slaj Yapımı		-	-	2	13	-	-	3	45
Mısır Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlılarla Mücadele Yöntemleri				19	158			25	135
Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi (EKÜY)				5	49			3	35
Şeftali Yetiştiriciliği ,Şeftali Entegre ve Kontrollü Ürün Yönetimi				3	16			3	28
Şeftali Hastalık ve Zararlıları		—	—	2	24	—	—	2	20
Örtüaltı Entegre Mücadele				8	98	-	-	11	130
Zirai Mücadele İlaçlarının İnsan ve Çevre Sağlığına Etkileri		—	—	2	24	—	—	2	20
Gübreleme ve Nitrat Kirliliği				4	63			3	40
Anız Yakmanın Zararları								1	15
Organik Tarım		-	-	6	70	-	-	6	65
TOPLAM		28	309	710	8392	9	70	686	7158

2023 Yılı Çalışma Raporu

4. Tarla Bitkileri

2023 YILI KENEVİR EKİM ALANLARI

İlçe	Üretici Sayısı	Yetiştirme Amacı	Üretim Alanı (da)
Bafra	2	Tohum	454
Havza	42	Tohum - Lif	354.115
Vezirköprü	71	Tohum-lif	1077.107
Ladik	55	Tohum-lif	658.329
Toplam	170		2761,357
KTAE	Açık Alan ve Sera Dahil	Arge	2,804
OMÜ	Açık Alan ve Sera Dahil	Arge	5,200
AR-GE Toplam			8,004

Çeltik Üretimi 2023

İlçe	Ruhsatlandırılan Üretici Sayısı	Ruhsatlandırılan Alan (Da)	Tahmini Verim (kg/Da)*	Tahmini Üretim (Ton)
Terme	437	16202	700	11.341
Çarşamba	296	14430	800	11.544
Salıpazarı	29	575	580	334
Tekkeköy	85	4.890	850	4.156
19 Mayıs	79	3.412	800	2.730
Bafra	2197	131.756	800	1025.000
Alaçam	500	21.309	850	18.113
Yakakent	9	585	950	556
TOPLAM	3.632	193.159	796	153.774

TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER

BİTKİ ADI	EKİLİŞ ALANI (da)	VERİM (kg/da)	ÜRETİM (ton)
Tıbbi Nane	20	600	12
Defne	2.343 (Orman İçi Alan)	270	632
Hünnap	52	800	42
Kekik	100	350	35
Salep	94	300	27
Lavanta	85	0	0
Kuşburnu	220	500	110
Maydanoz (Örtüaltı)	82	1256	103
Ekinezya	14	100	1,4
Sarımsak (Taze)	275	750	206
Sarımsak (Kuru)	385	950	366
Adaçayı	24	300	7
Maydanoz	179	950	380
Nane	100	700	70
TOPLAM	3.973		1.991,4

Hububat, Sanayi Bitkileri Hastalık Zararlıları

Ürün Grubu	Toplam Ekiliş Alanı (da)	Zarar Adı	2023 Yılı Program Değeri (da)	2023 Yılı İcraatı (da)
Hububat, Hastalık ve Zararlıları	1.006.810	Buğday dar yapraklı yabancı ot	117.450	117.450
		Buğday geniş yapraklı yabancı ot	254.550	254.550

2023 Yılı Çalışma Raporu

		Buğday tohum ilaç sürme(tohum)	6.000	5.770
		Buğday sarı pası	6.500	6.500
		Kahverengi pas	250	250
		Buğdayda külleme	250	250
	102.190	Mısır kurdu	7.400	7.400
		Mısırdı bozkurt	21.920	9.720
		Mısırdı yabancı ot	21.500	21.200
	195.214	Çeltik yanıklığı	97.985	97.985
		Çeltikte yabancı ot	150.000	150.000
Sanayi Bitkileri Hastalık ve Zararlıları	36.066	Tütün Mildiyösü (fidelik)	123	120
		Tütün Mildiyösü (tarla)	15.300	15.300
		Tütün Fidelikte Çökerten	98	98
		Tütünde Bozkurt	230	180
		Tütünde Şeftali Yaprak Biti	6.250	6.250
		Tütünde Danaburnu	950	550
	194.852	Ayçiçeği Mildiyösü	--	--
Yabancı Ot ve Paraziter Bitkiler	194.852	Ayçiçeğinde Yabancı Ot	--	640
	19.094	Soyada Yabancı Ot	800	3.500
TOPLAM			23.751	26.638

5. Süs Bitkileri

Süs Bitkisi Beyanname ve Üretim Sayıları

Süs Bitkisi Üretici Sayısı	Kesme Çiçek		İç Mekan Süs Bitkileri		Dış Mekan Süs Bitkileri		Çiçek Soğanları	
	Alan (m²)	Üretim Miktarı (adet)	Alan (m²)	Üretim Miktarı (adet)	Alan (m²)	Üretim Miktarı (adet)	Alan (m²)	Üretim Miktarı (adet)
31	49.725	4.381.500	4.000	205.000	450.655	1.103.154	6.100	75.175

6. Fındık

Fındıkta Diğer Entegre Mücadele Çalışmaları (2023)

2023 Yılı	Program (da)	Uygulama (da)
Fındıkta Hastalık ve Zararlıları	463.460	363.405
Fındıkta Yabancı Ot	288.270	432.400

Amerikan Beyaz Kelebeği ile Mücadele Çalışmaları-2023

Sürvey Alanı (da)	Uygulama Alanı (da)	Mücadele Yöntemi	Kullanılan BKÜ Miktarı (kg/lt/)	Mücadele Başlangıç/Bitiş Tarihi
142.971,3	2.050	Mekanik-kimyasal	3	01.05.2023-20.09.2023

Fındık Yeşil Kokarcası ile Mücadele Çalışmaları (2023)

FINDIK YEŞİL KOKARCA (Palomena prasina L.)

İlçe Adı	2023Yılı Sürvey Yapılan Alan (da)	2023 Yılı Mücadele Uygulama Alanı (da)	Mücadele		2024 Yılı Tahmini Program (da)
			Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	
Atakum	1.000	1.000	01.05.2023	10.07.2023	1.000
Ayvacık	50	50	02.05.2023	20.06.2023	50

2023 Yılı Çalışma Raporu

Canik	250	250	01.05.2023	20.06.2023	750
Çarşamba	2.000	1.500	01.05.2023	10.07.2023	5.000
Salıpazarı	400	360	01.05.2023	20.07.2023	40
Tekkeköy	90	90	01.05..2022	15.07.2022	90
Terme	14.000	4.000	25.05.2022	20.07.2022	10.000
TOPLAM	17.790	7.250	01.05.2022	20.07.2022	16.930

Fındık Külleme Hastalığı Mücadelesi Uygulama Raporu-2023

Başlangıç/Bitiş Tarihi		Mücadele Yöntemi (Kültürel/Kimyasal)	Uygulama Alanı (da)	Tekerrür Sayısı	Kullanılan BKÜ (kg/lt)
01.4.2023	15.08.2023	Kimyasal	73.675	1-3	16.446,8

Fındık Rekolte Tespit Çalışmaları (2023)

SAMSUN İLİ 2023 YILI ÇOTANAK SAYIMINA GÖRE REVİZE EDİLMİŞ REKOLTE TUTANAĞI					
SIRA NO	İLÇELER	TOPLAM FINDIK ALANI (da)	VERİM ÇAĞINDAKİ FINDIK ALANI (da)	DEKARA VERİM(kg)	İHTİHSAL VERİM (ton)
1	Alaçam	2.050	1.868	94,15	136,79
2	Asarcık	11.750	4.750	81,67	410,04
3	Atakum	30.939	28.044	90,98	2.530,04
4	Ayvacık	92.500	82.120	121,42	9.232,27
5	Bafra	22.120	19.250	124,13	1.950,26
6	Canik	36.000	18.000	90,43	1.217,59
7	Çarşamba	455.000	415.000	158	47.766,08
8	İlkadım	6.000	5.050	118,11	568,31
9	Ondokuzmayıs	27.200	27.100	133,61	3.620,87
10	Salıpazarı	141.000	134.000	114,94	10.758,00
11	Tekkeköy	95.350	64.931	120,89	5.782,58
12	Terme	290.000	250.000	127,4	34.475,72
13	Yakakent	770	504	99,91	50,35
	Toplam	1.210.679	1.050.617	113,51(ort)	118498,9002

6. İyi Tarım Uygulamaları

Üretici Sayısı	Bakliyat Alanı (da)	Yazlık Sebze Alanı (da)	Kışlık Sebze Alanı (da)	Meyve Üretim Alanı (da)	TOPLAM Üretim Alanı (da)
24	38,15	75	244,76	952,9	1310,81

Üretici Sayısı	Su Ürünleri (Levrek-Alabalık)(Ton)
1	950

İyi Tarım Uygulaması Yapılan Bitkisel Ürünler

Ürünler	Üretici Sayısı	ALAN(da)
BEYAZ LAHANA	5	42,54
BROKOLİ	10	69,454

2023 Yılı Çalışma Raporu

DOMATES	1	75
ÇELTİK	1	38.15
ELMA	1	487
KARNABAHAHAR	8	132,767
KİVİ	2	431,100
TRABZON HURMASI	1	34,8
Genel Toplam	24	1310,811

İyi Tarım Uygulamaları Eğitim Çalışmaları 2023

Çiftçi Toplantıları	
Eğitim Sayısı	Eğitilen Çiftçi Sayısı
6	61

İyi Tarım Uygulamaları Denetim Çalışmaları

Üretici-Üretici Grubu	KSK	Ürün	Denetlenen Alan(da)	Denetlenen Üretici Sayısı
ALERG İNŞ. TUR. HAY. VE ORG. TARIM OTO. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	ORSER	KİVİ	198,7	2
BAFRA SEBZE ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ	ORSER	BEYAZ LAHANA	42,54	5
		BROKOLİ	69,454	6
		KARNABAHAHAR	132,767	8
KONİ İNŞAAT	CTR	ELMA	487	2
ORSAM TARIM VE ZİRAİ ÜR. UNLU MAM. İM. PAZ. DAN. TİC. A.Ş.	ORSER	DOMATES	75	2
ŞÖLEN ENGİN	CTR	KİVİ TRABZON HURMASI	232,4 34,8	2
ŞİNASİ BAYRAK	ORSER	ÇELTİK	38,15	1
NORDZEE Su Ürünleri	TCERT	ALABALIK	950 TON	1

İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi

2023 yılında, BÜGEM Organik Tarım ve İyi Uygulamaları Daire Başkanlığı koordinatörlüğünde yürütülen «İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi» 2023 yılı yatırım Programında 2023A02-193749 « Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi » alt kapsamında ilimiz adına yer alan ve 2. yılında da uygulanmasına devam edilen ‘ Kızılırmak Deltasında İTU İle İhracata Uygun Sebze Üretimi Projesi’ ile 19 çiftçi, 127,5 da üretim alanı ve 318.750 adet kışlık sebze fidesinin (brokoli, karnabahar ve b. lahana) ilgili üreticilerimize dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Proje toplam bedeli 400.401,87 TL olup, Bakanlığımız tarafından 300.301,40 TL (% 75) ve geriye kalan 100.100,47 TL’si (% 25) çiftçi katkısı olarak gerçekleştirilmiştir.

Ürün Adı	İlçeler	Alan (da)	Üretici Sayısı	Fide Miktar (adet)	Proje Bütçesi (TL)	Hibe Tutarı (TL)
Beyaz Lahana, Karnabahar, Brokoli	Bafra	127,5	19	318.750	400.401	300.301

7. Organik Tarım

Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi

Gelecek Nesilleri Sağlıkla Beslemeli projesi;

Bakanlığımız Organik Tarım Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi kapsamında İl Müdürlüğümüzce Yakakent İlçesi Büyükkırık ve Sarıgöl mahallelerinde “Gelecek Nesilleri Sağlıkla Beslemeli” projesi ile 34 üretici ile toplam 662 dekarlık organik üretim alanı içerisinde 222 dekar alanda Kavılca (siyez) buğdayı ekimi yaptırılmış olup; bu çerçevede 34 üreticiye 28.000 kg Organik Katı gübre dağıtılarak üreticilere 297.712 TL destek sağlanmış, Üreticilerin kavılca buğdayı bedeli ile sertifikasyon bedelleri (113.500 TL) Proje Ortağı Yakakent Belediye Başkanlığı tarafından karşılanmıştır.

2024 yılında Bakanlığımız ve Yakakent Belediye Başkanlığı ortaklığı ile 2023 yılında 34 çiftçinin katıldığı organik Kavılca Buğdayı üretimi, 54 çiftçi ile 862 dekar alana çıkarılması hedeflenmektedir.

Organik Numune Alma Takip Programı;

Ülkemizde organik tarımın yaygınlaştırılması ve kontrolü amacıyla Bakanlığımızca yürütülen "Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi" 2023A02-193749 "Bitkisel Üretimi Geliştirme Projesi" kapsamında İl Müdürlüğümüzce 2023 yılında Organik Bitkisel Üretimde Pestisit ve Aflatoksin, Organik Hayvansal üretimde Antibiyotik kontrolü amacıyla 19 Numune alımı planlanmıştır olup;

Bu kapsamda; 11 adet pestisit (Fındık, Çay, Mısır- Soya, Bakliyat ,Yumurta), 1 adet Antibiyotik-Nitrat (Beyaz et), 2 adet Antibiyotik-Kurşun (Süt ve süt Ürünü) ve 4 adet Aflatoksin (Fındık) analizi amacıyla 18 adet numune alımı gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucu numuneler TGK ve Organik Tarım yönetmeliğine uygun olup kalıntı çıkmamıştır.

gerçekleşen	Bitkisel Ürünler (Pestisit)	Et ve Et Ürünleri (Antibiyotik+Nitrat Tayini)	Süt ve Süt Ürünleri (Antibiyotik+Kurşun)	Yumurta (Pestisit)	Aflatoksin	TOPLAM
	9	1	2	2	4	18

2023 Yılı Organik Tarım Üretim Alanları

İlçeler	Mahalle Sayısı	Üretici Sayısı	Üretim Alanı (da)	Tahmini Üretim (kg)
Alaçam	3	6	547	455.844
Asarcık	1	1	4	785
Atakum	6	56	880	177.621
Ayvacık	29	347	6.645	1.294.062
Bafra	19	164	10.886	6.607.781
Canik	5	38	368	80.176
Çarşamba	69	611	12.662	2.159.890
Havza	1	1	7	2100
19 Mayıs	16	289	3.668	761.917
Salıpazarı	4	5	76	12.471
Tekkeköy	19	128	2.299	23.583
Terme	68	544	11.278	61.902.191
Yakakent	3	62	1.140	296.028
TOPLAM	243	2252	50.459	73.774.447

2023 Yılı Çalışma Raporu

Mükerrer olmayan		1366		
------------------	--	------	--	--

Organik Tarım Desteklemeleri (2022 Üretim Sezonu) 2023

İlçe Adı	Desteklenen İşletme-Üretici Sayısı (kişi)	Desteklenen Alan (da)	Destekleme Miktar (TL)
Alaçam	1	78,70	1.573,98
Atakum	30	576,42	21.223,96
Ayvacık	230	6.323,96	315.962,51
Bafra	4	3.907,34	58.403,37
Canik	11	334,12	9.643,87
Çarşamba	524	13.442,47	451.701,65
19 Mayıs	71	1.475,00	69.808,64
Tekkeköy	33	791,79	30.653,41
Terme	221	6.133,07	252.192,37
Salıpazarı	5	123,61	6.180,55
TOPLAM	1130	33.186,48	1.217.344,31

2023 yılı organik tarım desteklemesi 2024 Mayıs ayında gerçekleşecektir

Organik Tarım Denetimleri 2023

İlimizde Organik Faaliyet Yürüten Müteşebbislerin Sözleşme Yaptığı Yetkilendirilmiş Kuruluşların İsimleri	BİO İNSPECTA, ECOCERT-İMO, ORSER, CERES, MET, CU, STS
Organik Bitkisel Üretim Faaliyeti Kapsamında Denetlenen Müteşebbis Sayısı (Ek-1 göre)	5
Organik Hayvancılık Faaliyeti Kapsamında Denetlenen Müteşebbis Sayısı (Ek-2 göre)	0
Denetlenen İşletme Sayısı (Ek-3 göre)	4
Denetlenen İşyeri Sayısı (Ek-4 göre)	17

Organik Tarım Eğitim Çalışmaları 2023

Çiftçi Toplantıları		İlköğretim Okulları Öğrenci Eğitimleri	
Eğitim Sayısı	Eğitilen Çiftçi Sayısı	Eğitim Sayısı	Eğitilen Öğrenci Sayısı
1	34	-	-

Organik Hayvansal Veriler 2023

	Yetiştirme Şekli	Üretici Sayısı	Hayvan sayısı (Ad.-BB)	Üretim Miktarı (Ad/Kg/Lt)
Kanatlı	Et	1	357.350	762.594
	Yumurta	1	82.000	17.615.619
Büyükbaş	Dişi	1	886	4.396.000
	Erkek	1	254	

Organik Tarım Ürün Grupları 2023

Ürün Grubu	Üretici Sayısı	Üretim Alanı (da)	Üretim Miktarı (Kg)
Doğal Toplama (Nadas)	32	533	0

2023 Yılı Çalışma Raporu

Meyve (Armut, Aronya, Ayva, Ceviz, Defne, Elma, Erik, Fındık, Hünnap, Karayemiş, Kestane, Kiraz, Kivi, Muşmula, T. Hurması, Üzüm, Vişne, Zeytin)	1988	37.915	66.279.987
Sebze/Çiçek (Adaçayı, Bakla, Balkabağı, Bamya, Bezelye, Biber, Brokoli, Çilek, Dereotu, Domates, Fasulye, Göl Soğanı, Havuç, Hıyar, Ispanak, Karnabahar, Kantaron, Karpuz, Kavun, Kekik, Lahana, Marul, Maydanoz, Nane, Pancar, Patlıcan, Pırasa, Salep, Sarımsak, Soğan, Sumak, Tere, Turp)	111	185	143.600
Tarla Bitkileri (Buğday, Çayır otu, Çeltik, Fiğ, Kenevir Tohumu, Keten Lif, Kolza, Mısır, Nohut, Patates, Soya, Şeker Pancarı, Yapay Çayır Mera, Yem Bezelyesi)	121	11.827	7.350.861
TOPLAM	2252	50.459	73.774.447

8. Bitki Pasaportu ve Fidan Sertifikasyonu

Operatör	Operatör Sayısı	Basılan Bitki Pasaportu Adedi
Fide Üreticisi	9	6.772
Şeker Pancarı Üreticisi	2	1.752
Süs Bitkisi Üreticisi	31	-
TOPLAM	42	8.524

Fidan Beyanname ve Fidan Üretim Sayıları

Üretici Sayısı	Beyanname Sayısı	Alan (da)	Fidan sayısı	Aşı Gözü	Tohum
12	40	72.7	156.890	52.000	100.000

Sebze Fidesi Üretim Sayıları

Üretici Sayısı	Beyanname sayısı	Red Edilen Beyanname Sayısı	Fide Sayısı
9	676	-	53.917.120

Yıllar İtibariyle Alınan Toprak Numunesi Sayıları

Numune Alınan Yıl	Üretici Sayısı	Dekar (da)	Numune Sayısı	
			Toprak Örneği	Yığın Adedi
2016	16	1.830	249	4
2017	19	1.609	238	3
2018	11	378	43	4
2019	6	756	87	8
2020	9	904	109	4
2021	11	405	44	2
2022	18	450	49	11
2023	10	520	59	3

Tohumluk Sertifikasyon

Tohum Bayi Belgesi	264
Tohum Üretici Belgesi	16
Tohum Yetiştirici Belgesi	32
Fidan Üretici Belgesi	16

2023 Yılı Çalışma Raporu

Süs Bitkisi Üretici Belgesi	31
Fide Üreticisi	9
T O P L A M	368

Tohum Bayi Denetim Sayıları

2023 Yılı Üretim Sezonu Tohumluk Üretimi

İlçeler	Bayi Sayısı	Denetim Sayısı
Alaçam	9	11
Asarcık	1	1
Atakum	13	16
Ayvacık	1	1
Bafra	54	84
Canik	2	2
Çarşamba	39	47
Havza	16	22
İlkadım	28	37
Kavak	4	7
Ladik	6	13
19 Mayıs	10	19
Salıpazarı	2	2
Tekkeköy	34	46
Terme	17	25
Vezirköprü	24	29
Yakakent	4	6
TOPLAM	264	368

Bitki Türü	Ekim Alanı (da)	Üretilen Tohum Miktarı (kg)
Buğday	100	21500
Arpa	2	1000
Mısır	32	12800
Çeltik	60	4000
Soya	3	*
Şeker Pancarı (fide)	510,66	**
Tütün	38,86	661
İtalyan Çimi	34	2380
Keten	3	***
Fiğ	76	****
Kenevir	347,5	*****
Yem Bezelyesi	202,6	34545
TOPLAM	1409,62 da	76886 kg

*İzolasyon mesafesine uymadığı için tohumluk olmaz raporu almıştır

** Tohumluk üretim aşaması devam etmektedir.

*** Laboratuvar analizlerinden safiyet değerinden geçemeyip tohumluk olmaz raporu almıştır

****Tarla kontrol aşamasında istenen kriterde olmadığı için tohumluk olmaz raporu almıştır.

*****Hasat sonrası yapılan işlemlerden dolayı tohumluk vasfını kaybetmiştir.

9. Gübre ve Toprak Düzenleyicileri Kontrol ve Denetimi

Gübre ve Toprak Düzenleyicileri Kontrol ve Denetimi

İlçeler	Gübre Dağıtıcısı	Üretici (Fason Dahil)	Alınan Numune Sayısı
Alaçam	16		4

2023 Yılı Çalışma Raporu

Asarcık	10		
Atakum	16	4	
Ayvacık	15		1
Bafra	71	2	13
Canik	12		
Çarşamba	96	2	6
Havza	28	2	3
İlkadım	27	7	8
Kavak	6	3	1
Ladik	11	1	1
Ondokuzmayıs	13		2
Salıpazarı	16		3
Tekkeköy	72	16	3
Terme	31		4
Vezirköprü	50		6
Yakakent	5		
TOPLAM	495	37	55

Yıllar İtibariyle Kimyevi Gübre Birimi Tarafından Verilen Belge Sayıları

Yıllar	Üretim Yeri Uygunluk Belgesi (lisans süresi 5 yıl)	İthalat Uygunluk Belgesi (Süresiz)	Fason Üretim Sözleşmesi	Gübre Dağıtıcılık (Bayilik) Belgesi (Süresiz)
2018	3	3	3	29
2019	1	3	2	29
2020	1	4	10	45
2021	7	4	4	64
2022	2	1	6	45
2023	2	9	9	32

Yıllar İtibariyle Kimyevi Gübre Denetim ve Numune Sayıları

Yıllar	Denetlenen İşyeri Sayısı	Denetlenen Ürün Sayısı	Alınan Numune Sayısı	Uygunsuz Çıkan Numune Sayısı	Uygulanan Cezai İşlem Tutarı (TL)
2016	165	607	19	1	3.536
2017	152	517	16	3	12.000
2018	160	503	15	1	20.000
2019	387	1011	29	1	5.664
2020	668	1700	58	6	42.755
2021	1149	2250	82	4	60.000
2022	920	1920	50	10	136.200
2023	857	1850	55	2	121.452

10. Bitki Koruma Ürünleri ve Zirai Alet, Makina Kontrol ve Denetimi Zirai Mücadele Alet ve İlaç Bayi Çalışmaları

İzin Bilgisi	BKÜ Bayi Ruhsat	ZMAM Bayi Ruhsat	BKÜ Depo İzin Belgesi
Yeni Ruhsat	13	3	3
Ruhsat Nakli	1	2	-
Adres Değişikliği	4	1	-
Ruhsat İptali	1	4	-

Zirai Mücadele İlaç-Alet Bayi Sayısı ve Kontrol İşlemleri

BKÜ ve ZMAM BAYİ SAYISI VE KONTROL İŞLEMLERİ								
Bayiler	Mevcut	Kontrol Edilen		Ceza Uygulaması				
		Bayi Sayısı	Kontrol Sayısı	İkaz	İhtar	Kapama	İP Cezası	Savcılık
BKÜ Toptancı Sayısı	24	24	72	-	-	-	-	-
BKÜ Bayi Sayısı	141	141	385	-	-	-	8 adet İPC (369.272,00 TL)	-
ZMAM Bayi Sayısı	135	135	275	1	-	-	-	-
TOPLAM	300	300	732	1	-	-	369.272,00 ₺	-

BKÜ VE ZMAM BAYİ VE DEPO İZİN BELGELERİ			
İzin Bilgisi	BKÜ Bayi Ruhsat	ZMAM Bayi Ruhsat	BKÜ Depo İzin Belgesi
Yeni Ruhsat	13	3	3
Ruhsat Nakli	1	2	-
Adres Değişikliği	4	1	-
Ruhsat İptali	1	4	-

Projeler

2023 yılında Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi (TAKEP) kapsamında Çeltik Tarımında Yeni Üretim Tekniklerinin Yaygınlaştırılması Projesi (Çeltik, Brokoli), Soya Tarımında Sürdürülebilirlik Projesi, Ayçiçeği Üretiminde Sürdürülebilirlik Projesi, Renkli Karnabahar Üretimini Geliştirme Projesi, Baharın İlk Arı Çiçekleri Projesi (kanola) olmak üzere beş proje gerçekleştirilmiştir. Toplam 1002 üreticide 21450 dekar alanda uygulanan projelerle, proje tutarı 6.568.773 ₺ olan proje tutarının 4.207.500 ₺'si Bakanlık tarafından desteklenmiştir.

2023 yılında DOKAP kaynaklı olarak Meyveciliği Geliştirme Projesi (Ceviz), Meyveciliği Geliştirme Projesi (Çilek), Kuru fasulye Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi ve Kırsal Gelir Kaynaklarının Geliştirilmesi Projesi (Sera) olmak üzere 4 proje uygulanmıştır. 330 üretici 1309 dekar alanda uygulanan projelerde proje tutarı 10.046.921 ₺, DOKAP Katkısı 6.892.256 ₺'dir

2023 yılında Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi ile 34 üreticiye 1162 dekar alanda 413.499 ₺ toplam proje tutarı olan bu proje ile ilimizde 34 üretici ile organik üretim alanı içerisinde 235 dekar alanda Kavılca (siyez) buğdayı ekimi yaptırılmıştır. 299.999 ₺ destekleme sağlanmıştır.

2023 yılında İyi Tarım Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi ile 19 çiftçi, 127,5 da üretim alanı ve 318.750 adet kışlık sebze fidesinin (brokoli, karnabahar ve b. lahana) ilgili üreticilerimize dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Proje tutarı 430.901 ₺, destekleme tutarı 300.301 ₺ dir.

Fındık Bahçeleri Teknik Uygulamalarla İyileşiyor Projesi ile ilimiz fındık alanlarında 500 çiftçiye, 1.000 dekar alanda, 13 ilçede uygulanmakta olan proje; 2023 yılı birinci altı ayında örnek bahçelerde teknik ekipler ile üreticiler marifetiyle (budama, gübreleme ve zararlı organizmalarla mücadele v.b) teknik uygulamalar yapılmış ve yaklaşık olarak % 40 oranında gerçekleştirilmiştir.

**HAYVAN SAĞLIĞI ve
YETİŞTİRİCİLİĞİ
ŞUBEMÜDÜRLÜĞÜ
2023**

**SAMSUN HAYVAN SAĞLIĞI VE YETİŞTİRİCİLİĞİ ŞUBESİ
2023 YILI FAALİYET RAPORU**

Tablo 1. Personel Sayısı

PERSONEL SAYISI				
Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü	Veteriner Hekim	Ziraat Mühendisi (Zooteknist)	Veteriner Sağlık Tekniker/Teknisyen	Diğer
	16	4	2	5

Tablo 2. Personel Mevcudu

VETERİNER HİZMETLERİ PERSONEL MEVCUDU		
	Veteriner Hekim	Veteriner Sağlık Tekniker/Teknisyen/
Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Şube Müdürlüğü	16	2
19 Mayıs	7	4
Alaçam	5	1
Asarcık	3	0
Atakum	10	2
Ayvacık	2	1
Bafra	13	5
Canik	8	4
Çarşamba	11	5
Havza	8	4
İlkadım	7	3
Kavak	5	4
Ladik	4	2
Salıpazarı	5	1
Tekkeköy	10	3
Terme	6	3
Vezirköprü	5	1
Yakakent	2	1
Toplam	127	51
Toplam	178	

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 3. Hayvan Varlığı

İLİMİZDEKİ BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVAN VARLIĞI		
CİNSİ		Samsun
Büyükbaş (Sığır)	Kültür	97.124
	Melez	186.348
	Yerli	45.314
Manda		19.382
Büyükbaş Hayvan Sayısı Toplamı		348.168
Küçükbaş	Koyun	230.756
	Keçi	23.602
Küçükbaş Hayvan Sayısı Toplamı		254.358
TÜİK 2023 1. dönem		

İlimiz Türkiye'deki Manda Sayısı bakımından 1.(birinci),büyükbaş hayvan varlığı bakımından 14. (on dördüncü),küçükbaş hayvan varlığı bakımından 56 (elli altıncı) sırada yer almaktadır.

1) İŞLETME VE HAYVAN MEVCUDU VE TÜRKVET

Tablo1.1. Büyükbaş Hayvan Sayısı

SAMSUN	Sığır Sayısı	Manda Sayısı	Toplam Büyükbaş Hayvan Sayısı
	328.786	19.382	348.168

TÜİK,2023 1. Dönem

İlimiz Büyükbaş hayvan varlığının %30'u Kültür ırkı %55'i Kültür Melezi ve %15'i Yerli ırklardan oluşmaktadır. En çok bulunan sığır ırkları sırasıyla Simental, Jersey Holstein ve Esmerdir. İlimiz manda varlığı bakımından Türkiye'de 1. sırada, sığır varlığında ise 14. sırada ve kültür sığır oranı ile 59. sıradayız.

Tablo 1.2. Hayvan Mevcutları

SİĞİR MANDA HAYVAN MEVCUTLARI 2023					
İLİ: SAMSUN					
Sıra	TÜİK Hayvan Sayısı (2023/1)		Türkvat Mevcut Hayvan Sayısı		
	İLÇE	Toplam	30.11.2023	FARK	%
1	19 MAYIS	15.250	15.434	184	1
2	ALAÇAM	29.806	28.980	-826	-3
3	ASARCIK	8.696	9.296	600	7
4	ATAKUM	13.572	14.434	862	6
5	AYVACIK	7.372	6.978	-394	-5
6	BAFRA	56.984	72.151	15.167	27
7	CANİK	9.450	10.011	561	6
8	ÇARŞAMBA	49.385	48.190	-1.195	-2
9	HAVZA	23.499	24.206	707	3
10	İLKADIM	6.840	5.752	-1.088	-16

2023 Yılı Çalışma Raporu

11	KAVAK	11.050	10.339	-711	-6
12	LADİK	10.978	9.355	-1.623	-15
13	SALIPAZARI	8.500	7.812	-688	-8
14	TEKKEKÖY	19.812	21.572	1.760	9
15	TERME	21.052	23.795	2.743	13
16	VEZİRKÖPRÜ	49.742	62.989	13.247	27
17	YAKAKENT	6.180	6.082	-98	-2
TOPLAM		348.168	377.376	29.208	8

Tablo 1.3. Büyükbaş İşletme Sayısı

SAMSUN	Sığır Bulunan İşletme Sayısı	Manda Bulunan İşletme Sayısı	Toplam Büyükbaş İşletme Sayısı
	45.009	1.549	46.558

Büyükbaş işletme sayısının %80 'i 1-10 baş hayvan mevcudu bulunan işletmelere aittir. 200 den fazla hayvan bulunan işletme sayısı 12' dir. Manda bulunan işletmelerin % 35'i ve manda varlığının % 65'i Kızılırmak Deltası ilçelerinde bulunmaktadır.

Tablo 1.4. Küçükbaş Hayvan Sayısı

SAMSUN	Koyun Sayısı	Keçi Sayısı	Toplam Küçükbaş Hayvan Sayısı
	230.756	23.602	254.358

TÜİK,2023 1. Dönem

Küçükbaş hayvan varlığının %88' i koyun %12' si keçidir. Koyun varlığının %80' i karayaka ırkıdan oluşmaktadır. Karayakayı Sakız, Merinos ve Bafra ırkı koyun varlığı takip etmektedir.

Tablo 1.5. Koyun Keçi Mevcutları

KOYUN KEÇİ HAYVAN MEVCUTLARI 2023					
İLİ: SAMSUN					
Sıra	TÜİK Hayvan Sayısı (2023/1)		Türkvat Mevcut Hayvan Sayısı		
	İLÇE	Toplam	30.11.2023	FARK	%
1	19 MAYIS	4.450	5.833	1.383	31
2	ALAÇAM	16.988	19.158	2.170	13
3	ASARCIK	2.354	2.688	334	14
4	ATAKUM	10.257	10.071	-186	-2
5	AYVACIK	3.045	2.887	-158	-5
6	BAFRA	50.736	58.892	8.156	16
7	CANİK	8.655	9.755	1.100	13
8	ÇARŞAMBA	14.183	16.277	2.094	15
9	HAVZA	27.190	26.610	-580	-2
10	İLKADIM	6.330	5.107	-1.223	-19
11	KAVAK	10.084	10.131	47	0
12	LADİK	25.879	21.537	-4.342	-17
13	SALIPAZARI	2.500	2.586	86	3
14	TEKKEKÖY	22.634	23.964	1.330	6

2023 Yılı Çalışma Raporu

15	TERME	4.738	6.721	1.983	42
16	VEZİRKÖPRÜ	36.989	53.472	16.483	45
17	YAKAKENT	7.346	5.252	-2.094	-29
TOPLAM		254.358	280.941	26.583	10

Tablo 1.6. Küçükbaş İşletme Sayısı

	Koyun Bulunan İşletme Sayısı	Keçi Bulunan İşletme Sayısı	Toplam Küçükbaş İşletme Sayısı
SAMSUN	3.105	671	3.776

Küçükbaş işletme sayısının % 35'i 1-25 %36'sı 26-100 baş hayvan mevcudu bulunan işletmelere aittir. 500 den fazla hayvanı bulunan işletme sayısı 11'dir.

Tablo 1.7. Ortalama İşletme Büyüklüğü

SAMSUN	Toplam Hayvan Bulunan İşletme sayısı	Büyükbaş Ortalama İşletme Büyüklüğü	Küçükbaş Ortalama İşletme Büyüklüğü
	48.458	8	67

Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık işletmelerinin büyük bir bölümü aile tipi işletmelere aittir. Mandalarda ortalama işletme büyüklüğü 11 baş/mandadır. Manda işletmelerinin Kızılırmak Deltası İlçelerinde ortalama büyüklüğü 19 dur.

Tablo 1.8. İlçe Bazlı İşletme Sayısı

	B.baş bulunan İşletme Sayısı	K.baş bulunan İşletme Sayısı
19 Mayıs	1.871	88
Alaçam	2.584	227
Atakum	1.576	37
Asarcık	1.858	97
Ayvacık	1.583	53
Bafra	6.425	766
Canik	1.818	169
Çarşamba	6.024	150
Havza	2.179	220
İlkadım	768	52
Kavak	1.135	94
Ladik	784	186
Salıpazarı	1.504	33
Tekkeköy	2.629	268
Terme	4.292	74
Vezirköprü	7.543	646
Yakakent	646	65
TOPLAM	45.219	3.225

2)TÜRKVET ÇALIŞMALARI

Tablo 2.1. Hayvan Tanımlama Faaliyetleri

Büyükbaş Hayvan Tanımlama	Küçükbaş Hayvan Tanımlama
115.861	91.799

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 2.2. Büyükbaş Küpeleme Sayıları

2023 YILI İLÇE BAZLI BÜYÜKBAŞ KÜPELEME SAYILARI													
Sıra No	İlçe Adı	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Toplam
1	19 Mayıs	40	264	1.024	621	470	371	209	216	651	445	549	4.860
2	Alaçam	42	194	945	1.433	1.122	531	224	440	1.254	1.337	766	8.288
3	Asarcık	0	27	211	24	1.279	255	59	11	410	130	314	2.720
4	Atakum	5	91	1.093	675	624	15	27	12	723	678	269	4.212
5	Ayvacık	25	22	154	207	425	199	175	4	6	290	265	1.772
6	Bafra	592	1.666	2.036	1.545	2.189	2.330	1.316	2.118	1.455	1.705	2.173	19.125
7	Canik	2	183	563	573	409	282	267	1	267	97	473	3.117
8	Çarşamba	3.343	107	2.821	2.288	1.456	1.035	475	162	1.565	1.982	3.954	19.188
9	Havza	114	1.660	1.935	955	1.197	317	159	0	1.334	1.182	538	9.391
10	İlkadım	7	1	276	369	237	2	7	110	213	357	72	1.651
11	Kavak	118	245	738	313	525	171	193	168	553	388	155	3.567
12	Ladik	59	106	566	293	322	181	85	186	628	272	187	2.885
13	Salıpazarı	5	171	487	296	205	4	4	0	392	523	343	2.430
14	Tekkeköy	344	304	837	983	751	146	290	502	1.217	932	749	7.055
15	Terme	23	566	1.006	590	786	524	892	212	799	1.058	921	7.377
16	Vezirköprü	146	857	3.111	1.891	2.862	1.307	1.444	460	1.247	1.382	1.802	16.509
17	Yakakent	4	35	385	183	443	76	0	3	18	208	359	1.714
	Toplam	4.869	6.499	18.188	13.239	15.302	7.746	5.826	4.605	12.732	12.966	13.889	115.861

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 2.3.Küçükbaş Küpeleme Sayıları

2023 YILI İLÇE BAZLI KÜÇÜKBAŞ KÜPELEME SAYILARI													
Sıra No	İlçe Adı	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Toplam
1	19 Mayıs	192	0	1	75	375	207	89	0	47	0	0	986
2	Alaçam	452	356	263	393	560	494	213	4	253	1.182	169	4.339
3	Asarcık	0	0	0	0	0	0	547	0	0	0	0	547
4	Atakum	124	37	490	499	1.159	541	275	9	0	0	487	3.621
5	Ayvacık	73	0	0	341	233	133	0	0	0	5	90	875
6	Bafra	1.410	351	2.703	1.810	6.176	1.817	1.924	2.388	992	971	1.628	22.170
7	Canik	705	0	560	183	533	86	7	156	115	49	0	2.394
8	Çarşamba	223	335	3.100	2.575	802	121	152	23	0	62	0	7.393
9	Havza	36	25	1.248	837	3.291	824	0	68	0	38	132	6.499
10	İlkadım	14	195	80	695	470	154	101	0	87	0	276	2.072
11	Kavak	48	62	586	380	1.428	958	1.043	83	511	0	26	5.125
12	Ladik	899	316	578	1.478	1.332	215	1	200	286	681	75	6.061
13	Salıpazarı	467	0	0	125	72	78	0	0	0	0	200	942
14	Tekkeköy	215	515	879	2.040	1.378	514	612	612	581	783	455	8.584
15	Terme	1	0	80	1.029	963	0	0	0	0	0	0	2.073
16	Vezirköprü	1.627	2.021	815	2.052	1.235	677	1.134	1.615	1.511	1.847	1.016	15.550
17	Yakakent	15	36	217	237	146	67	0	27	1.294	477	52	2.568
	Toplam	6.501	4.249	11.600	14.749	20.153	6.886	6.098	5.185	5.677	6.095	4.606	91.799

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 2.4. Düşen Küpe Sayıları

İlçe	2020		2021		2022		2023	
	B.baş	K.baş	B.baş	K.baş	B.baş	K.baş	B.baş	K.baş
19 MAYIS	617		938	10	1.465	94	528	0
ALAÇAM	3465	860	6772	910	6.946	18	4511	0
ASARCIK	894	16	1297	1	941	0	774	0
ATAKUM	201	20	399	0	473	0	279	0
AYVACIK	159	14	185	9	145	0	77	0
BAFRA	3750	562	5623	132	5.085	110	3182	21
CANİK	721	30	1168	51	1.007	14	726	0
ÇARŞAMBA	1166	171	1685	349	2.166	401	1051	0
HAVZA	1579	41	2972	85	3.632	16	2451	12
İLKADIM	393	1	629	0	598	0	256	0
KAVAK	1260	127	1825	11	1.583	0	1337	4
LADİK	564	488	1100	734	1.083	84	843	487
SALIPAZARI	100		214	0	239	0	153	0
TEKKEKÖY	1014	39	1479	7	1.307	0	795	0
TERME	870	53	2732	68	2.981	14	1429	37
VEZİRKÖPRÜ	46	846	738	670	33	88	390	145
YAKAKENT	703		748	0	991	0	639	0
TOPLAM	17.502	3.268	30.504	3.037	30.675	839	19421	706

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 2.5. Hayvan Tanımlama Yetkisi Alan İşletme Sayısı

Küpeleme Yetki Devri Yapılan Birlik ve Damızlık İşletmeler	Yetkinin Kapsamı	İşletme Sayısı
10 Baş ve Üzeri Damızlık İşletmeler	Tanımlı İşletme	17
Samsun Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	Üye İşletmeler	983
Vezirköprü Süt Üreticileri Birliği	Üye İşletmeler	880
Tekkeköy Süt Üreticileri Birliği	Üye İşletmeler	775
Samsun Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği	Halk Elinde Anadolu Mandası Islah Projesine Dahil İşletmeler	91

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 2.6. Ticari Kanatlı İşletmeler ve Kapasiteleri

	Broiler			Yumurtacı			Yarka		
	İşletme	Kümes	Kapasite	İşletme	Kümes	Kapasite	İşletme	Kümes	Kapasite
19 MAYIS	7	22	526.665	0	0	0	0	0	0
ALAÇAM	8	32	716.00	0	0	0	0	0	0
ASARCIK	3	6	142.000	0	0	0	0	0	0
ATAKUM	2	4	104.000	0	0	0	0	0	0
AYVACIK	0	0	0	2	5	1.900	0	0	0
BAFRA	2	3	79.250	15	48	502.453	2	3	130.616
CANIK	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÇARŞAMBA	1	3	60.000	3	7	65.725	0	0	0
HAVZA	3	5	89.240	2	3	26.000	1	2	34.000
İLKADIM	1	3	49.896	1	1	800	0	0	0
KAVAK	27	62	1.392.650	2	15	268.000	1	3	81.000
LADİK	3	7	150.000	0	0	0	0	0	0
SALIPAZARI	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TEKKEKÖY	1	2	49.000	0	0	0	0	0	0
TERME	1	2	60.000	2	9	330.250	1	2	220.000
VEZİRKÖPRÜ	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YAKAKENT	1	3	50.000	2	2	6.260	0	0	0
SAMSUN	60	154	3.468.701	29	90	1.201.388	5	10	465.616

2023 Yılı Çalışma Raporu

15.12.2023 tarihinde Broiler İşletmelerinde Toplam 1.396.542 tavuk, Yumurtacı işletmelerinde 834.134 tavuk, yarka işletmelerinde 160.616 yarka bulunmaktadır.

Broiler işletmelerin çoğunluğu Kavak İlçesinde bulunmaktadır. Canik, Salıpazarı ve Vezirköprü ilçelerinde kanatlı işletmesi bulunmamaktadır. Broiler işletmelerin % 69 'u 20.000 ve üzeri kapasiteye sahip ve en az iki kümesten oluşmaktadır. Bu kümeslerin büyük bir çoğunluğu Bakanlığımız TKDK Kurumu tarafından desteklenen kümeslerden oluşmaktadır.

Tablo 2.7. İşletme Denetimleri

	Denetlenen İşletme		Ceza Adedi	Ceza Miktarı
	Ari	Kanatlı		
SAMSUN	6	47	1	4.592

Tablo 2.8. Ticari Olmayan Kanatlı Sayıları

	Ticari Olmayan Kanatlı Türleri					
	Tavuk	Hindi	Ördek	Kaz	Güvercin	Diğer Kümes Hayvanları
SAMSUN	474.039	9.040	21.196	30.532	1.836	15.049

Tablo 2.9. Tek Tırnaklı Hayvan Varlığı

	At	Katır	Eşek	Toplam
SAMSUN	1.007	1.346	1.465	3.818

TÜİK,2023 1. Dönem

Tablo 2.10. Çip Takılan Tek Tırnaklı Varlığı

İLÇE	AT	EŞEK	KATIR
19 MAYIS	2	0	0
ALAÇAM	0	0	0
ASARCIK	0	0	0
ATAKUM	1	1	0
AYVACIK	0	0	0
BAFRA	0	0	0
CANİK	6	0	0
ÇARŞAMBA	12	0	0
HAVZA	6	0	0
İLKADIM	0	0	0

2023 Yılı Çalışma Raporu

KAVAK	0	0	0
LADİK	0	0	0
SALIPAZARI	6	0	0
TEKKEKÖY	0	0	0
TERME	8	0	0
VEZİRKÖPRÜ	10	25	1
YAKAKENT	0	0	0
TOPLAM	51	26	1

Tablo 2.11. Kedi-Köpek Varlığı (2023 Yılı)

	Köpek	Kedi	Toplam
SAMSUN	34.401	22.751	57.152

Sahipli köpek varlığının büyük bir bölümü kırsalda hayvancılık yapan işletmelerde iken sahipli kedi varlığı şehirlerde evlerde bulunmaktadır. Büyükşehir Belediyesine ait barınakta da yaklaşık 3 bin 500 köpek dönemler halinde bulunmaktadır.

Tablo 2.12. PETVET Çip Takılan Kedi-Köpek Varlığı (08.01.2024)

İLÇE	KEDİ	KÖPEK
19 MAYIS	123	698
ALAÇAM	93	1087
ASARCIK	8	325
ATAKUM	9271	4531
AYVACIK	17	175
BAFRA	1047	1304
CANİK	1388	982
ÇARŞAMBA	591	1405
HAVZA	135	285
İLKADIM	6960	3224

2023 Yılı Çalışma Raporu

KAVAK	92	533
LADİK	31	443
SALIPAZARI	61	654
TEKKEKÖY	382	1196
TERME	281	778
VEZİRKÖPRÜ	196	483
YAKAKENT	73	329
TOPLAM	20749	18432

Tablo 2.13. Arı Varlığı ve Arı Ürünleri Miktarı

	Arıcılık Yapan İşletme Sayısı	Aktif Koloni Sayısı	Bal Üretimi (ton)	Bal Mumu Üretimi (Ton)
SAMSUN	1.690	93.335	1.032	32

TÜİK,2022 Yılı

3)HAYVAN HASTALIKLARI İLE MÜCADELE ÇALIŞMALARI

Tablo 3.1. Mücadele Programı

Şap		Sığır Brucell ozu	Koyun- Keçi Brucello zu	Şarbon			Kuduz	Koyun Keçi Çiçek	PPR	LSD	
İlkbahar	Sonbah ar										Sağlık
B.Baş	B.Baş			Sığır	Koyun	Tek Tır.					Taraması
354.837	337.30 3	72.600	40.350	13.700	4.700	14	17.150	6.600	101.200	354.837	1.196.700

2023 yılında İlimizde Hayvan Hastalıkları ile Mücadele kapsamında yapılacak koruyucu aşılama programı planlanarak Bakanlığa gönderilmiştir. Mücadele Programında bulunan Koyun Keçi Çiçek aşısı hastalık çıkan mihrak çevresinde 2 yıl, Şarbon programı ise mihrak çevresinde 5 yıl, diğer aşı programları ülke genelinde uygulanmaktadır.

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 3.2. Aşılama Çalışmaları

	Program	Gerçekleşme	%
ŞAP (İlkbahar)	354.837	515.197	%145
ŞAP (Sonbahar)	337.303	279.835	%83
S.BRUSELLA	72.600	70.702	%97
K.BRUSELLA	40.350	34.817	%86,29
ŞARBON Küçükbaş	4.700	5.879	%125
ŞARBON Büyükbaş	13.700	16.946	%123
ŞARBON Tek Tırnaklı	14	14	%100
KUDUZ	17.150	18.909	%110
K.K.ÇİÇEK	6.600	7.205	%109
K.K.VEBASI	101.200	89.501	%88
LSD	354.837	317.817	%89

Tablo 3.3. Şap Aşılama Programı (İlkbahar ve Sonbahar)

	İlçe	İlkbahar	Gerçekleşme	%	Sonbahar	Gerçekleşme	%
1	19 MAYIS	18.009	30.135	167,33	16.500	14.651	88,79
2	ALAÇAM	31.835	30.252	95,03	30.663	31.018	101,15
3	ASARCIK	11.109	17.248	155,26	10.398	7.931	71,69
4	ATAKUM	16.322	23.915	146,52	15.817	12.101	76,51
5	AYVACIK	7.969	6.916	86,79	7.175	6.110	85,16
6	BAFRA	56.000	71.853	128,31	56.000	45.360	81,00
7	CANİK	9.500	17.378	182,93	9.000	8.736	97,07
8	ÇARŞAMBA	40.000	65.102	162,76	38.000	36.767	96,76
9	HAVZA	22.000	44.815	203,70	21.000	20.300	96,67
10	İLKADIM	6.000	11.418	190,30	6.000	5.330	88,83
11	KAVAK	12.668	20.664	163,12	11.230	9.212	82,03
12	LADİK	10.308	15.357	148,98	9.690	8.703	89,81
13	SALIPAZARI	9.500	8.179	86,09	8.000	7.447	93,09
14	TEKKEKÖY	20.500	18.160	88,59	19.000	17.600	92,63
15	TERME	24.765	34.787	140,47	23.120	16.956	73,34
16	VEZİRKÖPRÜ	52.102	49.942	95,85	49.350	28.002	56,74
17	YAKAKENT	6.250	11.586	185,38	6.360	5.496	86,42
	TOPLAM	354.837	479.875	135,24	337.303	279.735	82,93

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 3.4LumpySkinDisease Aşılama Programı (LSD)

	İlçe	Program	Gerçekleşme	%
1	19 MAYIS	18.009	15.035	83,49
2	ALAÇAM	31.835	30.252	95,03
3	ASARCIK	11.109	8.533	76,81
4	ATAKUM	16.322	11.338	69,46
5	AYVACIK	7.969	6.873	86,25
6	BAFRA	56.000	51.424	91,83
7	CANİK	9.500	9.290	97,79
8	ÇARŞAMBA	40.000	39.911	99,78
9	HAVZA	22.000	22.290	101,32
10	İLKADIM	6.000	5.390	89,83
11	KAVAK	12.668	10.166	80,25
12	LADİK	10.308	8.000	77,61
13	SALIPAZARI	9.500	8.179	86,09
14	TEKKEKÖY	20.500	18.126	88,42
15	TERME	24.765	20.438	82,53
16	VEZİRKÖPRÜ	52.102	46.986	90,18
17	YAKAKENT	6.250	5.586	89,38
	TOPLAM	354.837	317.817	89,57

Tablo 3.5 Sığır Brusella (S-19) Aşılama Programı

İlçeler	Program	Gerçekleşme	%
19 MAYIS	2.500	2.727	109,08
ALAÇAM	6.000	6.000	100,00
ASARCIK	4.000	2.519	62,98
ATAKUM	2.500	2.147	85,88
AYVACIK	1.500	1.375	91,67
BAFRA	13.000	12.516	96,28
CANİK	3.000	3.469	115,63
ÇARŞAMBA	6.000	6.553	109,22
HAVZA	5.000	6.849	136,98
İLKADIM	2.000	1.714	85,70
KAVAK	1.800	1.780	98,89
LADİK	2.000	1.980	99,00
SALIPAZARI	2.000	2.000	100,00
TEKKEKÖY	3.800	3.336	87,79
TERME	4.000	5.353	133,82
VEZİRKÖPRÜ	12.000	9.050	75,42
YAKAKENT	1.500	1.299	86,60
Toplam	72.600	70.667	97,34

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 3.6 Anthrax Büyükbaş Aşılama Programı

	İlçe	Program (Yıllık)	Gerçekleşme	%
1	19 MAYIS	750	782	104,27
2	ALAÇAM	2.500	2.347	93,88
3	ATAKUM	350	343	98,00
4	BAFRA	4.000	3.450	86,25
5	CANİK	900	884	98,22
6	HAVZA	1.000	1.000	100,00
7	İLKADIM	1.000	1.025	102,50
8	TERME	2.000	2.000	100,00
9	VEZİRKÖPRÜ	1.200	1.053	87,75
	Toplam	13.700	12.884	94,04

Tablo 3.7 Anthrax Küçükbaş Aşılama Programı

	İlçe	Program (Yıllık)	Gerçekleşme	%
1	19 MAYIS	250	215	86,00
2	ALAÇAM	500	400	80,00
3	ATAKUM	50	27	54,00
5	CANİK	1.800	1.887	104,83
6	HAVZA	300	393	131,00
7	İLKADIM	500	500	100,00
8	TERME	200	200	100,00
9	VEZİRKÖPRÜ	1.100	956	86,91
	TOPLAM	4.700	4.578	97,40

Tablo 3.8 Anthrax Tek Tırnaklı Aşılama Programı

	İlçe	Program (Yıllık)	Gerçekleşme	%
1	CANİK	10	10	100
2	İLKADIM	4	4	100
	TOPLAM	14	14	100

Tablo 3.9 Koyun Keçi Çiçek Aşılama Programı

	İlçe	Tür	Program (Yıllık)	Gerçekleşme	%
1	ATAKUM	Küçükbaş	1.500	1.426	95,07
2	HAVZA	Küçükbaş	1.300	6.447	495,92
3	KAVAK	Küçükbaş	800	164	20,50
4	LADİK	Küçükbaş	3.000	3.000	100,00
5	TEKEKÖY	Küçükbaş	0	1.000	0,00
6	VEZİRKÖPRÜ	Küçükbaş	0	2.766	0,00
	TOPLAM			14.803	224,29

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 3.10 Koyun Keçi Brusella (Rev 1) Aşılama Programı

İlçeler	Yıllık Program	Gerçekleşme	%
19 MAYIS	1.000	1.160	116,00
ALAÇAM	2.800	2.156	77,00
ASARCIK	1.200	0	0,00
ATAKUM	1.200	1.131	94,25
AYVACIK	400	280	70,00
BAFRA	6.000	5.200	86,67
CANİK	2.000	1.943	97,15
ÇARŞAMBA	3.000	3.000	100,00
HAVZA	4.000	4.049	101,22
İLKADIM	700	700	100,00
KAVAK	2.000	1.524	76,20
LADİK	4.000	3.785	94,62
SALIPAZARI	300	600	200,00
TEKKEKÖY	2.500	2.350	94,00
TERME	500	500	100,00
VEZİRKÖPRÜ	7.500	5.247	69,96
YAKAKENT	1.250	1.192	95,36
Toplam	40.350	34.817	86,29

Tablo 3.11 Koyun Keçi Vebası (PPR) Aşılama Programı

	İlçe	Program	Gerçekleşme	%
1	19 MAYIS	2.000	2.000	100,00
2	ALAÇAM	11.000	10.505	100,00
3	ASARCIK	1.000	60	95,50
4	ATAKUM	3.500	2.621	6,00
5	AYVACIK	800	660	74,89
6	BAFRA	19.000	15.901	82,50
7	CANİK	3.300	1.648	83,69
8	ÇARŞAMBA	6.000	6.000	49,94
9	HAVZA	9.500	5.842	100,00
10	İLKADIM	1.500	1.500	61,49
11	KAVAK	4.500	4.200	100,00
12	LADİK	8.000	7.150	93,33
13	SALIPAZARI	600	1.000	89,38
14	TEKKEKÖY	10.000	9.718	166,67
15	TERME	2.000	1.987	97,18
16	VEZİRKÖPRÜ	15.500	9.084	99,35
17	YAKAKENT	3.000	2.557	58,61
		101.200	82.433	85,23

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 3.12 Kuduz Aşılama Programı

	İlçe	Program (Yıllık)	Gerçekleşme	%
1	19 MAYIS	400	440	110,00
2	ALAÇAM	500	500	100,00
3	ASARCIK	600	682	113,67
4	ATAKUM	1.000	1.361	136,10
5	AYVACIK	200	247	123,50
6	BAFRA	1.700	1.800	105,88
7	CANIK	1.200	1.200	100,00
8	ÇARŞAMBA	2.500	2.635	105,40
9	HAVZA	1.200	601	50,08
10	İLKADIM	2.500	4.620	184,80
11	KAVAK	500	417	83,40
12	LADIK	600	550	91,67
13	SALIPAZARI	700	700	100,00
14	TEKKEKÖY	700	620	88,57
15	TERME	1.300	1.205	92,69
16	VEZİRKÖPRÜ	1.050	886	84,38
17	YAKAKENT	500	426	85,20
		17.150	18.890	110,15

Tablo 3.13 Hastalık Mihrakları Durumu

HASTALIK	MİHRAK SAYISI					
	AKTİF		SÖNEN		TOPLAM	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
ANTHRAX	0	2	1	3	1	5
ARILARIN AMERİKAN YAVRU ÇÜRÜKLÜĞÜ	0	1	1	1	1	2
KOYUN KEÇİ BRUSELLOZU	0	2	15	14	15	16
KOYUN KEÇİ ÇİÇEĞİ	0	1	1	4	1	5
KOYUN KEÇİ VEBASI	0	0	0	2	0	2
KUDUZ	0	0	0	0	0	0
SIĞIR BRUSELLOZU	0	1	23	7	23	8
SIĞIR TÜBERKÜLOZU	1	11	43	24	44	35
ŞAP – O	0	0	0	3	0	3
ŞAP – SAT2	0	1	0	10	0	11
ŞAP ?	0	0	0	1	0	1
NEWCASTLE (YALANCI TAVUK VEBASI)	0	0	2	0	2	0
TAVUK VEBASI (AVİAN İNFLUENZA)	0	0	0	0	0	0
TAVUK TİFOSU	0	0	0	1	0	1
RUAM	0	0	0	0	0	0
LSD	0	0	0	0	0	0
TOPLAM	1	19	86	70	87	89

2023 Yılı Çalışma Raporu

İlimizde çıkan hastalıklarla ilgili koruyucu aşılama çalışması, hastalık çıkan bölgelerde kordon ve karantina uygulamaları, dezenfeksiyon çalışmaları, Brusella, Tüberküloz, Tavuk Vebası gibi hastalıklarda itlaf ve imha, tazminat ödemeleri, sağlık taraması, serosurvey çalışmaları, hastalık şüpheli durumlarda Enstitüye numune gönderimi işlemleri yapılmaktadır.

Tablo 3.14 Tüberkülin Uygulamaları

İlimizdeki tüberküloz çıkan işletmelerdeki büyükbaş hayvanlar ile ithal gelen hayvanlarda %3 oranında tüberkülin taraması yapılmaktadır.

	Tüberkülin Uygulaması		
	İşletme	Hayvan	Pozitif
SAMSUN	23	2.028	239

Tablo 3.14 Avian Influenza Survey ve Saha Çalışmaları

AI Survey				AI Hastalık Saha Çalışması			
		Numune				Numune	
İşletme	Hayvan	Swap	Kan	İşletme	İtlaf Hayvan	Swap	Kan
12	240	480	240	0	0	0	0

Tablo 3.15 Newcastle Disease Survey Çalışması

			Numune	
	İşletme	Hayvan	Swap	Kan
SAMSUN	6	120	240	120

Tablo 3.16 Ari ve Onaylı İşletme Sayısı

Ari İşletme Sayısı	Ari İşletme Sayısı		Onaylı İşletme Sayısı	
	İşletme	Hayvan Sayısı	İşletme	Hayvan Sayısı
6	6	2.112	5	1.834

2021/03 sayılı Hastalıktan Ari İşletme Genelgesi kapsamında Sığır Tüberkülozu ve Sığır Brucellozu yönünden ari olan işletmelere düzenli olarak yapılan testlerde bu hastalıklar yönünden menfi bulunmaları koşulu ile ari işletme sertifikası verilmektedir. Bakanlıkça belirlenen standartlarda süt üreten işletmelerde Onaylı Süt Çiftliği Sertifikası verilir

Tablo 3.18 Tazminat Ödemeleri

	Tazminat (TL)
Anaflaktik Şok	6.036.794,13
Atık Buzağı Desteklemesi	36.000
Koyun Keçi Brusella	2.915.419,5
Sığır Brusella	2.903.410,96
Sığır Tüberkülozu	7.648.755,3

2023 Yılı Çalışma Raporu

LSD	0
Anthrax	395.720,02
Tavuk Vebası	0
TOPLAM	20.260.099,91

Tablo 3.19. İlçe Bazlı Tazminatlar
Anaflaktik Şok Tazminat (2022)

İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 MAYIS	0	0	0
ALAÇAM	17	17	240.275
ASARCIK	1	1	5.000
ATAKUM	3	3	38.125
AYVACIK	0	0	0
BAFRA	15	15	317.926
CANIK	3	3	42.200
ÇARŞAMBA	1	1	4.000
HAVZA	6	6	88.185
İLKADIM	5	5	38.692
KAVAK	1	1	7.000
LADİK	0	0	0
SALIPAZARI	4	4	72.754
TEKKEKÖY	3	3	31.500
TERME	8	8	81.043
VEZİRKÖPRÜ	11	14	106.710
YAKAKENT	2	2	9.250
Toplam	80	83	1.082.660

Anaflaktik Şok Tazminat (2023)

İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 MAYIS	3	3	126.841,08
ALAÇAM	22	24	1.053.794
ASARCIK	0	0	0
ATAKUM	4	4	110.890
AYVACIK	1	1	250.680
BAFRA	34	37	1.723.673
CANIK	4	4	152.589
ÇARŞAMBA	13	13	549.189,34
HAVZA	9	9	306.606,21
İLKADIM	7	7	235.801,56
KAVAK	1	1	61.150,21
LADİK	4	4	168.908,33
SALIPAZARI	2	2	40.300
TEKKEKÖY	3	3	165.378,15

2023 Yılı Çalışma Raporu

TERME	7	8	246.350	
VEZİRKÖPRÜ	23	24	1.069.643,25	
YAKAKENT	0	0	0	
Toplam	69	87	6.261.792	

İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 MAYIS	1	1	15.318
ALAÇAM	4	34	487.081
BAFRA	34	274	4.146.363
ÇARŞAMBA	1	239	4.436.283
LADİK	1	43	938.711
VEZİRKÖPRÜ	1	12	149.060
Toplam	42	602	10.172.816

Tüberküloz Tazminatı(2023)				
İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL	
19 MAYIS	1	2	50.899,72	
ALAÇAM	1	6	107.836,24	
BAFRA	14	185	5.802.893,03	
TERME	1	5	143.581,88	
LADİK	2	51	1.092.180,18	
VEZİRKÖPRÜ	4	11	440.889,6	
Toplam	23	260	7.638.280	

Sığır Bruselloz Tazminatı (2022)

İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 MAYIS	1	20	305.460
ASARCIK	1	7	53.990
BAFRA	12	57	896.762
HAVZA	2	8	112.484
KAVAK	4	13	261.898
VEZİRKÖPRÜ	1	1	15.840
Toplam	20	102	1.646.525

Sığır Bruselloz Tazminatı (2023)			
İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
BAFRA	4	59	2.462.745,21
HAVZA	2	5	188.522,09
KAVAK	1	10	186.443,66
VEZİRKÖPRÜ	1	1	65.700,00
Toplam	8	75	2.903.410,96

2023 Yılı Çalışma Raporu

Koyun Keçi Brusellozu(2022)			
İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
Bafra	1	31	107.763
Canik	1	32	49.934
Alaçam	1	30	60.754
Vezirköprü	3	117	334.387
Toplam	6	210	552.838

Koyun Keçi Brusellozu Tazminatı (2023)			
İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 Mayıs	1	29	90.581,00
Alaçam	6	176	1.010.506
Havza	1	27	75.080,5
Ladik	3	101	439.699,5
Tekkeköy	1	9	22.270
Vezirköprü	11	295	975.539
Yakakent	2	68	303.743,5
Toplam			2.917.419,5

Şarbon Tazminatı (2023)			
İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
Bafra	6	8	314.026,27
Terme	1	1	31.293,75
Toplam	7	9	395.720,02

Hatalıktan Ari İşletme Desteklemesi (1.200TL/Baş) (2023)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
ATAKUM	1	435	5.022
BAFRA	3	1185	1.279.800
ÇARŞAMBA	1	214	265.800

2023 Yılı Çalışma Raporu

Toplam	5	1.834	2.058.600

Onaylı Süt Çiftliği Desteklemesi (ilave 100 TL) (2022)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
ATAKUM	1	567	56.400
BAFRA	3	1282	125.700
ÇARŞAMBA	1	282	28.200
Toplam	5	2.131	212.431

Onaylı Süt Çiftliği Desteklemesi (ilave 200 TL) (2023)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL	
ATAKUM	1	435	87.000	
BAFRA	3	1185	237.000	
ÇARŞAMBA	1	214	42.800	
Toplam	5	1.834	366.800	

Atık desteklemesi (b.baş hayvan 1400TL/baş-k.baş hayvan 250 TL /baş) (2022)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
Alaçam	2	2	2800
Bafra	1	1	1400
Canik	1	1	1400
Çarşamba	2	2	2800
İlkadım	1	1	1400
Kavak	1	1	1400
Vezirköprü	4	4	5600
Toplam	12	12	18.200

Atık desteklemesi (b.baş hayvan 3000TL/baş-k.baş hayvan 500 TL /baş) (2023)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
Alaçam	2	2	6000
Asarcık	1	1	3000
Atakum	2	2	6000
Havza	1	1	3000
Ladik	1	1	3000
Kavak	1	1	3000
Vezirköprü	4	4	12000
Toplam	12	12	36.000

2023 Yılı Çalışma Raporu

4) HAYVAN HAREKETLERİ

Tablo 4.1. Kurban İstatistikleri

TOPLAM	Kurbanda Kesilen Hayvan Sayısı		Trakya'ya Sevk Edilen Kurbanlık Sayısı	
	2023		2023	
	B.Baş	K.Baş	B.Baş	K.Baş
	27.789	17.134	2583	2292

Tablo 4.2. Hayvan ve Hayvansal Ürün Yol Kontrolleri

Denetim Sayısı	Kontrol Edilen	Uygunsuz Sevk		
	Araç	Canlı Hayvan	Hayvansal Ürün	Araç
170	320	400	-	16

İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından özellikle hayvan pazarlarının kurulduğu günler başta olmak üzere mesai içi ve dışı zamanlarda hayvan ve hayvansal ürünlerin denetimi yapılmaktadır.

Tablo 4.3. Düzenlenen Veteriner Sağlık Raporu Sayısı

	B. Baş	K. Baş	Diğer	Hayvansal Ürün (kg.)
Toplam Düzenlenen Rapor Sayısı	909	330	40	450
Toplam Sevk Edilen Hayvan Sayısı	8626	26.220	421	1193138.50

İlimizden başka illere toplam 2374 adet veteriner sağlık rapor düzenlenmiştir.

Tablo 4.4. Düzenlenen Veteriner Sağlık Raporu Sayısı

No	İlçeler	Giden Büyük Baş	Giden Küçük Baş	Giden Diğer Hayvan	Hayvansal Ürün (kg.)	Düzenlenen Rapor Sayısı	Toplam Rapor Sayısı
1	19 Mayıs	0	1686	134	0	0+2+3+0	9
2	Alaçam	2721	1534	0	0	238+12+0+0	196
3	Asarcık	4	0	0	0	1+0+0+0	1
4	Atakum	40	150	55	1525	3+1+2+3	9
5	Ayvacık	72	13	0	0	10+0+0+0	14
6	Bafra	653	2929	0	106731.50	41+21+0+95	156
7	Canik	21	1500	0	0	5+12+0+0	4
8	Çarşamba	2881	6959	0	588530	61+33+0+9	210
9	Havza	1097	87	0	229823.00	19+2+0+49	70
10	İlkadım	7	0	0	0	1+1+0+0	1
11	Kavak	214	35	0	0	12+4+0+0	16
12	Ladik	118	799	0	0	14+10+0+0	29

2023 Yılı Çalışma Raporu

13	Salıpazarı	2	1332	0	0	1+10+0+0	11
14	Tekkeköy	52	4279	52	86722	5+46+2	53
15	Terme	262	3563	0	2248	114+29+0+1	144
16	Vezirköprü	345	1354	20	177559	37+27+1+232	297
17	Yakakent	137	0	0	0	25+0+0+0	59
TOPLAM		8626	26220	421	1193138.50		1279

İlimizden başka illere toplam 20.12.2022 tarihi itibarıyla 2235 adet veteriner sağlık rapor düzenlenmiştir

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 4.5. 2023 YILI İDARİ PARA CEZALARI

İlçe	CEZALAR (Adet)										HAYVAN SAYISI (Adet)				Ceza Sayısı	TOPLAM CEZA MİKTARI (TL)
	36A	36B	36C	36Ç	36D	36E	36F	36G	36H	36İ	BÜYÜKBAŞ	KÜÇÜKBAŞ	KANATLI	DİĞER		
19.May	0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	61	7	0	4	18	4.371
Alaçam	0	0	0	0	0	258	2	0	0	0	1327	2890	0	0	0	218.57
Asarcık	0	0	0	0	0	5	0	0	0	0	5	0	0	0	5	750
Atakum	0	0	0	0	0	40	0	0	0	0	726	0	0	0	40	61.688
Ayvacık	0	0	0	0	0	42	3	0	0	0	205	0	0	1	42	85.397
Bafra	0	0	0	0	0	200	0	1	0	0	2495	105	0	0	200	228.141
Canik	0	0	0	0	0	83	0	0	0	0	352	182	0	1	83	38.404
Çarşamba	0	0	0	0	0	51	0	1	0	0	86	3	0	0	52	179.379
Havza	0	0	0	1	0	64	0	0	0	0	531	177	1	0	65	37.442
İlkadım	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	5	0	0	0	4	18.561
Kavak	0	0	0	0	0	63	0	0	0	0	636	0	0	0	63	47.328
Ladik	1	0	0	0	0	154	1	0	0	0	391	2041	0	0	156	81.147
Salıpazarı	0	0	0	0	0	11	0	0	0	0	41	34	0	2	11	3.128
Tekkeköy	0	0	0	0	0	60	0	0	0	0	955	0	0	0	0	64.940
Terme	0	0	0	0	0	157	0	0	0	0	631	120	0	0	157	43.628
Vezirköprü	0	0	0	0	0	238	0	0	0	0	1310	383	0	0	238	50.798
Yakakent	0	0	0	0	0	75	0	0	0	0	138	720	0	0	75	13.704
Toplam	1	0	0	1	0	1650	13	3	0	0	8407	8232	1	12	1302	813946

2023 Yılı Çalışma Raporu

5) KAYIT- ONAYLI İŞLETMELER

Tablo 5.1. Hayvan Pazarı ve Denetimler

2023					
HAYVAN SATIŞ YERİ	Kuruluş İzni	Çalışma İzni	Kapatma Onayı	Denetim Sayısı	Yazılı Uyarı
Alaçam		X		4	
Asarcık		X		4	
Bafra		X		4	1
Çarşamba		X		4	
Havza		X		4	
Kavak		X		4	
Vezirköprü		X		4	1
Toplam		7		28	

Hayvan Pazarları Hayvan Satış Yerlerinin Ruhsatlandırılma ve Denetleme Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik çerçevesinde en az yılda dört defa periyodik olarak ve gerektiğinde süreye bakılmaksızın denetlenmektedir. Yapılan Denetimler sonucu hayvan pazarları 2 kez yazılı olarak uyarılmıştır.

Tablo 5.2. Hayvan Refahı İşlemleri

İlçe	Nakliyeciler Yetki Belgesi	Sürücü/Bakıcı Yeterlilik Belgesi	Bakıcı Yeterlilik Belgesi
	2023	2023	2023
TOPLAM	60	70	-

Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği kapsamında 2022 Yılı içerisinde 2 kez eğitim düzenlenmiştir. Toplantılara 63 kişi katılmıştır. Verilen eğitim sonucu yapılan sınavda başarılı olanlara Sürücü ve Bakıcı Yeterlilik Belgesi ile araçları yönetmelik kapsamında belirlenen şartlara uygun olanlara Nakliyeciler Yetki Belgesi verilmektedir. Hayvan alım satımı yapan kişilere Canlı Hayvan Ticareti Yapan Satıcıların Çalışma Ve Denetlenmesi İle İlgili Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında işletmelerinin uygun olması halinde Satıcı Çalışma İzin Belgesi verilmektedir.

Etçi Tavukların Korunması ile ilgili Asgari Standartlara ilişkin Yönetmelik kapsamında ilçelerde Etçi tavuk işletmeleri bakıcılarına hayvan refahı eğitimi düzenlenmiş, toplantıya katılan bakıcılara 94 adet Hayvan Refahı Eğitimi Katılım Sertifikası verilmiştir.

Tablo 5.3. Kurban İstatistikleri

Kurbanda Kesilen Hayvan Sayısı		Trakya'ya Sevk Edilen Kurbanlık Sayısı	
2023		2023	
B.Baş	K.Baş	B.Baş	K.Baş
27.789	17.134	2583	2292

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 5.4. Hayvan ve Hayvansal Ürün Yol Kontrolleri

Denetim Sayısı	Kontrol Edilen	Uygunsuz Sevk		
	Araç	Canlı Hayvan	Hayvansal Ürün	Araç
143	267	35	-	7

İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü tarafından özellikle hayvan pazarlarının kurulduğu günler başta olmak üzere mesai içi ve dışı zamanlarda hayvan ve hayvansal ürünlerin denetimi yapılmaktadır.

Tablo 5.5. Kırmızı Et Kesimhane İstatistikleri

Kesimhane Adı	Kesilen Hayvan Sayısı		Kesilen Hayvan Karkas Ağırlığı(kg)		Kesilen Dişi Hayvan Sayısı	
	Büyükbaş	Küçükbaş	Büyükbaş	Küçükbaş	Büyükbaş	Küçükbaş
Samsun Büyükşehir Belediyesi Bafra Ticaret Borsası Kesimhanesi	6.604	8.974	1.755.521	173.420	2.819	1.142
Tekkeköy Belediye Mezbahası	3.042	4.590	960.774	82.392	532	263
Vezirköprü Belediye Mezbahası	2.085	7.469	553.541	134.750	658	49
Florya Entegre Et Kesimhanesi	711	3.295	178.979	66.830	329	428
Temiz Et Ürünleri Ticaret ve San. Ltd. Şti.	2.691	703	686.142	13.202	1.175	402
TOPLAM	15.133	25.031	4.134.957	470.594	5.513	2.284

Tablo 5.6. Kanatlı Kesimhane İstatistikleri

Kanatlı Kesimhane Adı	Kesilen Kanatlı Hayvan Sayısı	Kesilen Kanatlı Karkas Ağırlığı(kg)	Kesilen Kanatlı Ortalama Karkas Kg Ağırlığı
	2023	2023	2023
Samsun Piliç	10.593.371	28.072.433	2,65
Aytur Tavukçuluk	529.650	1.038.114	1,96
TOPLAM	11.123.021	29.110.547	

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 5.7. Kesimhane Denetimleri

Kesimhane Adı	Denetim Sayısı	İdari Yaptırım	
		Ceza Miktarı	Ceza Maddesi
		2023	2023
Samsun Büyükşehir Belediyesi Bafra Ticaret Borsası Kesimhanesi	3	-----	-----
Tekkeköy Belediye Mezbahası	2	-----	-----
Vezirköprü Belediye Mezbahası	3	-----	-----
Florya Entegre Et Kesimhanesi	4	46.159 TL	41 - a
Temiz Et Ürünleri Ticaret ve San. Ltd. Şti.	2	-----	-----
Samsun Piliç A.Ş.	3	-----	-----
Aytur Tavukçuluk Hayvancılık San.Tic.A.Ş.	2	-----	-----
TOPLAM	19	-----	-----

Resmi Veteriner Hekim Görevlendirme Ücreti 645.062,15 Türk Lirası

Gıda İşletmelerinin Kayıt Ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamında Kesimhaneler faaliyette olduğu zamanlarda Resmi Veteriner Hekim görevlendirilmektedir. Kesimhane çalışması Resmi Veteriner hekim tarafından denetlenmektedir. Bunu dışında İl Müdürlüğümüz tarafından da Kesimhaneler Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamında denetlenmektedir

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 5.8. Hayvansal Yan Ürün Tesisleri

TESİS ADI	Kayıt Belge Tarihi	Onay Belge Tarihi	Kapatma Tarihi	Denetim Sayısı 2022	Faaliyet Alanı	Kapasite (Kg)
Alyurt Dericilik Mehmet Alyurt	7.12.2018			2	Deri Depo	100000
Ayten Şekerler Dericilik	31.10.2017			2	Deri Depo	40000
Bartın Dericilik	13.11.2023			3	Deri Depo	60000
Cebeci Dericilik Murat Gürkan Cebeci	12.06.2017			2	Deri Depo	30000
Çankaya Dericilik Hüseyin Çankaya	24.08.2012			2	Deri Depo	120000
Abdulhamit Buharalı Dericilik	26.03.2019			2	Deri Depo	120000
Sursan Balık Unu Fab		19.12.2012		2	Balık Unu/Yağı	6 ton/saat
Kardez Su ürünleri San.ve Ticaret Ltd.ŞTİ Balık Unu Fabrikası		23.01.2013		1	Balık Unu/Yağı	5,6 ton/saat
Samsun Balıkçılık Balık Unu Fab		6.01.2014		2	Balık Unu/Yağı	2 ton/ saat
Samsun Piliç San. A.Ş. Kavak Şubesi (Rendering)		17.02.2023		2	Organik Gübre ve Toprak Zenginleştirici Üretimi	216.000 Kg/Yıl (Katı)
Har-Sal Tarım ve Hayvancılık Harun Sağlam		13.11.2020		2	Organik Gübre ve Toprak Zenginleştirici Üretimi	57,6 Ton/Yıl
Yavuzhan AYDIN		13.11.2020		1	Organik Gübre ve Toprak Zenginleştirici Üretimi	182,7 Ton/Yıl (Katı)-283,5 Ton/Yıl (Sıvı)
Mertcan Sevinç Gıda Et ve Hayvansal Yan Ürünler San. Tic. Ltd. Şti.		21.04.2022		2	Hayvansal Yan Ürün Muamele Tesis	1620 Ton/Yıl
Biofera Enerji Sanayi Ve Tic.A.Ş		04.02.2022		2	Organik Gübre ve Toprak Zenginleştirici Üretimi	171000Kg/Yıl
Ermu Deniz Kurdu Organik Gübre İmalat San.İth.İhr.A.Ş.		13.09.2021		1	Organik Gübre ve Toprak Zenginleştirici Üretimi	852000 Kg/Yıl

Döner Sermaye Katkısı: Belge Ücreti 10.983 TL İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliği kapsamında riske dayalı denetimler yapılmaktadır.

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 5.9 Su ürünleri Perakende Satış Yerleri

	İŞLETME SAYISI	YAPILAN DENETİM SAYISI	İDARİ PARA CEZASI
İLÇE	2023	2023	2023
ONDOKUZ MAYIS	3	10	0
ALAÇAM	2	2	0
ATAKUM	7	13	0
ASARCIK	0	0	0
AYVACIK	0	0	0
BAFRA	8	16	0
CANIK	4	11	0
ÇARŞAMBA	6	4	0
HAVZA	2	4	0
İLKADIM	23	58	0
KAVAK	0	0	0
LADİK	0	0	0
SALIPAZARI	0	0	0
TEKKEKÖY	0	0	0
TERME	7	21	0
VEZİRKÖPRÜ	7	14	0
YAKAKENT	3	9	0
TOPLAM	72	162	0

Tablo 5-10 Balık Unu, Balık Yağı ve Kanatlı Unu Üretim Miktarları

Firmanın Adı	Elde Edilen Ürün Miktarı ve Fiyatı			
	Balık Unu		Balık Yağı	
	Miktar (kg)	Ortalama Satış Fiyatı (TL/kg)	Miktar (litre)	Ortalama Satış Fiyatı (litre/kg)
SÜRSAN SU ÜRÜNLERİ SAN VE TİC. AŞ. Tekkeköy	3.700.000 KG		1.000.000 LT	
KARDEZ SU ÜRÜNLERİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ Çarşamba	5.214.000 KG		4.183.000 LT	
SAMSUN BALIKÇILIK SU ÜRÜNLERİ HAYV. İNŞ. TURZ. MEŞ. SAN. Ve TİC.LTD. ŞTİ. Bafra	1.201.000 KG		469.000 LT	
TOPLAM	10.115.000 KG		5.652.000 LT	

2023 Yılı Çalışma Raporu

• Tablo 5.11. Su Ürünleri İşleme Tesisleri

SU ÜRÜNLERİ TESİSLERİ								
S. N	Tesis Adı	Denetim Sayısı (2023)		Ceza Maddesi	Ceza Miktar 1	Faaliyet Alanı	Kapasite	Onay Tarihi
		RESMİ DENETİM	HACCP					
1	Sastaş A.Ş. İlkadım	12	12			İhracat Onaylı	11.034 Ton /Yıl	5.12.2012
2	Sursan Bora Soğuk Hava Deposu Su Ürünleri İş. Tesisi Tekkeköy	2	2			Onaylı	2.600 Ton/Yıl	13.10.2015
3	Özsu Su Ürünleri Tesisi Bafra	12	12			İhracat Onaylı	720 Ton/Yıl	5.06.2014
4	Kardez Su Ürünleri Çarşamba	12	12			İhracat Onaylı	7.360 Ton / Yıl	24.12.2012
5	Kıyak Kardeşler İlkadım	2	1			Onaylı	19.200 Ton/ Yıl	31.12.2012
6	Safa Can Abdik Su Ürün Tesisi 19 Mayıs	2	1			Onaylı	2.000 Ton / Yıl	29.04.2016
7	Noordzee Su Ürünleri	8	8			İhracat Onaylı	25.650 Ton/Yıl	27.04.2023
8	Parlak Su Ürünleri Bafra	5	3			İhracat Onaylı	1.270 Ton/Yıl	01.08.2023
9	Topaloğlu Balıkçılık 19 Mayıs	1	1			Şartlı Onaylı	664 Ton/Yıl	10.10.2023
Toplam		56	52				70.498 Ton/Yıl	

2023 Yılı Çalışma Raporu

Onaylı işletmeler ile İhracat izni alan işletmeler Su Ürünleri İşletmelerinden her ay HACCP ve işletme resmi denetimi yapılmakta, işletmelerde kullanma suyundan ve gıda ürünlerinden kimyasal ve mikrobiyolojik 189 adet analiz numunesi alınarak ilgili laboratuvarlara gönderildi.

Koşar Su Ürünleri firmasına 5996 sayılı Kanunun 41. madde 1. fıkra B bendi uyarınca 92.350 TL idari para cezası uygulanmıştır.

6) İTHALAT-İHRACAT İŞLEMLERİ

Tablo 6.1. Canlı Hayvan İthalat İşlemleri

	İlçesi	İşletme Sayısı	Adet/Kg/Ton
Besilik Sığır		20	6.232 Adet
Damızlık Gebe Düve		2	235 Adet
Dondurulmuş Hamsi- Tuzlu hamsi (kafası koparılmış, tuz ile fiçıya yatırılmış)		1	2.200.000 Kg

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 6.2. İhracat İşlemleri

Su Ürünleri İhracatı					
Ürün	Ülke	İhracat Sayısı	Miktar Kg	Tutar	Birim
<u>Balık Unu</u>	<u>İsrail – Danimarka</u>	<u>3</u>	<u>107.963</u>	<u>313.282,20</u>	<u>Dolar</u>
<u>Balık Yağı</u>	<u>Peru – Şili- Kolombiya-Fransa- İzlanda-Danimarka- Tayvan</u>	<u>17</u>	<u>6.023.085,50</u>	<u>37.158.867,43+</u> <u>567,50</u>	<u>Dolar</u> <u>Euro</u>
<u>Balık</u> <u>-(Taze,Dondurulmuş, Marine</u> <u>Edilmiş, Soslu, Tuzlu, Konserve)</u> <u>(Bütün, İçi - Kafası Alınmış,</u> <u>Fileto)</u> <u>- (Hamsi, Sardalye, Çipura,</u> <u>Alabalık, Palamut Somon, Levrek,</u> <u>İstavrit</u>	<u>AB Ülkeleri –</u> <u>Rusya –ABD -</u> <u>Birleşik Arap</u> <u>Emirlikleri -</u> <u>Gürcistan</u>	<u>321</u>	<u>5.119.192,09</u>	<u>13.354.267,42+</u> <u>16.222.023,40 +</u> <u>6.234.308,75</u>	<u>Dolar</u> <u>Euro</u> <u>TL</u>
<u>Tıbbı Sülük</u>	<u>İngiltere – İsviçre -</u> <u>Güney Kore</u>	<u>11</u>	<u>71</u>	<u>38.500+</u> <u>16.500+</u> <u>58.530</u>	<u>Dolar</u> <u>Euro</u> <u>Sterlin</u>
<u>Deniz Salyangozu Eti</u>	<u>Kore,Çin,Japonya</u>	<u>17</u>	<u>340.000</u>	<u>4.195.304</u>	<u>Dolar</u>
<u>Deniz Salyangozu Kapağı</u>	<u>Suudi Arabistan,</u> <u>Dubai,Libya</u>	<u>3</u>	<u>16.080</u>	<u>232.736</u>	<u>Dolar</u>
Toplam		372	11.606.391,59	<u>55.254.457,05</u>	<u>DOLAR</u>
				<u>16.239.090,90</u>	<u>EURO</u>
				<u>58.530</u>	<u>STERLİN</u>
				<u>6.234.308,75</u>	<u>TL</u>

2023 Yılı Çalışma Raporu

Hayvansal Ürün İhracatı					
Ürün	Ülke	İhracat Sayısı	Miktar Kg	Tutar	Birim
<u>Bal</u>	<u>Almanya - Amerika - Suudi Arabistan</u>	<u>17</u>	<u>405.578,42</u>	<u>356.956,80</u> <u>1.170.905,89</u>	<u>Dolar</u> <u>Euro</u>
<u>Kanatlı Ürünleri (Piliç Eti – Yumurta)</u>	<u>Kuveyt-Özbekistan-Moritanya- Irak- Dubai-Katar</u>	<u>198</u>	<u>3.553.787,11</u>	<u>6.435.175,24</u> <u>24.896,16</u> <u>334.458,56 +</u>	<u>Dolar</u> <u>Euro</u> <u>Dolar</u>
<u>Hayvansal Yan Ürün (Çiğneme Ürünü, Kedi Maması – Dana Kuzu Tavuk-Kurutulmuş Akciğer, Gırtlak, Kamış, Tendon, Kulak, Sinir, Boyun Ayak,</u>	<u>Bulgaristan-Dubai-İsrail-İzlanda-Kanada - Kuveyt Yunanistan – İspanya-Irak</u>	<u>17</u>	<u>30.917,80</u>	<u>65.715,80</u>	<u>Euro</u>
<u>Yolcu Beraberi Kedi Köpek</u>	<u>ABD-AB Ülkeleri- Dubai-Gürcistan-Japonya-Rusya- Sırbistan-Tunus-Türkmenistan-Kazakistan Ukrayna-Irak Azerbaycan-İran</u>	<u>131</u>	<u>146 (Adet)</u>	<u>BEDELSİZ</u>	<u>X</u>
<u>Bitkisel ve Hayvansal Menşeli Sıvı Gübre</u>	<u>İran - Dubai</u>	<u>3</u>	<u>97,070</u>	<u>14.880</u> <u>106.280</u>	<u>Dolar</u> <u>Euro</u>
Toplam		366	3990380,40	7.141.470,60 1.367.797,85	DOLAR EURO

2023 Yılı Çalışma Raporu

7) VETERİNER HİZMETLERİ

Tablo 7.1 Veteriner Hekim Muayenehaneleri

	2023							
	ADET	DENETİM	2022 AÇILAN	2022 KAPANAN	CEZAI İŞLEM			
					Muayenehane		Veteriner Tıbbi Ürün	
					ADET	MİKTAR (TL)	ADET	MİKTAR (TL)
TOPLAM	187	187	22	7	0	0	8	415.47

Tablo 7.2 Ev Hayvanları Satış Yerleri

	2023	
	FAALİYET ALANI	ADET
Atakum	Satış	8
	Üretim	1
İlkadım	Satış	13
Bafra	Satış	4
Çarşamba	Satış	2
Salıpazarı	Satış	1

Ev ve süs hayvanları satış yeri denetimleri Tarım ve Orman İlçe Müdürlükleri'ne yetki devri yapılmıştır.

Tablo 7.3 Tıbbi Ürün Temin İzinli İşletmeler

	2023					
	TIBBİ ÜRÜN TEMİN İZİNLI İŞLETME				CEZAI İŞLEM	
	ADET	DENETİM	AÇILAN	KAPANAN	ADET	MİKTAR(TL)
TOPLAM	12	12	1	-	1	4.592

Tablo 7.4 Veteriner Ecza Depoları

S. No	İşyeri Sahibi	Vergi No	İşyerinin Ticari Adı	İlçesi	İzin Tarihi
1	Cahit DABAK	3330722349	EMC Veteriner Ecza Deposu	İLKADIM	1.03.2013
2	Ercan YOL	3320056880	Elif Veteriner Ecza Deposu	İLKADIM	30.01.2019 (Ruhsat Yenileme)
3	Gölge İtriyat Deposu İthalat ihracat San.Tic Aş	4070735628	Gölge Veteriner Ecza Deposu	Tekkeköy	05.10.2021

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 7.5 Hayvan Hastanesi, Laboratuvar ve DEHAM

S. No	İşyeri Faaliyet Alanı	İlçesi	İzin Tarihi
1	Tıp Fakültesi Deney Hay.Uyg.ve Araştırma Merkezi	ATAKUM	24.08.2021 (ruhsat yenileme)
2	Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesi	ATAKUM	2.11.2015
3	Veteriner Kontrol Enstitüsü Müdürlüğü Vet. Teşhis ve Analiz Lab.	ATAKUM	14.11.2023 (ruhsat yenileme)
4	Omü Vet. Fak. Merkez Vet. Teşhis ve Analiz Lab.	ATAKUM	25.11.2015
5	Omü Ziraat Fak. Döner Sermaye İşletmesi Hayvancılık Üniteleri	ATAKUM	25.04.2019
6	Samsun VKEM Deney Hayvanları Birimi	ATAKUM	30.03.2021 (ruhsat yenileme)

Tablo 7.6 Deney Hayvanları Çalışma İzin Talebi

İzin Talebi	Olumlu	Olumsuz
0	0	0

Tablo 7.7 Ulusal Kalıntı İzleme Planı Numune Alınan Yerler

UKİP Numunesi Alınan Yerler	Numune Sayısı		
	Büyükbaş	Küçükbaş	Broiler
SBB BAFRA TİC. BOR. KESİMhanesi	28	5	-
TEKKEKÖY BEL. KESİMhanesi	11	1	-
TEMİZET ET ÜR. KESİMhanesi	17	1	-
VEZİRKÖPRÜ BEL. KESİMhanesi	13	4	-
FLORYA ET ENTEGRE SANAYİ	-	3	-
YEŞİL KÜRE HAYVANCILIK	4	-	-
BİRLİK TARIM VE HAYVANCILIK	1	-	-
ÖMER BAYKUT	1	-	-
BÜYÜKBAŞ İŞLETMESİ	8	-	-
AYTUR TAVUKÇULUK KESİMhanesi	-	-	37
SAMSUN PİLİÇ KAVAK ŞUBESİ	-	-	44
KANATLI İŞLETMESİ	-	-	2
TOPLAM	75	14	81

Not: İlimizde 2023 yılında toplam 166 adet kalıntı izleme numunesi alınması planlanmıştır. Toplam 170 adet numune alınarak ilgili laboratuvara gönderilmiştir. Şuana kadar sonuçlanan 159 adet numunenin tümünün sonuçları negatiftir.(Kabul edilebilir düzeydedir veya tespit edilememiştir.)

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 7.8. Ulusal Kalıntı İzleme Planı Broiler Numune Alma Programı

No	KALINTI ANALİZ ADI	İLGİLİ LABORATUVAR	YER	TOPLAM
1	A1,A3,A4 KAS	KAYSERİ GKLM	ÇİFTLİK	2
2	A5 BETA AGONİSTLER KAS	KAYSERİ GKLM	ÇİFTLİK	2
3	A6 CAP KLORAMFENİKOL SU	ERZURUM GKLM	ÇİFTLİK	1
4	A6 NİTROFURAN SU	PENDİK VKEM	ÇİFTLİK	1
5	A6 NİTROİMİDAZOL KAS	AFYON GKLM	ÇİFTLİK	1
6	B3D-AFLOTOKSİN YEM	KAYSERİ GKLM ADANA GKLM	ÇİFTLİK	2
7	A1,A3,A4 KAS	KAYSERİ GKLM	KESİMHANE	6
8	A5 BETA AGONİSTLER KAS	KAYSERİ GKLM	KESİMHANE	6
9	A6 CAP KLORAMFENİKOL KAS/KC	KAYSERİ GKLM	KESİMHANE	2
10	A6 NİTROFURAN KAS/KC	PENDİK VKEM	KESİMHANE	2
11	A6 NİTROİMİDAZOL KAS	AFYON GKLM	KESİMHANE	2
12	B1 TETRASİKLİN g. KAS/KC	BOLU GKLM	KESİMHANE	4
13	B1 SULFONOMİD G. KAS/KC	BOLU/ELAZIĞ GKLM	KESİMHANE	4
14	B1 KİNOLON GRUBU KAS/KC	BOLU GKLM	KESİMHANE	4
15	B1 BETALAKTAM KAS/KC	BORNOVA VKEM	KESİMHANE	4
16	B1 MAKROLİD GRUBU KAS/KC	BOLU GKLM	KESİMHANE	4
17	B1 FLORFENİKOL KAS/KC	BORNOVA VKEM	KESİMHANE	4
18	B1 KUİNOKSALİN LİNKOSAMİD KAS	BORNOVA VKEM	KESİMHANE	4
19	B2A ANTELMENTİK KAS	ESKİŞEHİR GKLM	KESİMHANE	6
20	B2B ANTİKOKSİDİAL KAS	AFYON GKLM	KESİMHANE	6
21	PESTİSİTLER	KONYA GKLM	KESİMHANE	6
22	B2E NSAİDS KAS	ERZURUM GKLM	KESİMHANE	5
23	B3C KİMYASAL ELEMENTLER KC	KONYA/BOLU/İZMİR GKLM	KESİMHANE	2
TOPLAM				80

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 7.9 Tablo 8.6.4 2023 UKİP SAMSUN SIĞIR NUMUNE ALMA PROGRAMI

No	KALINTI ANALİZ ADI	İLGİLİ LABORATUVAR	YER	TOPLAM
1	A1 STİLBEN İDRAR	ETLİK VKMAEM	ÇİFTLİK	7
2	A2 TİROSTATLAR İDRAR	ETLİK VKMAEM	ÇİFTLİK	7
3	A3 STEROİDLER İDRAR	ETLİK VKMAEM	ÇİFTLİK	7
4	A4 ZERANOL RES.ASİT İDRAR	ETLİK VKMAEM	ÇİFTLİK	7
5	A5 BETA AGONİSTLER İDRAR	ETLİK VKMAEM	ÇİFTLİK	7
6	A6 KLORAMFENİKOL SU	ERZURUM GKLM	ÇİFTLİK	3
7	A6 NİTROFURAN SU	PENDİK VKEM	ÇİFTLİK	3
8	B3D-AFLOTOKSİN YEM	ADANA GKLM	ÇİFTLİK	1
9	A1 STİLBEN İDRAR	ETLİK VKMAEM	KESİMHANE	4
10	A2 TİROSTAT İDRAR	ETLİK VKMAEM	KESİMHANE	2
11	A3 STEROİDLER İDRAR	ETLİK VKMAEM	KESİMHANE	3
12	A4 ZERANOL RES.ASİT İDRAR	ETLİK VKMAEM	KESİMHANE	3
13	A5 BETA AGONİSTLER İDRAR	ETLİK VKMAEM	KESİMHANE	3
14	A6 KLORAMFENİKOL KAS	BORNOVA VKEM	KESİMHANE	1
15	A6 NİTROFURAN KAS	PENDİK VKEM	KESİMHANE	1
16	A6 NİTROİMİDAZOL KAS	AFYON GKLM	KESİMHANE	1
17	B1 TETRASİKLİN G. KAS/KC	BORNOVA VKEM	KESİMHANE	1
18	B1 KİNOLON G. KAS/KC	BOLU GKLM	KESİMHANE	1
19	B1 BETALAKTAM G.KAS/KC	BORNOVA VKEM	KESİMHANE	1
20	B1 FLORFENİKOL KAS/KC	BORNOVA VKEM	KESİMHANE	1
21	B1 MAKROLİD KAS/KC	BOLU GKLM	KESİMHANE	1
22	PESTİSİTLER B2C B3A B3B	İZMİR GKLM	KESİMHANE	1
23	B2A ANTHELMENTİK KAS	ESKİŞEHİR GKLM	KESİMHANE	2
24	B2B ANTİKOKSİDİAL KAS	AFYON GKLM	KESİMHANE	2
25	B2D SEDATİFLER KAS/KC	KONYA GKLM	KESİMHANE	2
26	B2E NSAİDS KAS	ERZURUM GKLM	KESİMHANE	2
TOPLAM				74

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 7.10 2023 UKİP SAMSUN KOYUN NUMUNE ALMA PROGRAMI

No	KALINTI ANALİZ ADI	İLGİLİ LABORATUVAR	YER	Toplam
1	A1 STİLBEN KAS	KAYSERİ GKLM	KESİMHANE	1
2	A2 TİROSTATLAR İDRAR	ETLİK VKMAEM	KESİMHANE	1
3	A3 STEROİDLER KAS	BURSA GYKMAEM	KESİMHANE	1
4	A4 ZERANOL KAS	BURSA GYKMAEM	KESİMHANE	1
5	B1 SULFONOMİD KAS/KC	ELAZIĞ GKLM	KESİMHANE	1
6	B1 KİNOLON GRUBU KAS/KC	BOLU GKLM	KESİMHANE	1
7	B1 FLORFENİKOL KAS	BORNOVA VKEM	KESİMHANE	1
8	B2A ANTELMENTİK KAS	ESKİŞEHİR GKLM	KESİMHANE	1
9	PESTİSİTLER B2C B3A B3B	ANKARA/KONYA GKLM	KESİMHANE	1
10	B2E NSAIDS KAS	ERZURUM GKLM	KESİMHANE	1
11	B3C KİMYASAL ELEMENTLER KC	BOLU GKLM	KESİMHANE	1
12	B3D AFLATOKSİN YEM	ADANA GKLM	ÇİFTLİK	1
TOPLAM				12

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 7.11 2023 UKİP SAMSUN KEÇİ NUMUNE ALMA PROGRAMI

No	KALINTI ANALİZ ADI	İLGİLİ LABORATUVAR	YER	TOPLAM
1				
TOPLAM				

8)HAYVAN ISLAHI ÇALIŞMALARI

Tablo 8.1 Soykütüğü ve Önsoykütüğü Sistemine Kayıtlı İşletme ve Hayvan Sayıları 2023 Yılı

İslah amacıyla damızlık değeri olan ve ebeveynlerinin döl verimlerinin kayıt altına alındığı kayıt sistemidir. Döl verimi yüksek büyükbaş hayvanların sürülerinin oluşturulması hedeflenmektedir.

İşletme Türü	İşletme Sayısı (adet)	İnek Sayısı (baş)	Toplam sığır
Soykütüğü.	937	8.987	21.604
Önsoykütüğü	44.853	123.660	317.269
Toplam	45.790	132.647	338.873

Tablo 8.2 Suni Tohumlama Verileri

Sunı Tohumlama Verileri		
	2022	08.01.2024
SAMSUN	58.477	58.958

E-ISLAH kayıt sistemine kaydedilen verilerden elde edilmektedir.

Tablo 8.3 Sperma Altyapı Uygunluk / İthalat Uygunluk İzni Alan İşletmeler

SPERMA SATIŞI YAPAN VE ALTYAPI UYGUNLUK BELGESİ OLAN FİRMALAR			
SIRA NO	FİRMA ADI	İZİN TARİHİ	İTHALAT İZNİ VAR/YOK
1	Genovet	2013	VAR
2	Atafen	2013	YOK
3	Doğagen	2015	VAR
4	Atmaca Genetik	2021	YOK
5	Kuzey Genetik	2016	YOK
6	DSYMB	2015	YOK
7	Füzyon Genetik	2021	VAR
8	Karadeniz Petshop Medikal	2023	YOK

Firmaların Altyapı Uygunluk Belgesine İlişkin Talimat kapsamında denetlenerek yetki belgesi verilmektedir.

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 8.4. 2023 YILI SUNİ TOHUMLAMA PROGRAMI (01.01.2023 – 08.01.2024)

İLÇESİ	KÖY SAYISI	BOĞA ALTI İNEK SAYISI	ÖZEL EKİP SAYISI	TOPLAM PROGRAM HEDEFİ	GERÇEKLEŞEN
19 MAYIS	38	4890	6	3500	3340
ALAÇAM	65	9194	7	4200	3946
ASARCIK	32	4004	4	3100	2945
ATAKUM	55	4722	6	2300	2149
AYVACIK	43	1650	1	200	52
BAFRA	140	22233	23	15500	14221
CANİK	53	2859	1	1500	1304
ÇARŞAMBA	136	12707	23	7000	6324
HAVZA	98	8185	11	5000	4862
İLKADIM	61	1778	13	1000	809
KAVAK	91	4075	4	4000	3152
LADİK	67	3486	4	3000	2562
SALIPAZARI	44	2356	3	1000	700
TEKKEKÖY	62	6919	9	2500	1930
TERME	76	8150	9	4000	3711
VEZİRKÖPRÜ	156	19850	17	7500	6136
YAKAKENT	17	2.228	2	1000	815
GENEL TOPLAM	1234	119.286	143	66.300	58.958

9)EĞİTİM VE BİLGİ EDİNME

Tablo 9.1 Yapılan Eğitim Sayıları

Düzenlenen Eğitim Sayısı (2022 Yılı)	Katılımcı Sayısı
11	209

Düzenlenen Eğitim Sayısı (2023 Yılı)	Katılımcı Sayısı
18	214

Tablo 9.2 Bilgi Edinme Başvuruları

YAPILAN BAŞVURU	2022
CİMER	49

YAPILAN BAŞVURU	2023
CİMER	32

2023 Yılı Çalışma Raporu

10)HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ

S.N	HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ	İşletme Sayısı	İşletme Sayısı	Hayvan/Süt/Kovan	Hayvan/Süt/Kovan	Destek Miktarı	Destek Miktarı
		2022	2023	2022	2023	2022	2023
1	İslah Amaçlı Süt İçerik Analiz Desteklemesi	2		400		40.000	
2	Buzağı Desteklemesi	34.119		78.823		44.182.800	
3	Malak Desteklemesi	1.175		4.427		2.622.300	
4	Dişi Manda Desteklemesi	1.055		11.300		7.409.800	
5	Anaç Koyun-Keçi Desteklemesi	1.657		126.853		6.342.650	
6	Anaç Koyun Keçi İlave Göçer Desteği	70		5.750		11.500,00	
7	Tiftik Keçileri İlave Desteklemesi	1		1		20	
8	Sürü Büyütme ve Yenileme Desteği	672		13.349		2.669.800	
9	Arılı Kovan Desteklemesi	1.378		90.087		2.547.990	
10	Ana/Damızlık Ana Arı Desteklemesi	2		8		800	
11	Çiğ Süt Desteklemesi	2.198	2.137	29.209.236	26.482.890,86	10.945.478	8.982.432,96
	Sınıflandırılan Çiğ Sütün Analizi Desteklemesi	846		6.060.505		460.032	
12	Besilik Erkek Sığır Desteklemesi	129		2.286		1.110.750	
13	Onaylı Süt Çiftliği Desteklemesi	5	5	2.131	1.834	210.300	366.800
14	Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Anaç	91	91	3124	3300	4.931.264	10.717.500
15	Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Malak	91	91	1018	1107	1.323.400	3.597.750
16	Çoban Desteklemesi	73				876.000	
17	Küpe Uygulama Desteklemesi	3	3	5749	5.254	11.498	21.016
18	Anafilaktik Şok Tazminat	80	69	83	87	1.082.660	6.036.764,13
19	Tüberküloz Tazminat	42	23	602	260	10.172.816	7.648.755,3
20	Koyun Keçi Brusellozu	6	25	210	705	552.838	2.917.418,5
21	Sığır Brusellozu	20	8	102	75	1.646.434	2.903.410,96
22	Tavuk Vebası Tazminat					-	
23	Atık Buzağı Desteklemesi	12	12		12	18.200	36.000
24	Hastalıktan Ari İşletme Destek	6	5	2.384	1.834	1.361.100	2.058.600
	Şarbon Tazminat		7		9		395.720,02
	Genel Toplam	43.733	2.476			100.530.365	45.682.194

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tablo 10.1. İlçe Bazlı Hayvancılık Destek ve Tazminatlar

Islah Amaçlı Süt İçerik Analiz Desteklemesi (100 TL/baş) (2022)				
İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı.	Destekleme Tutarı	TL
BAFRA	2	400	40.000	
Toplam	2	400	40.000	

Buzağı Desteklemesi (2022 Y ılı 1. Dönem) (Önsoy kütüğü 500 TL/BAŞ İlave Toh. Desteği200 TL/Baş, Döl Kontrolü Toh. Desteği 100TL/Baş)				
İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı	TL
19 MAYIS	1.093	2.650	1.518.200,00	
ALAÇAM	1.846	5.703	3.135.625,00	
ASARCIK	876	1.905	1.121.300,00	
ATAKUM	697	1.799	978.025,00	
AYVACIK	582	908	454.400,00	
BAFRA	3.074	9.554	5.733.100,00	
CANİK	817	1.616	852.600,00	
ÇARŞAMBA	2.387	5.407	2.950.250,00	
HAVZA	1.625	4.998	2.910.725,00	
İLKADIM	384	841	453.800,00	
KAVAK	796	2.231	1.414.650,00	
LADİK	503	1.800	1.053.650,00	
SALIPAZARI	810	1.428	744.200,00	
TEKKEKÖY	1.124	2.688	1.439.575,00	
TERME	1.654	3.009	1.629.100,00	
VEZİRKÖPRÜ	3.303	8.593	4.621.425,00	
YAKAKENT	437	1.231	665.825,00	
Toplam	22.008	56.361	31.676.450,00	

Buzağı Desteklemesi 2022 2.Dönem (Önsoy kütüğü 350TL/BAŞ Soy kütüğü 500 TL/Baş)				
İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı	TL
19 MAYIS	514	953	524.025,00	
ALAÇAM	611	1.026	585.425,00	
ASARCIK	306	427	253.500,00	
ATAKUM	452	1.029	555.850,00	
AYVACIK	482	722	361.600,00	
BAFRA	1.749	3.727	2.174.800,00	
CANİK	420	632	335.900,00	
ÇARŞAMBA	1.169	2.191	1.178.975,00	
HAVZA	814	1.639	973.850,00	
İLKADIM	168	260	146.000,00	
KAVAK	386	650	403.825,00	
LADİK	240	503	294.225,00	
SALIPAZARI	444	670	360.400,00	
TEKKEKÖY	763	1.472	786.900,00	
TERME	1.087	1.776	959.150,00	
VEZİRKÖPRÜ	2.266	4.304	2.344.700,00	
YAKAKENT	240	481	267.225,00	

2023 Yılı Çalışma Raporu

Toplam	12.111	22.462	12.506.350,00
--------	--------	--------	---------------

Buzağı Desteklemesi (2022 Yılı Tümü) (Önsoy kütüğü 500 TL/BAŞ İlave Toh. Desteği 200 TL/Baş, Döl Kontrolü Toh. Desteği 100TL/Baş)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 MAYIS	1.607	3.603	2.042.225,00
ALAÇAM	2.457	6.729	3.721.050,00
ASARCIK	1.182	2.332	1.374.800,00
ATAKUM	1.149	2.828	1.533.875,00
AYVACIK	1.064	1.630	816.000,00
BAFRA	4.823	13.281	7.907.900,00
CANIK	1.237	2.248	1.188.500,00
ÇARŞAMBA	3.556	7.598	4.129.225,00
HAVZA	2.439	6.637	3.884.575,00
İLKADIM	552	1.101	599.800,00
KAVAK	1.182	2.881	1.818.475,00
LADİK	743	2.303	1.347.875,00
SALIPAZARI	1.254	2.098	1.104.600,00
TEKKEKÖY	1.887	4.160	2.226.475,00
TERME	2.741	4.785	2.588.250,00
VEZİRKÖPRÜ	5.569	12.897	6.966.125,00
YAKAKENT	677	1.712	933.050,00
Toplam	34.119	78.823	44.182.800,00

Malak Desteklemesi (Önsoy kütüğü 500TL/Baş, Soy kütüğü 300 TL/Baş,Suni Tohumlama 500 TL/Baş) (2022 1. Dönem)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 MAYIS	39	408	243.300
ALAÇAM	126	477	248.800
ASARCIK	26	34	17.800
ATAKUM	2	20	10.000
AYVACIK	0	0	0
BAFRA	167	1.151	740.100
CANIK	1	2	1.000
ÇARŞAMBA	68	263	151.000
HAVZA	25	48	24.000
İLKADIM	1	2	1.000
KAVAK	17	41	23.200
LADİK	18	67	39.200
SALIPAZARI	12	33	16.500
TEKKEKÖY	2	4	2.000
TERME	69	247	123.500
VEZİRKÖPRÜ	209	380	191.800
YAKAKENT	7	13	6.500
Toplam	789	3.190	1.839.700

2023 Yılı Çalışma Raporu

Malak Desteklemesi (Önsoy kütüğü 500TL/Baş, Soy kütüğü 300 TL/Baş, Suni Tohumlama 500 TL/Baş) (2022, 2. Dönem)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 MAYIS	13	112	80.900
ALAÇAM	42	69	36.400
ASARCIK	4	5	2.500
ATAKUM	2	4	2.000
AYVACIK	0	0	0
BAFRA	114	695	477.900
CANIK	1	1	500
ÇARŞAMBA	29	50	27.100
HAVZA	3	4	2.000
İLKADIM	1	1	500
KAVAK	11	12	6.600
LADİK	6	15	10.200
SALIPAZARI	3	4	2.000
TEKKEKÖY	1	1	500
TERME	41	100	50.000
VEZİRKÖPRÜ	114	163	83.000
YAKAKENT	1	1	500
Toplam	386	1.237	782.600

Malak Desteklemesi (Önsoy kütüğü 500TL/Baş, Soy kütüğü 300 TL/Baş, Suni Tohumlama 500 TL/Baş) (2022 Yılı Tümü)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 MAYIS	52	520	324.200
ALAÇAM	168	546	285.200
ASARCIK	30	39	20.300
ATAKUM	4	24	12.000
AYVACIK	0	0	0
BAFRA	281	1.846	1.218.000
CANIK	2	3	1.500
ÇARŞAMBA	97	313	178.100
HAVZA	28	52	26.000
İLKADIM	2	3	1.500
KAVAK	28	53	29.800
LADİK	24	82	49.400
SALIPAZARI	15	37	18.500
TEKKEKÖY	3	5	2.500
TERME	110	347	173.500
VEZİRKÖPRÜ	323	543	274.800
YAKAKENT	8	14	7.000
Toplam	1.175	4.427	2.622.300

2023 Yılı Çalışma Raporu

İLÇELER	2022 MANDA DESTEKLEMESİ					
2022 YILI	İşletme Sayısı	Destek Alacak Dişi Manda Sayısı (Baş)	(A) Dişi Manda Desteği Tutarı (500 TL/baş)	Soy Kütüğü		(A+B) Toplam Destek Tutarı (TL)
				İlave Soy Kütüğü Desteği Alacak Dişi Manda Sayısı (Baş)	(B) Soy Kütüğü İlave Dişi Manda Desteği Tutarı (300 TL/baş)	
19 MAYIS	41	1.573	786.500	1.002	300.600	1.087.100
ALAÇAM	146	1.145	572.500	283	84.900	657.400
ASARCIK	34	56	28.000	2	600	28.600
ATAKUM	6	50	25.000		0	25.000
AYVACIK	0	0	0	0	0	0
BAFRA	198	5.288	2.644.000	3.566	1.069.800	3.713.800
CANIK	2	6	3.000		0	3.000
ÇARŞAMBA	86	755	377.500	269	80.700	458.200
HAVZA	34	114	57.000		0	57.000
İLKADIM	1	3	1.500		0	1.500
KAVAK	25	83	41.500	23	6.900	48.400
LADİK	26	188	94.000	81	24.300	118.300
SALIPAZARI	16	53	26.500		0	26.500
TEKKEKÖY	2	6	3.000	6	1.800	4.800
TERME	85	749	374.500	104	31.200	405.700
VEZİRKÖPRÜ	340	1.207	603.500	530	159.000	762.500
YAKAKENT	13	24	12.000		0	12.000
TOPLAM	1.055	11.300	5.650.000	5.866	1.759.800	7.409.800

2023 Yılı Çalışma Raporu

Anaç Koyun-Keçi Desteklemesi (Koyun, Keçi 50 TL/Baş) (2022)						
Sıra No	İlçe	Kişi Sayısı	Koyun Sayısı	Keçi Sayısı	Toplam Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı
1	19 MAYIS	26	1226	0	1226	61.300,00 ₺
2	ALAÇAM	136	9671	1287	10958	547.900,00 ₺
3	ASARCIK	15	891	77	968	48.400,00 ₺
4	ATAKUM	44	3524	83	3607	180.350,00 ₺
5	AYVACIK	21	816	9	825	41.250,00 ₺
6	BAFRA	298	19160	3584	22744	1.137.200,00 ₺
7	CANİK	64	3599	50	3649	182.450,00 ₺
8	ÇARŞAMBA	85	8841	0	8841	442.050,00 ₺
9	HAVZA	136	8636	1222	9858	492.900,00 ₺
10	İLKADIM	24	1842	35	1877	93.850,00 ₺
11	KAVAK	56	5264	163	5427	271.350,00 ₺
12	LADİK	118	10666	205	10871	543.550,00 ₺
13	SALIPAZARI	15	1052	10	1062	53.100,00 ₺
14	TEKKEKÖY	182	14400	97	14497	724.850,00 ₺
15	TERME	30	2418	0	2418	120.900,00 ₺
16	VEZİRKÖPRÜ	355	20717	3604	24321	1.216.050,00 ₺
17	YAKAKENT	52	3148	556	3704	185.200,00 ₺
	Toplam	1657	115871	10982	126853	6.342.650,00 ₺

2023 Yılı Çalışma Raporu

Anaç Koyun Keçi İlave Göçer Desteği (2022) 2TL/baş			
İlçe	Kişi Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı
BAFRA	4	761	1.522,00 ₺
CANİK	6	521	1.042,00 ₺
ÇARŞAMBA	9	495	990,00 ₺
SALIPAZARI	6	482	964,00 ₺
TEKKEKÖY	37	2616	5.232,00 ₺
TERME	8	875	1.750,00 ₺
Toplam	70	5750	11.500,00 ₺

Anaç Tiftik Keçisi İlave Desteklemesi (2022) 20TL/baş			
İlçe	Kişi Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı
Vezirköprü	1	1	20
Toplam	1	1	20

2022 YILI SÜRÜ BÜYÜTME VE YENİLEME DESTEĞİ (200TL/Baş)				
Sıra No	İlçe	Kişi Sayısı	Desteğe Tabi Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı
1	19 MAYIS	7	50	10.000,00 ₺
2	ALAÇAM	55	979	195.800,00 ₺
3	ASARCIK	4	34	6.800,00 ₺
4	ATAKUM	22	509	101.800,00 ₺
5	AYVACIK	10	98	19.600,00 ₺
6	BAFRA	108	2499	499.800,00 ₺
7	CANİK	21	420	84.000,00 ₺
8	ÇARŞAMBA	45	1141	228.200,00 ₺
9	HAVZA	66	1676	335.200,00 ₺
10	İLKADIM	16	380	76.000,00 ₺
11	KAVAK	30	656	131.200,00 ₺
12	LADİK	62	1329	265.800,00 ₺
13	SALIPAZARI	8	157	31.400,00 ₺
14	TEKKEKÖY	44	582	116.400,00 ₺
15	TERME	14	232	46.400,00 ₺
16	VEZİRKÖPRÜ	141	2307	461.400,00 ₺
17	YAKAKENT	19	300	60.000,00 ₺
	TOPLAM	672	13349	2.669.800,00 ₺

2023 Yılı Çalışma Raporu

Arılı Kovan Desteklemesi (Birliğe üye olanlar30 TL/adet, Birliğe üye olmayanlar 20TL/adet) (2022)				
Sıra No	İlçe Adı	Toplam İşletme (Arıcı) Sayısı	Desteklenecek Koloni Sayısı	Destekleme Tutarı (TL)
1	19 MAYIS	58	6.998	203.850
2	ALAÇAM	75	3.171	89.860
3	ASARCIK	23	870	21.710
4	ATAKUM	56	3.255	91.390
5	AYVACIK	30	2.102	62.290
6	BAFRA	161	12.066	343.290
7	CANIK	19	1.847	55.070
8	ÇARŞAMBA	106	6.911	197.670
9	HAVZA	84	4.747	128.770
10	İLKADIM	39	3.148	92.320
11	KAVAK	27	1.469	43.530
12	LADİK	37	1.244	34.060
13	SALIPAZARI	173	8.332	225.760
14	TEKKEKÖY	83	4.206	118.900
15	TERME	200	22.376	652.410
16	VEZİRKÖPRÜ	184	6.435	161.010
17	YAKAKENT	23	910	26.100
TOPLAM		1.378	90.087	2.547.990

Damızlık Ana Arı Desteklemesi (2022) (100 TL/ Adet)

İlçe Adı	Destek Alan İşletme Sayısı	Desteklenecek Toplam Ana Arı Adet	Desteklenecek Toplam Damızlık Arı Adet	Toplam Ana Arı Destekleme Tutarı(TL)	Toplam Damızlık Arı Destekleme Tutarı(TL)	Destekleme Tutarı (TL)
Bafra	1	0	3	0	300	300
Terme	1	0	5	0	500	500
TOPLAM	2	0	8	0	800	800

2023 Yılı Çalışma Raporu

Çiğ Süt Desteklemesi (2022 Yılı)				
Sıra No	İlçe	Kişi Sayısı	Desteğe Tabi Süt Miktarı	Destekleme Tutarı
1	19 MAYIS	38	310.191,00	107.998,45
2	ALAÇAM	37	216.965,00	79.010,25
3	ATAKUM	3	941.653	365.699,10
4	AYVACIK	13	157.000	42.565
5	BAFRA	428	11.468.250	4.474.106,56
6	CANİK	14	9.300	1.395
7	ÇARŞAMBA	218	4.089.353,30	1.334.134,20
8	HAVZA	229	2.394.759,00	1.130.318,67
9	LADİK	18	267.317,00	69.524,88
10	İLKADIM	1	16.650	8.015
11	SALIPAZARI	1	14.500	3.580
12	TEKKEKÖY	208	1.058.403,00	322.162,30
13	TERME	248	1.922.925,00	497.438,28
14	VEZİRKÖPRÜ	737	5.823.120,00	2.509.530,60
	TOPLAM	2.198	29.209.236,84	10.945.478

Sınıflandırılan Çiğ Sütün Analizi Desteklemesi (2022 Yılı)				
Sıra No	İlçe	Kişi Sayısı	Desteğe Tabi Süt Miktarı	Destekleme Tutarı
1	19 MAYIS	4	56.100	5.085,00
2	BAFRA	449	3.776.093.	327.840,22
3	ATAKUM	1	383.806	19.190,30
4	HAVZA	127	509.662	20.853,76
5	VEZİRKÖPRÜ	265	1.334.844	87.063,12
	TOPLAM	846	6.060.505	460.032,4

Çiğ Süt Desteklemesi (2023 Yılı)				
Sıra No	İlçe	Kişi Sayısı	Desteğe Tabi Süt Miktarı (Lt)	Destekleme Tutarı
1	19 MAYIS	42	319.103	86.436,95
2	ALAÇAM	38	500.976	150.292,80
3	ATAKUM	2	1.335.359	533.458,60
4	AYVACIK	12	218.500	32.775
5	BAFRA	419	9.985.767,25	3.762.923,63
6	ÇARŞAMBA	211	3.476.881,40	949.837,87
7	HAVZA	221	2.509.176	947.119,15
8	LADİK	15	183.518	27.527,70

2023 Yılı Çalışma Raporu

9	SALIPAZARI	1	2.000	300
10	TEKKEKÖY	167	866.393	129.958,95
11	TERME	186	1.446.413,71	228.783,31
12	VEZİRKÖPRÜ	813	5.542.173,50	2.104.030
13	YAKAKENT	10	96.630	28.989
	TOPLAM	2.137	26.482.890,86	8.982.432,96

Besilik Erkek Sığır Desteklemesi (250 TL/BAŞ) 2022

Sıra No	İlçe	Kişi Sayısı	Desteğe Tabi Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı
1	19 MAYIS	8	97	47.255
2	ALAÇAM	5	45	21.870
3	ASARCIK	0	0	0
4	ATAKUM	1	6	2.910
5	AYVACIK	1	3	1.500
6	BAFRA	33	230	112.180
7	CANİK	1	3	1.500
8	ÇARŞAMBA	28	762	369.930
9	HAVZA	13	492	238.725
10	İLKADIM	0	0	0
11	KAVAK	0	0	0
12	LADİK	4	229	111.065
13	SALIPAZARI	1	3	1.500
14	TEKKEKÖY	31	322	156.725
15	TERME	3	94	45.590
16	VEZİRKÖPRÜ	0	0	0
17	YAKAKENT	0	0	0
	TOPLAM	129	2.286	1.110.750

2023 Yılı Çalışma Raporu

2022 Yılı Manda Islahı Projesi Desteklemesi									
İlçeler	İşletme Sayısı Adet	Doğuran Manda İneği Sayısı Baş	Doğurmayan Manda İneği Sayısı Baş	Manda Boğası Adet	Manda İneği+ Boğası Toplam	Destek Miktarı	Damızlığa Ayrılan Manda Sayısı	Destek Miktarı	Toplam
Bafra	56	931	1447	46	2424	3.690.446,00	803	1.043.900,00	4.734.300,00
Çarşamba	8	79	34	5	118	208.805,00	22	28.600,00	237.400,00
19 Mayıs	10	187	260	9	456	704.009,00	126	163.800,00	867.800,00
Vezirköprü	14	85	27	2	114	206.402,00	32	41.600,00	248.000,00
Ladik	3	36	38	2	76	121.602,00	35	45.500,00	167.100
Toplam	91	1318	1806	64	1018	4.931.264,00	1018	1.323.400,00	6.254.600,00

2023 Yılı Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Projesi Desteklemesi

Sıra No	İlçe	İşletme Sayısı	Doğuran Manda İneği Sayısı	Doğurmayan Manda İneği Sayısı	Manda Boğası Adet	Manda İneği Boğası Toplam	Destek Miktarı TL	Damızlığa Ayrılan Manda	Destek Miktarı TL	Toplam Destek TL
1	BAFRA	56	1188	1310	47	2545	8.215.000	812	2.639.000	10.854.000
2	ÇARŞAMBA	8	68	38	4	110	383.000	49	159.250	542.250
3	19 MAYIS	10	207	226	9	442	1.429.000	160	520.000	1.949.000
4	VEZİRKÖPRÜ	14	67	46	3	116	395.000	52	169.000	564.000
5	LADİK	3	49	35	3	87	295.500	34	110.500	406.000
	TOPLAM	91	1579	1655	66	3300	10.717.500	1107	3.597.750	14.315.250

2023 Yılı Çalışma Raporu

Çoban Desteklemesi (12.000 TL/işletme sayısı) (2022)			
SIRA NO	İLÇE	İşletme Sayısı	Destekleme Tutarı
1	ALAÇAM	10	120.000,00 ₺
2	ATAKUM	3	36.000,00 ₺
3	BAFRA	12	144.000,00 ₺
4	CANİK	2	24.000,00 ₺
5	ÇARŞAMBA	9	108.000,00 ₺
6	HAVZA	7	84.000,00 ₺
7	İLKADIM	1	12.000,00 ₺
8	KAVAK	3	36.000,00 ₺
9	LADİK	10	120.000,00 ₺
10	TEKKEKÖY	4	48.000,00 ₺
11	VEZİRKÖPRÜ	7	84.000,00 ₺
12	YAKAKENT	5	50.000,00 ₺
	TOPLAM:	73	876.000

Küpe Uygulama Desteği (1,5 TL/baş) (2022)			
İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
İlkadım	3	2.090	11.498

Küpe Uygulama Desteği (4 TL/baş) (2023)			
İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
İlkadım	3	5.254	21.016

Anaflaktik Şok Tazminat (2022)				
İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL	
19 MAYIS	0	0	0	
ALAÇAM	17	17	240.275	
ASARCIK	1	1	5.000	
ATAKUM	3	3	38.125	
AYVACIK	0	0	0	
BAFRA	15	15	317.926	
CANİK	3	3	42.200	
ÇARŞAMBA	1	1	4.000	
HAVZA	6	6	88.185	
İLKADIM	5	5	38.692	
KAVAK	1	1	7.000	
LADİK	0	0	0	
SALIPAZARI	4	4	72.754	
TEKKEKÖY	3	3	31.500	
TERME	8	8	81.043	
VEZİRKÖPRÜ	11	14	106.710	
YAKAKENT	2	2	9.250	
Toplam	80	83	1.082.660	

2023 Yılı Çalışma Raporu

Anaflaktik Şok Tazminat (2023)			
İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
19 MAYIS	3	3	126.841,08
ALAÇAM	22	24	1.053.794
ASARCIK	0	0	0
ATAKUM	4	4	110.890
AYVACIK	1	1	25.680
BAFRA	34	37	1.723.673
CANIK	4	4	152.589
ÇARŞAMBA	13	13	549.189,34
HAVZA	9	9	306.606,21
İLKADIM	7	7	235.801,56
KAVAK	1	1	61.150,21
LADİK	4	4	168.908,33
SALIPAZARI	2	2	40.300
TEKKEKÖY	3	3	165.378,15
TERME	7	8	246.350
VEZİRKÖPRÜ	23	24	1.069.643,25
YAKAKENT	0	0	0
Toplam	69	87	6.036.764,13

Tüberküloz Tazminatı(2022)			
İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
ONDOKUZMAYIS	1	1	15.318
ALAÇAM	4	34	487.081
BAFRA	34	274	4.146.363
ÇARŞAMBA	1	239	4.436.283
LADİK	1	43	938.711
VEZİRKÖPRÜ	1	12	149.060
Toplam	42	602	10.172.816

Tüberküloz Tazminatı(2023)			
İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
ONDOKUZMAYIS	1	2	50.899,72
ALAÇAM	1	6	118.309,99
BAFRA	14	185	5.802.893,03
TERME	1	5	1.092.180,58
LADİK	2	51	143.581,88
VEZİRKÖPRÜ	4	11	440.889,6
Toplam	23	260	7.648.755,3

2023 Yılı Çalışma Raporu

Sığır Bruselloz Tazminatı (2022)

İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
ONDOKUZMAYIS	1	20	305.460
ASARCIK	1	7	53.990
BAFRA	12	57	896.762
HAVZA	2	8	112.484
KAVAK	4	13	261.898
VEZİRKÖPRÜ	1	1	15.840
Toplam	20	102	1.646.434

Sığır Bruselloz Tazminatı (2023)

İlçe Adı	Yetiştirici Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
BAFRA	4	59	2.462.745,21
HAVZA	2	5	188.522,09
KAVAK	1	10	186.443,66
VEZİRKÖPRÜ	1	1	65.700,00
Toplam	8	75	2.903.410,96

Koyun Keçi Brusellozu(2022)

İlçe Adı	İşetme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
Bafra	1	31	107.763
Canik	1	32	49.934
Alaçam	1	30	60.754
Vezirköprü	3	117	334.387
Toplam	6	210	552.838

Koyun Keçi Brusellozu Tazminatı (2023)

İlçe Adı	İşetme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
Ondokuz Mayıs	1	29	90.581,00
Alaçam	6	176	1.010.506
Havza	1	27	75.080,5
Ladik	3	101	439.699,5

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tekkeköy	1	9	22.270
Vezirköprü	11	295	975.539
Yakakent	2	68	303.743,5
Toplam	25	705	2.915.419,5

Hastalıktan Ari İşletme Desteklemesi (600TL/Baş) (2022)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
ATAKUM	1	564	319.200
BAFRA	4	1538	872.700
ÇARŞAMBA	1	282	169.200
Toplam	6	2.384	1.361.100

Hatalıktan Ari İşletme Desteklemesi (1.200TL/Baş) (2023)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
ATAKUM	1	435	522.000
BAFRA	3	1185	1.279.800
ÇARŞAMBA	1	214	256.800
Toplam	5	1.834	2.058.600

Onaylı Süt Çiftliği Desteklemesi (ilave 100 TL) (2022)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
ATAKUM	1	567	56.400
BAFRA	3	1282	125.700
ÇARŞAMBA	1	282	28.200
Toplam	5	2.131	210.300

Onaylı Süt Çiftliği Desteklemesi (ilave 200 TL) (2023)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
ATAKUM	1	435	87.000
BAFRA	3	1185	237.000
ÇARŞAMBA	1	214	42.800
Toplam	5	1.834	366.800

2023 Yılı Çalışma Raporu

Atık desteklemesi (b.baş hayvan 3000TL/baş-k.baş hayvan 500 TL /baş) (2023)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
Alaçam	2	2	6000
Asarcık	1	1	3000
Atakum	2	2	6000
Havza	1	1	3000
Ladik	1	1	3000
Kavak	1	1	3000
Vezirköprü	4	4	12000
Toplam	12	12	36.000

Şarbon Tazminatı (2023)

İlçe Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı TL
Bafra	6	8	314.026,27
Terme	1	1	31.293,75
Toplam	7	9	395.720,02

Proje Bilgileri Tablosu

PROJENİN ADI	BAŞLANGIÇ YILI	BÜTÇE	KAYNAK
Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Ülkesel Projesi	2011	2.911.320	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Manda Sütü İşleme, Üretim Ve Pazarlama Projesi	2019	377.600	OKA
Suni Tohumlama Uygulamaları İle Etçi Ve Kombine Irkların Yaygınlaştırılması Projesi Kapsamında Samsun İlinde Manda Türünde Suni Tohumlama Uygulamaları	2020	247.200	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Ana Arı Üretim Projesi	2020	458.816,42	DOKAP
Etçi ve Kombine Irkların Yaygınlaştırılması Projesi Jersey Suni Tohumlama Uygulamaları	2020	1.499.820,31	TARIM VE ORMAN BAK
Koyunlar İçin Seyyar Banyoluk Projesi	2020	1.049.902	DOKAP

2023 Yılı Çalışma Raporu

Arıcılık, İpekböcekçiliği, Kaz ve Hindi Yetiştiriciliği Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Proje	2020	194.211,33	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var Projesi	2020	Ziraat Bankası Kredi.	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
300 Koyun Projesi	2021	-	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Arı Sütü Üretimi Projesi	2021	299.717,10	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Çiğ Sütün Uygun Koşullarda Toplanması İçin Altyapı Kurulumu Projesi	2022	810.000+478.800 Toplam 1.288.800	TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
TOPLAM 11		8.327.397.00	

İL MÜDÜRLÜĞÜMÜZ TARAFINDAN YAPILAN PROJELER

1-ANA ARI ÜRETİMİ PROJESİ

Arıcılığın ileri düzeylere taşınmasında, yeni gelir kaynakları oluşmasında önemli yere sahip olan ana arı yetiştiriciliğinin arıcılarımız tarafından bilinmesi ve yaygınlaştırılması çok önemlidir.

Ticari alanda bir arıcılığın yapılabilmesi sağlıklı, verimli ve genç ana arılarla çalışmaya bağlıdır. Ana arı üretimimiz ülkemiz gereksiniminin ancak %5 ini karşılayacak düzeydedir. İlimiz Arı yetiştiricileri Birliği tarafından Bafra ilçemiz Ağıllar mevkiinde faaliyete başlamıştır.

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKAP) ile Samsun Tarım ve Orman İl Müdürlüğü arasında Ana Arı Üretim projesi için aktarılacak ödeneğin kullanılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin protokol 2020 yılı itibariyle imzalanmıştır. Proje için 250 ana arı ile birlikte üretim için çerçeveli canlı arı kolonisi, polen tuzaklı kovan, bal süzme ve sır alma makinası, sağım çadırı, derin dondurucu, elektrikli şurup karıştırıcı, çit sistemi, arı tezgahı, ana arı çiftleştirme kutusu, şurup hazırlama kazanı, temel petek, şeker, kek, arı tezgahı, arı ilacı ve ana arı üretim seti alımı gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında şu ana kadar 2100 adet ana arı üretimi gerçekleştirmiştir. Üretilen ana arılar ilimiz üreticilerine dağıtılarak damızlık olarak kullanmaları sağlanacaktır. Böylece kendi ana arılarını üretmeye başlayacaklardır. Ana Arı Üretim Projesi kapsamında malzeme alımı için 458.816.42 TL harcama yapılmıştır.

Proje kapsamında 2023 yılı içerisinde 500 adet ana arı üretilmiş olup; proje başlangıcı olan 2020 yılından günümüze kadar 2000 adet ana arı üretilmiştir.

2-ARI SÜTÜ ÜRETİMİ PROJESİ

Hayvancılık Genel Müdürlüğünce yürütülen 2021A03-168656 Proje No'lu "Hayvansal Üretiminin Arttırılması Projesi" kapsamında 2021 Yılı Samsun İli genelinde arı sütü üretim ve yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla üreticilerin desteklenmesi için hazırlanan Samsun İli Arı Sütü Projesi kapsamında Atakum, Tekkeköy ve 19 Mayıs İlçelerinde arı yetiştiriciliği yapan üç üreticiye arılı kovan, Mondrin Takımı, Süt çerçevesi, derin dondurucu, temel petek, larva

transfer kaşığı, renkli amber şişe, kafa lambası, ana arı ızgarası ve güneş enerjisi paneli verilmiştir. Arı sütü antienflamatuvar , antialerjik ve immün sistemi güçlendirici, insan sağlığını üzerinde birçok olumlu etkilere sahip olan bir besin maddesidir. Üretiminin başlaması için verilen malzeme desteğiyle teknik ekip tarafından takibi yapılarak projenin sürdürülebilirliği ve istihdamın yerleştirilmesi sağlanacaktır. Projede verilen ekonomik ve teknik desteğin, arı sütü üreten üç işletme sayesinde en kısa vadede, yani bir yıl içinde ekonomimize geri dönmeye başlayacağı ön görülmektedir. Proje için 299.717.10 TL harcama yapılmıştır.

3- KOYUNLAR İÇİN PÜSKÜRTMELİ SEYYAR BANYOLUK PROJESİ

İlimizde Karayaka, Sakız, Bafra Irkı, Merinos ve bu ırkların melezleri yetiştirilmektedir. İlimizde 2022 1.Dönem TUIK verilerine göre 260.563 koyun bulunmakta ve bunun büyük çoğunluğu Bafra, Vezirköprü Tekkeköy ve Çarşamba ilçelerinde yetiştirilmektedir.

Koyunlarda dış parazit yoğunluğu oldukça yüksek seyretmektedir. Bu yoğunluğun temel nedenlerinden biri; çiftçilerin bu konuda yeteri kadar bilgi sahibi olamamaları, koyun dış parazit mücadelesi için gerekli makine ekipmanın bulunmaması, hem kırkımın hem de parazit ilaçlamasının ilkel yöntemlerle yapılmasından kaynaklanmaktadır.

İlimiz Koyun Keçi Yetiştiricileri birliği ile görüşülerek, İl Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan bu proje ile ,ilkel yöntemlerle yapılan koyun kırkım işleminin teknik olarak da hızlı bir şekilde yapılması, daha az deri yaralanmalarının oluşması ve kırkım sonrasında koyunların basınçlı seyyar koyunbanyoluğu sayesinde daha etkili ilaçlanabilmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) tarafından kabul edilen Koyunlar İçin Püskürtmeli Seyyar Banyoluk Projesi ile Müdürlüğümüz ve Samsun İli Koyun Keçi Birliği tarafından oluşturulan komisyon ile sürü yoğunluğuna göre belirli gruplara ayrılarak ilçelere 12 adet püskürtmeli seyyar banyoluk ile 30 adet ise kırkım makinesi alımı yapılmıştır. Alımı yapılan banyoluklar, Bafra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün deposunda, kırkım makineleri ise Birlik Merkezinde depolanmak üzere Samsun İli Koyun ve Keçi Birliğine teslim edilmiştir. Proje ile koyunlarda paraziter mücadele yapılırken banyoluk sayesinde gebe koyunlardaki atık yapmanın, kırkım makinesi ile yaralanmaların önüne geçilecek ve zamandan kazanılacaktır. Projenin süresi 24 ay, maliyeti ise 725.160.000,00 TL'dir. Proje %80 DOKAP destekli olup % 20 si Samsun İli Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği tarafından karşılanmıştır.

Projede kapsamında 12 adet koyun banyoluğu ve 30 adet şaftlı kırkım makinası 17 ilçeye kullanım ihtiyacına binaen dağıtılmıştır. Sadece birlik üyelerine olmak üzere Vezirköprü İlçesine 2, Bafra, 19 Mayıs, Havza, Ladik, Çarşamba ve Tekkeköy ilçelerine birer adet; Terme-Salıpazarı-Ayvacık ilçelerine ortak kullanılmak üzere bir, Alaçam ve Yakakent ilçelerine ortak kullanılmak üzere bir, Canik-İlkadım-Atakum ilçelerine ortak kullanılmak üzere bir; Kavak ve Asarcık İlçelerinde ise ortak kullanılmak üzere bir adet banyoluk dağıtılmıştır. Projenin kontrolleri devam etmektedir.

4-KÖYÜMDE YAŞAMAK İÇİN BİR SÜRÜ NEDENİM VAR PROJESİ

Küçükbaş hayvan işletmelerini büyütmek ve ıslahı amacıyla Bakanlığımız Türkiye genelinde birçok ilde "Köyümde Yaşamak İçin Bir Sürü Nedenim Var" projesini uygulamaya başlamıştır. Samsun Valiliği ve Ziraat Bankası Bölge Müdürlüğü arasında imzalanan protokol

kapsamında 23.09.2020 tarihinde başlatılan projenin protokolü üç yıl uzatma hakkı kullanılarak 29.12.2023 tarihine uzatılmıştır.

28.04.2022 tarihinde Ziraat Bankası tarafından üretici başına kullandırılabilir azami Yatırım Kredisi ve İşletme Kredisi toplamı 250.000 TL'ye yükseltilmiştir. 3 Etap olarak gerçekleştirilen başvurular 1. etapta 2 dönem ve 2. etapta 4 dönem ve 3 etapta 3 dönem olmak üzere toplam 9 dönem halinde alınmıştır. Başvurulardan günümüz itibari ile 122 yetiştirici faydalanmış olup bu yetiştiricilerin 48 tanesi koyunlarını temin etmiş olup 3.514 koyun almışlardır. 74 yetiştirici hayvan seçim aşamasında olup 6.372 adet koyun alacaklardır.

15.11.2023 tarihinde Ziraat Bankası tarafından üretici başına kullandırılabilir azami Yatırım Kredisi ve İşletme Kredisi toplamı 400.000 TL'ye yükseltilmiştir. 3 etap olarak gerçekleştirilen başvurular 1. etapta 2 dönem ve 2. etapta 4 dönem, 3. etapta 5 dönem olmak üzere toplam 11 dönem halinde alınmıştır. Başvurulardan günümüz itibari ile 122 yetiştirici faydalanmış olup bu yetiştiricilerin 48 tanesi koyunlarını temin etmiş olup **3.514** koyun almışlardır. 74 yetiştirici hayvan seçim aşamasında olup **6.372** adet koyun alacaklardır.

5-MANDA SÜTÜ İŞLEME, ÜRETİM VE PAZARLAMA PROJESİ

Samsun Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ve Samsun İli Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği ortaklığında Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'na sunulan Manda Sütü İşleme, Üretim ve Pazarlama Projesi 2019 yılında kabul edilmiştir. Projenin yapılan ihale sonucu toplam maliyeti **377.600,00 TL**'dir. Bu miktarın %25 i olan 94.400,00 TL Samsun İli Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği tarafından karşılanmıştır.

Proje kapsamında süt pişirme ve proses tankı, teleme süzme teknesi, teleme doğrama makinası, peynir kuru haşlama makinası, peynir gramajlama makinası, peynir kalıbı, peynir dinlendirme ve taşıma arabası, peynir altı suyu tankı, peynir altı suyu süzme teknesi, vakumlu paketleme makinesi, soğuk hava deposu, ara bağlantı boru ve hortumları, buhar jeneratörü alımı gerçekleştirilmiştir.

Projenin amacı; ülkemizde manda sayısı bakımından en fazla hayvana sahip olan ilimizde üretilen süt, geleneksel yöntemler ile gerekli pazar oluşturulmadan sınırlı sayıda ürüne dönüştürülerek satılmaktadır. Bu durumda gerek üreticiye gerek tüketiciye potansiyele uygun fayda sağlayamamaktadır.

Projemiz ile manda sütü ve ürünlerine ilişkin katma değer oluşturarak hem üreticilerimizin yetiştiriciliğe ilgisinin artırılması hem de Samsun İli Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği'nin kurumsal yapısının güçlendirilmesi ve ayrıca TÜİK verilerine göre ülkemiz manda varlığı açısından 1. Sırada yer alan ilimizin direk ve dolaylı yollardan tanıtımının sağlanması amaçlanmaktadır.

6-ÇİĞ SÜTÜN UYGUN KOŞULLARDA TOPLANMASI İÇİN ALTYAPI KURULUMU PROJESİ

Samsun'da üretilen çiğ sütün büyük bir kısmı, süt toplama merkezleri yeterli kapasiteye sahip olmadığı için modern sanayi kuruluşlarında hijyenik olarak süt ve süt ürünlerine dönüştürülememekte ve sağlıklı koşullarda tüketiciye sunulmaktadır. Bu durum mevcut süt sağım ve toplama sisteminin sağlıklı koşullarda ve bilinçsizce yapılmasından kaynaklanmaktadır. Bu da insan ve toplum sağlığını ciddi şekilde tehdit ettiği gibi süt ürünleri üreticisine üstün kaliteli ürün üretme olanağı ve dolayısıyla rekabet şansı tanımamaktadır. Süt toplama merkezi ve analiz laboratuvarı projesinin uygulanması çiğ süt kalitesini önemli ölçüde yükseltecektir.

İlimiz Bafra İlçesinin süt sığırcılığı için oldukça önemli bir potansiyele sahip olduğu ve bu potansiyelin etkin, ekonomik ve sürdürülebilir bir şekilde kullanımı için, üretilen sütün hijyenik şartlarda üretilmesi, soğutulmuş çiğ süt olarak muhafaza edilmesi ve işleme tesisine nakli önem arz etmektedir.

Çiğ Sütün Uygun Koşullarda Toplanması İçin Altyapı Kurulumu Projesi ile, ilimizde çiğ sütün uygun koşullarda toplanarak kalite değerinin artırılması ve bu konuda marka değer oluşturularak üretime teşvik etmektir. Kurulacak olan Süt toplama merkezi ve analiz laboratuvarı ile üreticilerin ellerindeki sütü, hijyenik koşullarda soğutarak depolarda bir araya getirmek, pazarlık yapma gücü kazanarak, en iyi fiyata ve en sağlıklı koşullarda tüketiciye sunmak. Elde edilen analiz sonuçlarının değerlendirilmesi sonucunda çiftlik ve ineklerde sütün kalitesinin artırılmasına yönelik olarak genetik, besleme, bakım ve çevresel tedbirlerin alınmasını sağlamak. Aynı zamanda Samsun İli Tarımsal Üretim Eylem Planında süt sığırcılığı ile ilgili uygulanacak projelere katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Bakanlığımızın "Kurumsal Kapasitenin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında; Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz tarafından ihtiyaç duyulan makine-teçhizat alımlarının Samsun Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı aracılığıyla yapılması için toplam 1.278.800 TL ödenek kullanılarak proje gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz tarafından, Samsun İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğinin ihtiyaç duydukları makine- teçhizatların sağlanarak, İlimizde çiğ sütün uygun koşullarda toplanarak kalite değerinin artırılması ve bu konuda marka değer oluşturularak üretimin teşvik edilmesi sağlanmıştır.

Projenin uygulama yeri Bafra ve Vezirköprü İlçesi ve mahalleri olup, Vezirköprü İlçesinde süt toplama merkezi, 19 Mayıs İlçesinde Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği tarafından kiralanan Buzağı Ağız Sütü Üretim Merkezinde süt analiz laboratuvarı kurulmuştur.

Bu Merkezde Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği kullanımı için toplamda; 2 adet 6.000 lt'lik Süt Soğutma ve Depolama Tankı, 5 adet 2000 lt'lik Araç Üstü Süt Nakil Tankı, 3 adet Süt Ölçeği (20 Lt), 10 adet Taşıma Güğümü (50 Lt). Süt Analiz Laboratuvarı kurulumu için; 30 koli Numune Alma Kabı (100 ml), 2 adet Antibiyotik Test Cihazı, 14 adet Antibiyotik Test Kiti (Kutu), 3 adet pH Metre, 2 adet Refraktometre, 2 adet Süt Analiz Cihazı, 7 adet Süt Çektirme Ünitesi, 5 adet Santrifüj Pompası (20 Tonluk) , 1 adet Termosifon (100Litre) 10 adet 200 lt, 6 adet 300 lt, 2 adet 500 lt lik süt soğutma ve depolama tanklarının alımı gerçekleştirilmiştir.

BAKANLIK TARAFINDAN YAPILAN PROJELER**1-ARICILIK, İPEKBÖCEKÇİLİĞİ, KAZ VE HİNDİ YETİŞTİRİCİLİĞİ YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN PROJE**

Hayvancılık Genel Müdürlüğünce "Arıcılık, İpekböcekçiliği, Kaz ve Hindi Yetiştiriciliği Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Proje" kapsamında ilimizde 14 arı yetiştiricisine alet ekipman ve makine alımı sağlanmıştır. Proje kapsamında hibe oranı %50 olup; hakedişe esas 194.211,33 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2- ETÇİ VE KOMBİNE IRKLARIN YAYGINLAŞTIRILMASI PROJESİ(ETKİYAP) JERSEY PROJESİ

23.06.2021 tarihinde teslim alınan 1200 doz sperma (ıraquous:210, jeronimo:505, dynamite:485) ve 300 lt sıvı azot 24.06.2021 tarihinde serbest veteriner hekimlere dağıtılmak üzere Samsun Sinop Veteriner Hekimler Odasına teslim edilmiştir. İlk uygulama spermaların 20 veteriner Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından 2021 yılında başlatılan 2021A03-168656 no'lu Hayvancılığın Geliştirilmesi Projesi" nin Alt Proje Faaliyeti 32.01.02.03 no'lu Suni Tohumlamanın Geliştirilmesi kapsamında "Etçi ve Kombine Irkların Yaygınlaştırılması Projesi (ETKİYAP) ilimizde 07.04.2021 tarihi itibarı ile başlamıştır.

13.04.2021 tarihinde Müdürlüğümüz ve Samsun Sinop Veteriner Hekimler Odası arasında, Samsun İli ve İlçelerine Jersey ırkı Büyükbaş Hayvanların Serbest Veteriner Hekimler tarafından Suni tohumlama yolu ile tohumlanacağına dair sözleşme imzalanmıştır. Proje kapsamında Müdürlüğümüz koordinatörlüğünde 15-19 Mart 2021 tarihinde 5 (beş) Veteriner Hekim' e, 22-26 Mart 2021 tarihinde Elazığ, Bayburt, Van, Hakkari ve Erzincan İl Tarım ve Orman Müdürlüklerinde görevli 8 (sekiz) Veteriner Sağlık Teknisyenine Sığırlarda Rektovaginal Yöntemle Suni Tohumlama Kursu düzenlenmiştir

İlimizde faaliyet gösteren mezbahalarda kullanılmak üzere Hasvet Medikal Yazılım Sağlık Hizmetleri Sanayi Ticaret ve Anonim Şirketinden alınan dört adet ultrason cihazının kullanımı için Havza, Vezirköprü, Bafra ve Tekkeköy ilçe müdürlüklerinde görevli resmi veteriner hekimlere, 12.08.2021 tarihinde Tekkeköy ilçesinde bulunan bir işletmede uygulamalı olarak eğitim düzenlenmiştir.

16.09.2021 tarihinde Müdürlüğümüz ve Samsun İli Damızlık Sığır Yetiştiriciliği Birliği arasında, Birlik bünyesinde görevli Veteriner Hekimler ve Veteriner Sağlık Teknikerleri ve Teknisyenleri tarafından Suni tohumlama yolu ile tohumlanacağına dair sözleşme imzalanmıştır. Hayvancılık Genel Müdürlüğü'nün talimatı üzerine projede uygulayıcı olarak görev alan 48 (kırk sekiz) serbest veteriner hekim, Birlik personeli 1 veteriner hekim ve 3 veteriner sağlık teknisyeni olmak üzere 52 uygulayıcıya sadece jersey tohumlama uygulama girişi için e-ıslah sistemi üzerinden yeni kod numaraları düzenlenmiştir. Mobil girişler için formlar alınarak Merkez Damızlık Birliğine gönderilmiştir. Mobil girişlerin Birlik tarafından kaydı ile birlikte e ıslah sisteminde tahsis edilen spermalar yeni kodlara aktarılmış ve <http://www.dsymb.org/proje1> sistemi üzerinden de teknisyenler proje listesine dahil edilmiştir. Proje kapsamında iki adet diz üstü bilgisayar alımı (17.818,00 TL) gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında 1175 adet tohumlama yapılmıştır.2023 yılı içerisinde Proje ilimizde Samsun Sinop Veteriner Hekimler Odasına bağlı serbest Veteriner Hekimler, Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliğinde görevli Veteriner Hekimler, Veteriner Sağlık

Teknisyenleri/Teknikerleri tarafından uygulanmaktadır. Proje kapsamında 1.619 adet tohumlama yapılmıştır. El emeği ücreti 40.475 TL ödeme yapılmıştır. Bütçe 1.666.000 TL'dir.

3- HALK ELİNDE ANADOLU MANDASI ISLAHI ÜLKESEL PROJESİ

Proje ilimizde 2011 yılında Bafra, Çarşamba ve Ondokuzmayıs İlçesinde başlamış ve 2013 yılında Vezirköprü 2016 Ladik ilçesinde dahil edilmesi ile birlikte toplam 5 ilçede Üniversite, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Manda Yetiştiricileri Birliği ile ortak yürütülmektedir. Proje ile saf yetiştirme ve seleksiyon yöntemi kullanılarak ıslah çalışmalarının yürütülmesi, gelecekte birliklere ve çiftçilere kendi ıslah sistemlerini kurmaları konusunda uygulamalı eğitimlerin yapılması amaçlanmaktadır.

Proje kapsamındaki yetiştiricilere her yıl yayınlanan Tarımsal Desteklemelere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenen miktarlarda hayvan başına destekleme yapılmaktadır. Proje kapsamında 2023 yılında 91 işletmede 1.107 malak için 3.597.750 TL, 3.300 manda için 14.315.250 TL ödeme yapılmıştır.

4- SUNİ TOHUMLAMA UYGULAMALARI İLE ETÇİ VE KOMBİNE IRKLARIN YAYGINLAŞTIRILMASI PROJESİ KAPSAMINDA SAMSUN İLİNDE MANDA TÜRÜNDE SUNİ TOHUMLAMA UYGULAMALARI PROJESİ

Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğü tarafından 166.000 TL hibe ödemesi ile uygulayıcı veteriner hekimlere 1000 adet sperma alınmış, ücretsiz sperma dağıtımı şeklinde 2020 yılında ilimizde Manda Türünde Suni Tohumlama Uygulamaları başlamıştır. Projenin amacı suni tohumlama uygulamaları ile yüksek verimli döllere elde edilmesi, tabii tohumlamaya bağlı bulaşıcı hastalıkların önlenmesi, döl verimine bağlı kayıpların azaltılmasıdır.

2020-2022 yılı kapsamında 8 serbest Veteriner Hekimlerce 530 adet manda tohumlanmıştır. 2022 yılında 725 doz İtalyan manda sperması alımı yapılmıştır. 15.12.2022-Kasım 2023 tarihleri arasında 6 adet veteriner hekim tarafından 76 adet manda tohumlanmıştır.

5- 300 KOYUN PROJESİ

Tarım ve Orman Bakanlığı, T.C. Ziraat Bankası A.Ş Genel Müdürlüğü ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından uygulanan "KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIĞIN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ" kapsamında, T.C. Ziraat Bankası A.Ş. tarafından yapılacak değerlendirme sonucunda Yatırım ve İşletme Kredisi kullanılarak uygun bulunan Üreticilerin küçükbaş hayvan işletmesi kapasitelerinin 300 başa çıkarılmasına ilişkin proje uygulanmaya başlanmıştır.

İlimiz Vezirköprü ilçesi Yağınözü Mahallesi'nde 1 yetiştiricimize 160 baş koyun ve 6 baş koç 2 yıl ödemesiz 5 yıl ödemeli şekilde %0 faizli destekleme T.C. Ziraat Bankası A.Ş Genel Müdürlüğü tarafından yapılmıştır. Yetiştiricimiz 2019 yılında desteklemeden yararlanmış olup 7 yıl boyunca işletme varlığını 300 koyun hayvan varlığının altına düşürmemesi gerektiği yönünde taahhütte bulunmuştur. Tarım ve Orman İl Müdürlüğü olarak yerinde denetim gerçekleştirilerek T.C. Ziraat Bankası A.Ş Genel Müdürlüğü ve Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü'ne gerekli denetim tutanakları yıl içerisinde gönderilmiş olup proje sona ermiştir.

**BALIKÇILIK VE SU
ÜRÜNLERİ ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ**

1. SU ÜRÜNLERİ HİZMETLERİ

Balıkçı Gemileri Sayıları

DENİZ (Adet)					İÇSU (Adet)	TOPLAM (Adet)
A Plakalı Gemi (>15 m)	B Plakalı Gemi (12-14,99 m)	C Plakalı Gemi (10-11,99 m)	D Plakalı Gemi (0-9,99 m)	TOPLAM	0-10 m	
147	31	58	259	505	124	629

Balıkçı Barınakları

Barınak Adı	İşletmeci
Terme Balıkçı Barınağı	S.S. Terme Yalı Mahallesi Su Ürünleri Kooperatifi
19Mayıs İlçesi Dereköy Balıkçı Barınağı	S.S. Dereköy Su Ürünleri Kooperatifi
Canik	S.S. Samsun Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği
Alaçam Toplu Göçkün Doyran Balıkçı Barınağı	S.S.Toplu, Göçkün Doyran Su Ürünler
Yakakent Balıkçı Barınağı	S.S.Küplüağzı Su Ürünleri Koop.

Su Ürünleri Avcılık İzin Belgeleri

Verilen İzin Belgesi Çeşidi	Adet
Uluslararası Sularda Avcılık İzin Belgesi	13
Orkinos Avcılık İzin Belgesi	2
Ortasu Trolü Avcılık İzin Belgesi	102
Hamsi Avcılık İzin Belgesi	12
Deniz Salyangozu Algarna Avcılık İzin Belgesi	202
Deniz Salyangozu Dalma Avcılığı	10
Marmara'da Algarna İle Karides Avcılığı İzin Belgesi	0
Turizm Amatör Avcılık İzin Belgesi	2
Misina Ağları İle Avcılık	37
Amatör Avcılık İzin Belgesi	64
Orkinos Taşıma İzin Belgesi	3

Ruhsat ve Tezkerelerin Durumu

Ruhsat Çeşidi	Gerçek Kişi	Gemi (Deniz)	Gemi (İç Su)
Vize edilen	272	386	38
İptal edilen	0	1	0

Avcılık Düzenlemeleri ve Avcılığın Kontrolü

Kontrol Yeri	Değerler
Deniz	284
İçsu	372
Karaya Çıkış Noktası	787

2023 Yılı Çalışma Raporu

Soğuk Hava Deposu	5
Balıkthane	93
Perakende Satış Yeri Kontrolü	1077
İşleme Tesisi	97
Yetiştiricilik Tesis Denetimi	96
TOPLAM	2.802
Ceza	54
Toplam Ceza Tutarı (TL)	464.424

Su Ürünleri Üretimi

Avcılık (ton)			Yetiştiricilik(ton)			Toplam (ton)
Deniz Ürünleri	İç Su Ürünleri	Toplam	İçsu	Deniz	Toplam	
54.000	210	54.210	3.813	8.565	12.378	66.588

2. SU ÜRÜNLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ

Tür Adı	Sofralık Balık Üretimi		Yavru Ve Yumurta Üretimi		
	Kapasite (Ton/Yıl)	Üretici Sayısı (Adet)	Kapasitesi (Adet/Yıl)	Yumurta (Adet/Yıl)	Üretici Sayısı (Adet)
Gökkuşaağı Alabalığı	15.468	12	100.000	15.000.000	1
Levrek	5.540	6	-	-	-
Sazan	70	3	-	-	-
TOPLAM	21.108	21	100.000	15.000.000	1

Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesislerinin Su Kaynaklarına Göre Dağılımı

Su Kaynağı	Üretilen Tür	Kapasite (ton/yıl)	Toplam Kapasite (ton/yıl)
Deniz	Gökkuşaağı Alabalığı	8.506	14.194
	Levrek	5.540	
	Çipura	148	
Derbent Baraj Gölü ve Boyabat Baraj Gölü 1. Bölge	Gökkuşaağı Alabalığı	6.814	6.814
Diğer Göller	Gökkuşaağı Alabalığı	30	40
	Sazan	10	

2023 Yılı Çalışma Raporu

Karada Havuzlarda	Sazan	60	60
TOPLAM			21.108

Su Ürünleri İstihsal Hakkının Kiraya Verilmesi (Baraj Gölleri)

Kiraya Verilen Rezervuar	Bulunduğu İlçe	Kiracının Adı / Ünvanı	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi
Altinkaya (I)	Bafra	. Black sea Kıyak Kardeşler Su Ürn. Tic. Ltd.Şti.	16.04.2019	15.04.2024
Altinkaya (II)	Vezirköprü	SS. Vezirköprü Çelttek Kıratbükü Saraylı ve Çevre Köy. Su Ürün. Koop.	25.06.2022	26/06/2027
Derbent	Bafra	SS. Kolay Boğazkaya ve Çevre Köyleri Su Ürün.Koop.	22.01.2019	21.01.2024
Hasan Uğurlu	Ayvacık	09.12.2022 tarihinde kira sözleşmesi fesh edilmiştir.		
Boyabat Baraj Gölü (I)	Vezirköprü	SS. Suzuz Darıçay Darıçayalanı Kızılkese Su Ürün.Koop	22.02.2022	21.02.2027

Doğal Göller ve Lagünler

Kiralık Rezervuar	Bulunduğu İlçe	Kiracının Adı / Ünvanı	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi
Simenit-Akgöl Lagün Gölü	Terme	SS Gölyazı Beldesi ve Aybeder Köyü Su Ürünleri Kooperatifi	18.01.2023	19.01.2028
Karaboğaz Lagün Gölü	Bafra	SS Emenli, Şirin ve Habilli Köyleri Su Ürünleri Kooperatifi	24.06.2022	23.06.2027
Ladik Gölü	Ladik	SS Hamit, Cüce ve Bolat Köyleri Su Ürünleri Kooperatifi	07.07.2022	06.07.2027
Balık Gölleri Lagün Kompleksi	Bafra	SS Yeşilyazı ve Altınova Su Ürünleri Kooperatifi	10.11.2023	10.11.2028
Liman Gölü	Bafra	SS Yörükler Su Ürünleri Kooperatifi SS Doğanca Su Ürünleri Kooperatifi SS Sarıköy Su Ürünleri Kooperatifi	10.11.2023	10.11.2028

Balıklandırma Çalışmaları

YILLAR	BALIKLANDIRMA MİKTARI (ADET)
2018	144.000
2019	110.000
2020	72.000
2021	1.604.015
2022	2.524.000
2023	3.200.000

YIL	Mersin Balığı Yavrusu (adet)
2023	5.000

2023 Yılı Çalışma Raporu

Su Ürünleri Yetiştiricilik Destekleme Çalışmaları (2021 Yılı)

İLÇE ADI	Toplam Üretici Sayısı (adet)	Yetiştiricilik Desteklemeleri		Toplam Destekleme Tutarı (TL)
		Destek Miktarı (kg)	Destek Tutarı (TL)	
Yakakent	7	1.929.568	2.778.578,48	2.778.578,48
Bafra	10	3.243.668	3.193.054,55	3.193.054,55
TOPLAM	17	5.104.076	5.971.632,03	5.971.632,03

3. KALINTI İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Aylar	Alınan Numune Sayısı
Ocak	0
Şubat	12
Mart	22
Nisan	0
Mayıs	12
Haziran	15
Temmuz	11
Eylül	15
Ekim	14
Kasım	27
Aralık	12
TOPLAM	140

4. SU KİRLİLİĞİ ÇALIŞMALARI

Alıcı Ortam Su Kirliliği İzleme Çalışmaları

Kontrol Noktaları	Nokta Sayısı	Alınan Numune Sayısı
Denizler	10	20
İç Sular	25	50
TOPLAM	35	70

Çevre Kontrol (ÇED) Çalışmaları

Çalışma Konusu	Adet
ÇED	13
Maden Ocakları İzni (Kum-Çakıl-Taş Ocağı)	12
Tarım Dışı ve Tarımsal Yapı izinleri	285

5. BALIKÇI GEMİLERİ İZLEME SİSTEMİ (BAGİS)

Samsun	Takılan Cihaz Sayısı (adet)
TOPLAM	178

6. KÜÇÜK ÖLÇEKLİ BALIKÇILIĞI DESTEKLEMESİ

İlçeler	İç Su Faaliyet Gösteren Gemi	Denizde Faaliyet Gösteren Ana Gemi	Adet	Destekleme Miktarı (TL)
Alaçam	6	7	13	60.000
Bafra	45	1	46	165.250
Canik		34	34	156.000
Çarşamba		63	63	308.062,50
İlkadım		18	18	77.500
19 Mayıs	32	90	122	562.687,50
Terme	20	62	82	396.125
Vezirköprü	21		21	87.000
Yakakent		10	10	52.500
TOPLAM	124	285	409	1.865.152,00

TARIMSAL ALTYAPI VE ARAZİ DEĞERLENDİRME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

2023 Yılı Çalışma Raporu

5403 Sayılı Kanun Kapsamında Yapılan Çalışmalar:

Tarım Dışı Amaçlı Kullanım İzinleri

19.07.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5403 Sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunun 13. Maddesi kapsamında tarım dışı amaçlı arazi kullanımı taleplerinde mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz. Ancak alternatif alan bulunmaması ve Kurulun uygun görmesi şartıyla, toprak koruma projelerine uyulması kaydı ile Bakanlıkça izin verilebilir.

5403 TARIM DIŞI KULLANIM İZİNLERİ													
Yıl	Başvuru Sayısı	İzin Verilen (ha)								İzin Verilmeyen (ha)	İrtifak Hakkı (ha)	Kanun Kapsamı Dışında Kalan (ha)	Genel Toplam (ha)
		MT		TA		OT		DT	Toplam				
		SM T	KM T	KTA	ST A	SOT	KOT						
2019	32	0	0,113	23,280	0	0	0,050	0	23,443	68,690	11,990	0	104,123
2020	63	38,1433	8,7894	192,9896	3,1397	32,3073	77,8163	9,0469	362,2325	132,5830	0,0000	59,7782	554,5937
2021	81	0	2,6874	127,9070	6,5160	121,0000	109,9355	1,943	369,9889	15,507	13,009	0	398,5049
2022	93	18,8673	27,9160	77,5159	0,2469	0	35,7300	1,361	161,6371	82,757	0,000	150,083	394,4771
2023	92	0	6,9779	94,9407	0	0	8,7159	19,3636	129,9981	63,3789	0	0	193,3770
Toplam	361	57,0106	46,4837	516,6332	9,9026	153,3073	232,2477	31,7145	1047,3	362,9159	24,999	209,8612	1645,076

MT: Mutlak Tarım

SMT: Sulu Mutlak Tarım

KMT: Kuru Mutlak Tarım

TA: Marjinal Tarım Arazisi

KTA: Kuru Marjinal Tarım Arazisi

STA: Sulu Marjinal Tarım Arazisi

OT: Özel Ürün Arazisi

SOT: Sulu Özel Ürün Arazisi

KOT: Kuru Özel Ürün Arazisi

Tarımsal Amaçlı Kullanım İzinleri

Tarımsal Amaçlı Yapının Konusu	Verilen İzin Miktarı (adet)	İzin Verilen Alan (ha)
Tarımsal Depo	2	0,3693
Bağ Evi	15	0,1050
Ağıl (Küçükbaş)	1	0,0611
Ahır (Büyükbaş)	9	1,6330
Kaz Kümesi	1	0,0545
Bakıcı Evi	1	0,0131
TOPLAM	29	2,2360

Toprak Koruma Kurulu Sekretarya İşlemleri

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 5. Maddesi gereği Toprak Koruma Kurulu oluşturulur ve Toprak Koruma Kurulu sekretarya hizmetleri İl Müdürlüğümüz Tarımsal Altyapı ve Arazi Değerlendirme Şube Müdürlüğüne yürütülür. Toprak Koruma Kurulu, Kanunda verilen görevleri yerine getirmek ve Kurul üyelerinin tekliflerinden kurul başkanınca belirlenen gündemi görüşmek üzere, her ayın ilk haftası toplanır. Kurul mutata toplantıları dışında üyelerin birinin talebi, kurul başkanının uygun görmesi halinde de toplanabilir. Toprak Koruma Kurulu 2023 yılında 4 kez mutata toplanarak tarım dışı amaçlı kullanım izinleri, büyük ova koruma alanlarının belirlenmesi ile özel arazi toplulaştırma taleplerini değerlendirerek ilimiz için pek çok çalışmanın altına imza atmıştır.

Toprak Koruma Projeleri

Kentsel yerleşim amaçlı imar planı bulunan yerler dışında, zorunlu olarak kazı veya dolgu gerektiren herhangi bir arazi kullanımı faaliyeti sonucu toprak kayıpları ve arazi bozulmaları söz konusu ise araziye kullananlar toprak koruma projeleri hazırlamak veya hazırlatmak ve Valilikçe onaylanan Toprak Koruma Projelerine uymakla yükümlüdür. Tarım dışı veya tarımsal amaçlı yapı izinlerinde Kanunun ilgili maddeleri kapsamında toprak koruma projeleri talep edilmekte, en az bir ziraat mühendisi sorumluluğunda hazırlanan toprak koruma projeleri Valilik tarafından onaylanmaktadır.

2019-2023 yılları arasında Toprak Koruma Projeleri:

Yıl	Adet	İlçeler	Talep Konusu
2019	23	Kavak, Atakum, Bafra, 19 Mayıs, Havza, Canik, İlkadım, Ayvacık, Vezirköprü	Konut, malzeme ocağı, turizm tesisi, atık su arıtma tesisi, Otel restaurant,
2020	51	Kavak, Atakum, Bafra, 19 Mayıs, Terme, Canik, İlkadım, Ayvacık, Çarşamba, Yakakent, Ladik	Konut, malzeme ocağı, turizm tesisi, atık su arıtma tesisi, Otel restaurant, Ges , depo
2021	72	Kavak, Atakum, Bafra, 19 Mayıs, Terme, Canik, İlkadım, Ayvacık, Çarşamba, Yakakent, Ladik	Konut, paketleme tesisi , Sanayi tesisi , otopark, beton santrali, Maden ocağı,
2022	78	Kavak, Atakum, Bafra, 19 Mayıs, Terme, Canik, İlkadım, Ayvacık, Çarşamba, Yakakent, Ladik	Konut, turizm tesisi , Sanayi tesisi , Ma den ocağı,
2023	81	Kavak, Alaçam, Atakum, Ayvacık, Bafra, Canik, Havza, İlkadım, Kavak, Ladik, 19 Mayıs, Vezirköprü, Yakakent	Kireç ocağı, konut, asfalt plenti, turizm tesisi, GES

Cezai İşlemler

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 20. maddesinde tarım arazilerinin yanlış kullanımlarında uygulanacak cezalar, 21. maddesinde tarım dışı amaçlı arazi kullanımlarına ilişkin cezalar ve yükümlülükler tanımlanmıştır. Kanunun 20. ve 21. maddeleri kapsamında 2019-2023 yılları arasında uygulanan idari para cezaları aşağıda tabloda verilmiştir.

İdari Para Cezalarının Yıllara Dağılımı:

Yıllar	Adedi	Bozulan Alan (m ²)	Tutarı (₺)
2019	11	60.265,33	391.926
2020	23	15.846,49	76.306
2021	29	27.576,70	210.207
2022	28	11.979,00	169.544
2023	45	41.478,40	389.264

Tarım Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

Tarım Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri, 10 Kasım 2009 tarih ve 27402 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarım Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği kapsamında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından değerlendirilmektedir.

i- Samsun Bafra Tarım Dayalı İhtisas (Sera) Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB) Projesi:

Samsun İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğüne sunulan (14.10.2014) Samsun Bafra Tarım Dayalı İhtisas (Sera) Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB) Projesi ilgili Yönetmeliğin 3. maddesi (g) bendi kapsamında Müdürlük bünyesinde kurulan Proje Değerlendirme Komisyonunca incelenmiş, Valiliğimizce de uygun görülerek Bakanlığımıza 07.11.2014 tarihinde gönderilmiştir.

Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü'nün 04/02/2016 tarih ve 10630 sayılı yazıları ile Samsun Bafra Tarım Dayalı İhtisas (Sera) Organize Sanayi Bölgesinin Kuruluş Protokolü Bakanlığımızın 02/02/2016 tarih ve 50835840-246.02-5 sayılı oluru ile onaylanarak 13 sicil numarası ile Tüzel Kişilik kazanmıştır.

2019 yılında 1/1000 ve 1/5000 ölçekli imar planları onaylanmış ve askıya çıkarılmıştır.

Tarım Dayalı İhtisas Organize Sanayi (Sera) Bölgesi (TDİOSB)

İl / İlçe	Samsun-Bafra	Tarım Dayalı İhtisas Organize Sanayi (Sera) Bölgesi
Mahalle	Şeyhulaş-Doğankaya	
Paftalar	F35B1-F35B4	
Parseller	1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1994, 2023	
Alan (ha)	119,4	

ii-Samsun Vezirköprü Tarım Dayalı İhtisas (Besi) Organize Sanayi Bölgesi (TDİOSB) Projesi:

Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü hedef çalışma alanları kapsamında ilimiz tarım ve hayvancılık potansiyelinin değerlendirilmesi ve günün gereklerine uygun hayvan besiciliği yapılabilmesi amacıyla Vezirköprü İlçesi sınırları içerisinde Tarım Dayalı İhtisas Organize Sanayi (TDİOSB Besi) Bölgesi kurulması amacı ile hazırlanan proje dosyası İl Müdürlüğümüze Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının 02.04.2021 tarih ve 6091 sayılı yazıları gönderilmiştir.

İl Müdürlüğümüz Proje İnceleme Komisyonu tarafından incelenen proje dosyası İl Müdürlüğümüzün 02.04.2021 tarih ve 1074754 sayılı yazıları ile Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Bakanlığımız tarafından Samsun Vezirköprü Tarım Dayalı İhtisas (Besi) Organize Sanayi Bölgesi Projesi 25.11.2017 tarihli ve 30251 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tarım Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinin 3. Fıkrası hükmü gereği Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan TDİOSB Proje İnceleme ve Onay Komisyonu tarafından 12.04.2021 tarihinde incelenmiş ve uygun görülmüş ve Yer seçim komisyonu toplantısı 27.05.2021 perşembe günü yapılmıştır.

2023 Yılı Çalışma Raporu

Tarım Dayalı İhtisas Sanayi Bölgeleri Yönetmeliği'nin 12 inci maddesi hükümlerine göre Vezirköprü ilçesi, Doyran Mahallesi 0 ada 347 parsel, Kızılcaören Mahallesi 0 ada 437 parsel, Çamlıca Mahallesi 5 ada 35 parsel, 6 ada 1 parsel, Tepeören Mahallesi 0 ada 564, 565, 569 parsellerde toplamda yaklaşık 140 ha. büyüklüğündeki mera parsellerinin TDİOSB (Besi) 'nin kurulması planlanmıştır.

Büyük Ovaların Belirlenmesi ve Korunması Çalışmaları:

Ova Adı	Kapsadığı İlçeler	Köy Adedi	Alan (da)
Bafra Ovası	Alaçam, Bafra	51	383.880
Çarşamba Ovası	Tekkeköy, Çarşamba, Terme	160	879.810
Vezirköprü Ovası	Vezirköprü	29	127.100
Ladik Ovası	Ladik	12	19.110
TOPLAM		252	1.409.900

2- 6537 sayılı Kanun Uygulamaları

15.05.2014 tarih ve 29001 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nda değişiklik yapılması hakkında çıkarılan 6537 sayılı Kanun gereği yapılan çalışmalar:

Miras-Satış ve Tebligatlar

Tarım Arazileri Yönetim Portalı (TAY Portal); Tarım ve Orman Bakanlığı TAY Daire Başkanlığı, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda değişiklik yapılmasına dair 6537 sayılı Kanun, 7139 sayılı Kanun ve 700 nolu KHK ile yapılan değişiklikler kapsamında, tarımsal arazilerin devri, miras yolu ile intikali, değerlemesi, yeter gelirli arazi büyüklüğü ve ekonomik bütünlüğüne ilişkin hükümler ile ehil mirasçıya ait niteliklerin tespiti işlemleri otomasyon dahilinde TAY Portal üzerinden yürütülmektedir.

TAY Portal üzerinden Şube Müdürlüğümüz tarafından yapılan Miras ve Satış işlemleri sayısı:

17 İlçe	Talepler		İzin Verilen		İzin Verilmeyen	
	Parsel Sayısı	Alan (da)	Parsel Sayısı	Alan (da)	Parsel Sayısı	Alan (da)
Satış Talepleri	2502	19085	1726	14197	776	4808
Miras Talepleri	10287	60801	9312	42691	1409	18110
TOPLAM	12.789	79.886	11.038	56.888	2.185	22.918

2023 Yılı Çalışma Raporu

Yabancı Uyruklu Gerçek Kişilerin Tarımsal Amaçlı Arazi Edinimleri: (2014- 2022)

No	Yabancı Alıcı Uyrugu	Taşınmazın Bulunduğu İlçe	Taşınmazın Bulunduğu Köy/Mahalle	Taşınmazın Ada/Parsel	Taşınmaz Vasfı	Taşınmazın Yüzölçümü (m ²)	Proje Başlama-Bitiş Tarihi
1	Azerbaycan	İlkadım	Kapaklı	14081/22-14080/1	Ceviz Bahçesi	167.760,00	09.07.2018-09.07.2023
2	Ürdün	Çarşamba	Kürtün	134/10	Fındık Bahçesi	10.094,00	19.09.2019-19.09.2023
3	Irak	Bafra	Evrenuşağı	168/2	Ceviz Bahçesi	11.408,00	11.03.2019-11.03.2024
4	Kuveyt	Bafra	Köselli	109/17	Ceviz Bahçesi	18.658,37	02.04.2019-02.04.2023
5	Kuveyt	Bafra	Köselli	109/54	Ceviz Bahçesi	78.880,51	02.06.2019-02.06.2024
6	Katar	Atakum	Kayagüney	146/7	Fındık Bahçesi	10.290,00	25.06.2020-25.06.2025
7	Katar	Atakum	Kayagüney	146/8	Fındık Bahçesi	22.181,00	25.06.2020-25.06.2025
8	Katar	Atakum	Kayagüney	146/9	Ceviz Bahçesi	15.796,00	25.06.2020-25.06.2025
9	Irak	Bafra	Köselli	155/8	Ceviz Bahçesi	19.378,09	T.C Vatandaşına satış
10	Katar	Terme	Evcı	372/561	Fındık Bahçesi	36.000,00	23.09.2020-23.09.2025
11	Irak	Terme	Dereyol	151/11	Fındık Bahçesi	14.505,34	T.C Vatandaşına satış
12	İran	Kavak	İdrisli	102/7	Tavuk Kümesi	10.050,43	13.06.2022-13.06.2027
13	İngiltere	Kavak	Kazancı	141/5	Meyve Bahçesi	12.404,98	T.C Vatandaşına satış
14	Katar	Atakum	Kayagüney	146/1	Fındık Bahçesi	8.638,22	01.12.2023-01.12.2027
15	İsrail	Bafra	Osmanbeyli	102/9-25-26	Kestane Bah.	57.346,22	T.C Vatandaşına satış

.Atıl Tarım Arazileri:

Bakanlığımız tarafından Tarım arazilerinin miras, hisselik ve mülkiyetten kaynaklı sorunları ile arazi alımlarında yaşanan kredi, kiracılık, ortakçılık ve yarıcılık gibi işletmecilikten kaynaklı sıkıntıların çözümüne yönelik çalışmalar devam etmektedir. İlimizde atıl durumda bırakılan yada mülkiyeti Hazineye ait olan tarım arazilerinin tarımsal üretime kazandırılması amacı ile ilgili çalışmalarımız tüm hızıyla devam etmekte olup;

2021 Yılında 205,892 da alan (% 6,5) Tarımsal Üretime kazandırılmıştır.

İlimiz ev sahipliğinde 10-12 Eylül 2022 tarihleri arasında Kastamonu, Zonguldak, Çorum, Amasya, Ordu, Sinop illerinden gelen teknik personellerle birlikte Atıl Arazilerin Değerlemesi ve sisteme girişleri ile ilgili **TED Portal (Tarım Arazileri Değerleme ve Edindirme Bilgi Sistemi)** eğitimi yapılarak yazılım sisteminin kullanımı konusunda bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Atıl Tarım Arazilerinin Üretime Kazandırılması çalışmaları devam etmektedir.

4. Arazi Kullanım Kabiliyeti (AKK) ve Toprak Etüd Çalışmaları:

2022 yılında Alan Bazlı Desteklemelere istinaden Arazi Kullanım Kabiliyet (AKK) sınıflaması belli olmayan parsellerin toprak etütleri yapılarak AKK sınıfları tespit edilmiştir. 61 adet parselin AKK sınıfları tespitine yönelik Toprak Etütleri Yapılmıştır.

İlçeler	Parsel Sayısı	Etüd Yapılan Alan (da)	AKK Yapılan Alan (da)
Ayvacık	1	3,4	3,4
Bafra	5	27,5	27,5
Çarşamba	8	536,0	536,0
Terme	28	443,82	443,82
Salıpazarı	19	166,6	166,6
TOPLAM	61	1.177,32	1.177,32

5. Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Çalışmaları

Samsun iline bağlı 17 ilçe ve mahallelerinde Kadastro parsellerinin TBS sistemi üzerinden güncellenerek tarım parsellerine dönüştürülmesi işlemi yapılmaktadır. Coğrafi Bilgi Sistemleri çalışmaları kapsamında TBS sistemi üzerinden ilimizde tanımlanan tarım parseli sayısı ve tarım parseli alanları aşağıda verilmiştir.

İlçe Bazında Tanımlanan Tarım Parsel Sayıları ve Alanları:

SAMSUN	Sayısı	Tarım Parsel Alanı (da)
Alaçam	45	79,20
Asarcık	14	26,50
Atakum	20	33,50
Ayvacık	25	42,50
Bafra	176	552,00
Canik	70	160,00
Çarşamba	35	115,00
Havza	350	890,00

2023 Yılı Çalışma Raporu

İlkadım	110	286,00
Kavak	510	1.440,00
Ladik	45	125,00
Ondokuzmayıs	80	124,00
Salıpazarı	25	66,00
Tekkeköy	130	210,00
Terme	42	72,00
Vezirköprü	720	1.620,00
Yakakent	55	98,00
TOPLAM	2452	5939,70

6. Su Kirliliği İzleme Çalışmaları

Avrupa Birliği uyum sürecinde Nitrat Direktifine karşılık gelen **"Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği"** gereğince Nitrat Su Kalitesi İzleme Çalışmaları çerçevesinde ilimizde bulunan yüzey ve yeraltı suyu kaynaklarından numune alınarak analizleri gerçekleştirilmektedir. Yüzey sularında her ay, yeraltı sularında üç ayda bir olmak üzere düzenli olarak numuneler toplanmakta olup yapılan analiz sonuçları düzenli olarak bakanlığımıza bildirilmektedir. 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilen analiz sayıları aşağıda verilmiştir.

İzleme Yapılan İstasyon:

	Yüzey	Yeraltı	Genel Toplam
Kızılırmak Havzası	29	12	41
Yeşilirmak Havzası	14	11	25
Toplam	43	23	66

Nitrat ve Tarımsal Kirlilik Analiz Rakamları:

Analizin Adı	Toplam
Nitrat	237
Toplam Azot	160
Ortofosfat	160
Toplam Fosfor	160
TOPLAM	717

2023 Yılı Çalışma Raporu

Gerçekleşme:

Gerçekleşme Durumu	Alınması Gereken	Alınan	Gerçekleşme Yüzdesi
Yıllık Performans	256	253	98,83

Gerekçe: 3 adet numune Motopomp arızası nedeni ile alınamamıştır.

Aşılan Değer	Toplam Numune	Aşılan Değer	Gerçekleşme Yüzdesi
Toplam	253	4	1,58

Yapılan analizlerde 4 defa sınır değeri olan 50 mg/L aşılmıştır.

7. İy Tarım Uygulamaları

Tarımsal Kaynaklı Nitrat Kirliliğine Karşı Suların Korunması Yönetmeliği gereği 25 nehir havzasında nitrate hassas bölgelerin belirlenmesi ve bu bölgelerde uygulanmak üzere tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliğinin önlenmesi için gerekli tedbirleri içeren Tarımsal Eylem Planlarının hazırlanması ile karar verme sürecine ve oluşturulacak destekleme modellerine katkı sağlamak amacıyla uygulanacak tedbirlerin fayda maliyetinin belirlenmesi amacıyla Bakanlığımız ve TÜBİTAK işbirliği ile yürütülen Nitrate Hassas Bölgelerin Belirlenmesi ve Eylem Planlarının Hazırlanması Projesi kapsamında Samsun ilini kapsayan 4 nehir havzasında çalışmalar tamamlanmıştır. Çalışmalar sonucunda Samsun ilinde nitrate hassas bölgeler yerleşim yeri bazlı olarak belirlenmiş ve bu bölgelerde kirliliği önlemeye yönelik nitrat eylem planları hazırlanmıştır.

Tablo: Samsun ili NHB durumu

NHB DURUMU	Kızılırmak Havzası Köy Sayısı	Yeşilirmak Havzası Köy Sayısı	Batı Karadeniz Havzası Köy Sayısı	Doğu Karadeniz Havzası Köy Sayısı	Toplam Köy Sayısı
Sadece YAS -NHB	6	63		1	70
Sadece YÜS NHB	1	10			11
YAS-YÜS NHB	2	22			24
NHB Değil	306	830	14	3	1153
TOPLAM	315	925	14	4	1258

YAS→Sadece Yeraltı Suları bakımından Nitrate Hassas Bölgeler (NHB)

YÜS→Sadece Yerüstü Suları bakımından Nitrate Hassas Bölgeler (NHB)

İlimiz 4 Nehir havzasında Nitrata hassas bölgeler köy/mahalle bazlı olarak belirlenmiş olup kirliliği önlemeye yönelik tedbirleri içeren Nitrat Kirliliği Eylem Planları da köy/mahalle bazlı ve sayısal olarak hazırlanmıştır.

Proje ile her bir havza bazında CBS veri altyapısı ve analiz araçları kullanılarak nitrata hassas bölgeler belirlenmiş ve eylem planları hazırlanmıştır. Proje kapsamında yapılan tüm çalışmalar köy bazında raporlanmaktadır. Samsun İlinde 4 havza bazında 1258 köy/mahalle için NHB durumları belirlenmiştir. NHB si hassas olan yerleşim yerleri için teknik talimata uygun olarak “köy/mahalle kartları” ilerleyen zamanda oluşturulacaktır.

İlimizdeki 4 nehir havzasında bulunan Nitrata hassas köy/mahallelerin isimleri aşağıdaki tabloda listelenmiştir.

ALAÇAM İLÇESİ-KIZILIRMAK HAVZASI			
SADECE YAS AÇISINDAN NHB KÖYLERİ			
1	Doyran		
2	Gökçeboğaz		
BAFRA İLÇESİ-KIZILIRMAK HAVZASI			
SADECE YAS AÇISINDAN NHB KÖYLERİ			
1	Harız Mh.		
2	Sarıköy Mh.		
3	Doğanca Mh.		
BAFRA İLÇESİ-KIZILIRMAK HAVZASI			
SADECE YÜS AÇISINDAN NHB KÖYLERİ			
	Hıdırellez Mh.		
BAFRA KIZILIRMAK HAVZASI HEM YÜS HEM YÜS AÇISINDAN NHB KÖYLERİ			
1	Balıklar Mh.		
2	Çetinkaya Mh.		
ÇARŞAMBA İLÇESİ-YEŞİLIRMAK HAVZASI			
SADECE YAS AÇISINDAN NHB KÖYLERİ			
1	Kumtepe Mh.	12	Çaltı Mh.
2	Demirli Mh.	13	Yaycılar Mh.
3	Akçatarla Mh.	14	Yukarı Esenli Mh.
4	Zümrüt Mh.	15	Hürriyet Mh.
5	Sahil Mh.	16	Yeni Kışla Mh.
6	Karamustafalı Mh.	17	Taşdemir Mh.
7	Ömerli Mh.	18	Ağcagüney Mh.
8	Denizler Mh.	19	Eğercili Mh.
9	Aşağı Esenli Mh.	20	İstiklal Mh.
10	Kürtün Mh.	21	Yukarı Ağcagüney Mh.
11	Şeyhguven Mh.		

ÇARŞAMBA İLÇESİ-YEŞİLIRMAK HAVZASI			
SADECE YÜS AÇISINDAN NHB KÖYLERİ			
1	Ordubaşı Mh.		
2	Soğucak Mh.		
3	Deyincek Mh.		
4	Bölmeçayır Mh.		
5	Ordu Mh.		
6	Bafracalı Mh.		
7	Beylerce Mh.		
ÇARŞAMBA HEM YÜS HEM YÜS AÇISINDAN NHB KÖYLERİ			
1	Durakbaşı Mh.	12	Yamanlı Mh.
2	Uluköy Mh.	13	Durusu Mh.
3	Yeni Köseli Mh.	14	Kızılot Mh.
4	Kocakavak Mh.	15	Ahubaba Mh.
5	Demiraslan Mh.	16	Ovacık Mh.
6	Alibeyli Mh.	17	Çayvar Mh.
7	Gökçeçakmak Mh.	18	Porsuk Mh.
8	Aşağı Dikencik Mh.	19	Yukarı Dikencik Mh.
9	Vakıfköprü Mh.	20	Yukarı Donurlu Mh.
10	Yukarı Kavacık Mh.	21	Muşçalı Mh.
11	Paşayazı Mh.	22	Kemer Mh.

**8. Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi
%50 Hibe Destek Projeleri (Basınçlı Sulama Hibe Desteği):**

Sıra	İlçeler	Başvuru Sayısı	Alan (ha)	Toplam Mal Alım Tutarı (TL.)	Hibeye Esas Mal Alım Tutarı TL.	Hibe Tutarı (%50) TL
1	Bafra	9	310	1.647.936,72	823.968,36	823.968,36
2	Çarşamba	1	25	182.996,09	91.498,05	91.498,05
3	Havza	11	284	819.111,77	409.555,88	409.555,88
4	Ladik	1	32	86.687,76	43.343,88	43.343,88
TOPLAM		22	651	2.736.732,34	1.368.366,17	1.368.366,17

2023 Yılı Çalışma Raporu

9. Tarımsal Amaçlı Su Kullanım İzin Talepleri:

Tarım alanlarında çiftçilere bireysel olarak tahsis edilecek su miktarları yetiştirilecek bitki cinsine göre alan bazında tespit edilmekte ve Su Kullanım İzinlerine esas olmak üzere DSİ Bölge Müdürlüğüne gönderilmektedir.

İLÇELE R	2019		2020		2021		2022		2023	
	Başvur u Sayısı	Ala n (ha)	Başvur u Sayısı	Ala n (ha)	Başvur u Sayısı	Ala n (ha)	Başvur u Sayısı	Ala n (ha)	Başvur u Sayısı	Alan (ha)
Alaçam	3	1,65	3	1,65	2	1,31	2	1,87	1	1.788
Asarcık	-	-	-	-	1	0,43			1	0.627
Atakum	1	0,06	1	0,06	6	2,52	4	3,05	2	0.885
Ayvacık	-	-	-	-	-	-	1	4,16	1	0.792
Bafra	3	1,46	3	1,46	2	3,28	2	2,37	7	12.494
Canik	-	-	-	-	6	6,43	4	1,40	3	0.663
Çarşamba	-	-	-	-	8	12,11	5	6,04	3	4.185
Havza	5	11,47	5	11,47	2	0,66	2	2,11	0	0
İlkadım	1	0,13	1	0,13	5	1,99	7	1,34	5	4.056
Kavak	3	2,76	3	2,76	3	1,31	1	0,41	3	1.644
Ladik	1	0,36	1	0,36	2	1,12	3	0,85	0	0
19.May	1	0,05	1	0,05	5	8,01	3	1,26	2	2.788
Salıpazarı	-	-	-	-	6	5,3	3	2,16	2	5.691
Tekkeköy	3	4,51	3	4,51	19	32,07	4	5,68	4	5.131
Terme	-	-	-	-	2	2,91	3	0,62	6	5.685
Vezirköprü	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Yakakent	2	1,86	2	1,86	-	-	-	-	1	0.44
TOPLAM	23	24,31	23	24,31	69	79,45	44	33,30	41	47

10. Tarımsal Amaçlı Toprak, Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarları Yetki ve Denetim Çalışmaları:

İlimizde;

1	Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Toprak Bitki Su Analiz Laboratuvarı,
2	Bafra İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Toprak Analiz Laboratuvarı,
3	Çarşamba Ziraat Odası Toprak Analiz Laboratuvarı,
4	Ekip Toprak ve Su Analiz Laboratuvarı,
5	Vezirköprü Ziraat Odası Toprak Analiz Laboratuvarı,

2023 yılında ilimizde bulunan biri özel olmak üzere toplam 4 adet analiz laboratuvarının denetimleri Samsun İl Denetleme Komisyonunca 2023/8 no.lu Tarımsal Amaçlı Toprak, Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarlarının Kuruluş Yetkilendirme ve Denetim Genelgesi gereği birer kez denetlenmiştir.

2024 yılında da adı geçen genelge ye göre denetim yapılacaktır.

Tarımsal Amaçlı Toprak Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarları TBS-LABBİS Sistemine giriş yapmaktadırlar. 2013/1 nolu Tarımsal Amaçlı Toprak, Bitki ve Sulama Suyu Analiz Laboratuvarlarının Kuruluş, Yetki ve Denetim Genelgesi kapsamında İlimizde bulunan laboratuvarlara ait 2023 yılına ait yaptırılan örnek, analiz ve numune sayıları aşağıdaki tabloda ki gibidir.

2023 Yılı Çalışma Raporu

Laboratuvarın Adı	Toprak			Sulama Suyu			Bitki		
	Analiz Edilen Örnek Sayısı	Yapılan Toprak Analizi Sayısı	Analiz Yaptıran Çiftçi Sayısı	Analiz Edilen Örnek Sayısı	Yapılan Su Analizi Sayısı	Analiz Yaptıran Çiftçi Sayısı	Analiz Edilen Örnek Sayısı	Yapılan Bitki Analizi Sayısı	Analiz Yaptıran Çiftçi Sayısı
Karadeniz Tarımsal Araştırma Ens. Müd. Toprak Bitki Su Analiz Laboratuvarı	625	4.757	392	51	561	42	21	189	7
Bafra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Toprak Analiz Laboratuvarı	84	588	60						
Çarşamba Ziraat Odası Toprak Analiz Laboratuvarı	163	1.141	118						
Ekip Toprak Su Analiz Laboratuvarı	0	0	0	-	-	-			
Vezirköprü Ziraat Odası Toprak Analiz Laboratuvarı	40	280	14						
TOPLAM	912	6.766	584	51	561	42	21	189	7

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

2023 Yılı Çalışma Raporu

1. KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ

A-Tarım Dayalı Ekonomik Yatırımlar

Desteklenen Projeler Yıllara Göre Dağılım 2006-2023

Etap No	Yıl	Başvuru Sayısı	Sözleşme İmzalayan Proje Sayısı	Tamam. Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Ayni Katkı Miktarı (KDV Hariç-TL)	Ödenen Hibe Miktarı (KDV Hariç-TL)
1	2006	29	2	2	662.674,65	662.674,65	0,00	331.337,33
2	2006	43	15	15	3.484.671,62	3.484.671,62	0,00	1.742.335,81
3	2007	112	23	23	7.376.519,12	7.376.519,12	0,00	3.688.259,56
4	2009	71	15	15	6.675.346,06	6.625.836,06	49.510,00	3.312.918,03
5	2010	67	22	22	10.077.062,94	8.488.637,74	1.588.425,20	4.244.318,87
6	2011	49	16	16	9.162.760,19	7.485.427,40	1.677.332,79	3.742.713,70
7	2012	38	27	26	13.697.154,71	12.203.581,83	1.493.572,88	6.101.790,92
8	2014	28	15	15	11.255.071,33	8.992.180,37	2.262.890,96	4.496.090,19
9	2014-2015	18	6	5	8.854.115,10	6.859.983,10	1.994.132,00	3.429.991,55
10	2015	8	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
11	2016	33	6	6	3.836.833,51	3.721.711,33	115.122,18	1.860.855,67
12	2017	26	2	2	1.884.300,00	1.866.300,00	18.000,00	933.150,00
13	2019	53	28	25	17.739.075,32	17.089.075,32	650.000,00	8.544.537,66
14.1	2021	27	3	3	6.182.579,64	6.012.139,12	170.440,52	3.006.069,56
14.2	2022	18	6	5	12.084.147,88	11.608.300,00	475.847,88	5.804.150,00
14.3	2023	18	7	5	17.711.767,44	17.607.452,44	104.315,00	8.803.726,22
Toplam		628	193	186	130.684.079,51	120.084.490,10	10.599.589,41	60.042.245,05

2023 Yılı Çalışma Raporu

Desteklenen Projeler Konulara Göre Dağılımı 2006-2023

Sektörler	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Ayni Katkı Tutarı (KDV Hariç-TL)	Ödenen Hibe Miktarı (KDV Hariç-TL)	İstihdam Sayısı
Bitkisel Ürünlerin İşlenmesi, Paket. ve Depolanması	102	82.994.674,21	76.608.507,10	6.386.167,11	38.304.253,55	1.168
Çelik Silo	10	3.778.351,95	3.778.351,95	0,00	1.889.175,97	83
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştirilmesi	18	3.497.186,29	3.497.186,29	0,00	1.748.593,15	28
Hayvansal Ürünlerin İşlenmesi, Paket. ve Dep.	19	7.000.370,50	6.777.760,50	222.610,00	3.388.880,25	320
Hayvansal ve Bitkisel Orjinli Gübre İşlen. Paket. ve Dep.	2	4.421.374,54	4.371.374,54	50.000,00	2.185.687,27	19
Soğuk Hava Deposu	11	6.081.952,04	4.954.647,61	1.127.304,43	2.477.323,80	90
Su Ürünlerinin İşlenmesi, Paket. ve Dep.	6	2.886.334,84	2.356.463,64	529.871,20	1.178.231,82	67
Toplu Basıncılı Sulama Yatırımları	7	5.219.317,45	3.411.528,66	1.807.788,79	1.705.764,33	0
Modern Seralar	5	5.044.156,89	5.044.156,89	0,00	2.522.078,44	21
Tarımsal Üretime Yönelik Sabit Yatırımlar	4	5.920.360,80	5.444.512,92	475.847,88	2.722.256,46	15
Su Ürünleri Yetiştiriciliğine Yönelik Yatırımlar	1	1.490.000,00	1.490.000,00	0,00	745.000,00	5
Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kullanımına Yönelik Yatırımlar	1	2.350.000,00	2.350.000,00	0,00	1.175.000,00	2
Toplam	186	130.684.079,51	120.084.490,09	10.599.589,41	60.042.245,05	1.818

2023 Yılı Çalışma Raporu

Desteklenen Projeler İlçelere Göre Dağılımı 2006-2022

İlçeler	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç) (TL)	Aynı Katkı Miktarı (KDV Hariç) (TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (KDV Hariç) (TL)	Ödenen Hibe Miktarı (KDV Hariç) (TL)	İstihdam Sayısı
Atakum	6	2.579.195,66	312.123,20	2.267.072,46	1.133.536,23	38
Bafra	37	33.215.219,35	3.894.457,94	29.320.761,41	14.660.380,71	279
Çarşamba	21	16.802.241,59	2.124.572,52	14.677.669,07	7.338.834,54	204
Havza	25	28.094.846,23	773.417,79	27.321.428,44	13.660.714,22	257
İlkadım	7	4.387.870,30	611.284,25	3.776.586,05	1.888.293,02	57
Kavak	7	6.669.468,97	911.745,88	5.757.723,09	2.878.861,55	132
Ladik	2	563.600,00	0,00	563.600,00	281.800,00	6
19 Mayıs	5	1.348.141,40	0,00	1.348.141,40	674.070,70	42
Tekkeköy	24	11.291.670,57	988.574,83	10.303.095,74	5.151.547,87	322
Terme	30	16.891.004,01	662.700,00	16.228.304,01	8.114.152,01	337
Vezirköprü	17	6.792.919,22	311.713,00	6.481.206,22	3.240.603,11	121
Yakakent	3	2.047.902,20	9.000,00	2.038.902,20	1.019.451,10	23
Toplam	186	130.684.079,51	10.599.589,41	120.084.490,10	60.042.245,06	1.818

B-Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımları**Desteklenen Projeler Yıllara Göre Dağılım 2021-2023**

Etap No	Yıl	Başvuru Sayısı	Sözleşme İmzalayan Proje Sayısı	Tam. Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
14.1.	2021	72	26	26	4.236.000,00	3.844.000,00	1.922.000,00
14.2	2022	3799	787	687	19.383.387,62	19.383.387,62	9.691.693,81
14.3 A İş Planı	2023	2723	67	62	9.560.451,00	9.560.451,00	4.780.225,50
14.3 B İş Planı	2023	28	3	3	1.500.000,00	1.500.000,00	750.000,00
Toplam		6622	883	778	34.679.838,62	34.287.838,62	17.143.919,31

Desteklenen Projeler Konulara Göre Dağılım 2021 Yılı (14.1 Etap)

Sektörler	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Aile İşletmeciliği Faaliyetlerinin Geliştirilmesine Yönelik Altyapı Sistemleri Yatırımları	26	4.236.000,00	3.844.000,00	1.922.000,00
Toplam	26	4.236.000,00	3.844.000,00	1.922.000,00

Desteklenen Projeler İlçelere Göre Dağılım 2021 Yılı (14.1 Etap)

İlçeler	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibeye Esas Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Alaçam	2	474.000,00	372.000,00	186.000,00
Bafra	2	667.000,00	532.000,00	266.000,00
Havza	2	238.000,00	229.000,00	114.500,00
Vezirköprü	19	2.732.000,00	2.611.000,00	1.305.500,00
Yakakent	1	125.000,00	100.000,00	50.000,00
Toplam	26	4.236.000,00	3.844.000,00	1.922.000,00

Desteklenen Projeler Konulara Göre Dağılım 2022 Yılı (14.2.Etap) A İş Planı

Makine Ekipman Konusu	Proje Sayısı	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Çayır Biçme Makineleri	13	106.048,00
Dal parçalama ve Dal Öğütme Makineleri	18	275.741,00
Diskli Tırmık (Diskaro/Goble)	9	112.696,96
Ekim Makineleri(Mibzer)	70	1.389.279,00
Fındık Toplama ve Fındık Harman Makineleri	2	50.925,93
File Sistemi Kurulması	20	301.582,89
Kültivatör	2	15.931,50
Motorlu Çapa	146	1.655.583,30
Motorlu / Akülü Testereler ve Budama Makasları	1	8.900,00
Motorlu Tırpan	7	22.428,70

Pulluklar	31	259.473,71
Sıra Arası Çapa Makinesi	9	112.622,50
Silaj Makineleri	2	34.561,00
Süt Sağım Makinası	1	1.996,00
Tarım Römorkları	220	4.042.082,68
Toprak Frezeleri (Rotovator, Rotatiller)	41	
Yem Hazırlama Makineleri	13	242.766,63
Zirai Mücadele Makineleri(Pülverizatör ve Atomizörler)	82	574.248,76
TOPLAM	687	9.691.693,81

Desteklenen Projeler İlçelere Göre Dağılım 2022 Yılı (14.2.Etap) A İş Planı

İlçeler	Proje Sayısı	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Alaçam	12	180.771,50
Asarcık	12	58.127,32
Atakum	6	75.588,00
Ayvacık	31	292.550,51
Bafra	20	320.721,63
Canik	4	44.088,50
Çarşamba	164	1.737.951,04
Havza	21	406.272,50
Kavak	4	51.576,50
Ladik	5	56.246,00
19 Mayıs	3	31.539,50
Salıpazarı	11	97.528,64
Tekkeköy	11	74.234,86
Terme	94	1.277.109,81
Vezirköprü	288	4.967.862,50
Yakakent	1	19.525,00
Toplam	687	9.691.693,81

Desteklenen Projeler Konulara Göre Dağılım 2023 Yılı (14.3.Etap) A İş Planı

Makine Ekipman Konusu	Proje Sayısı	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Diskaro (Diskli Tırmık)	1	29.860,00
Rotavator	7	237.340,00
Pnömatik Ekim Makineleri	3	251.505,00
Atomizörler	4	146.000,00
Pülverizatörler	2	13.020,00
Balya Makineleri	13	2.332.200,00
Mısır Silaj Makineleri	8	463.990,00
Yem Karma ve Dağıtma Makineleri	14	990.395,00
File Sistemi Kurulması	10	315.915,50
Toplam	62	4.780.225,50

Desteklenen Projeler İlçelere Göre Dağılım 2023 Yılı (14.3.Etap) A İş Planı

İlçeler	Proje Sayısı	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Alaçam	7	371.460,00
Ayvacık	2	13.020,00
Bafra	15	1.369.360,00
Çarşamba	18	879.025,50
Havza	5	460.800,00
Kavak	1	179.435,00
19 Mayıs	1	75.420,00
Tekkeköy	2	202.840,00
Terme	2	36.510,00
Vezirköprü	9	1.192.355,00
Toplam	62	4.780.225,50

Desteklenen Projeler 2023 Yılı (14.3.Etap) (Konulara-İlçelere Göre Dağılımı)

Makine Ekipman Konusu	İlçe	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Zirai Mücadele Amaçlı Drone	Bafra	3	1.500.000,00	750.000,00
Toplam		3	1.500.000,00	750.000,00

C) Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Uzman Eller Projesi

Yıl	Başvuru Sayısı	Tamam. Başvuru Sayısı	Geçerli Başvuru Sayısı	Sözleşme İmzalanın Proje Sayısı	Hibe Ödenen Proje sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
2022	57	34	22	10	10	1.221.000	992.000
2023	103	65	32	12*	10	3.217.000	2.499.505
Toplam	160	99	54	22	20	4.438.000	3.491.505

*2023 yılında 12 adet proje için hibe sözleşmesi imzalanmıştır. 2 adet projede fesih işlemi yapılmış, 10 adet proje tamamlanarak hibe ödemesi yapılmıştır.

Uzman Eller Projesi Desteklenen Projelerin Konulara Göre Dağılımı 2022

İlçeler	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	5	634.000	492.000
Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	2	220.000	200.000
Arı Yetiştiriciliği	1	112.000	100.000
Kontrollü Örtü Altı Yetiştiriciliği	1	130.000	100.000
Tıbbi ve Aromatik Bitki Yetiştiriciliği	1	125.000	100.000
TOPLAM	10	1.221.000	992.000

Uzman Eller Projesi Desteklenen Projelerin İlçelere Göre Dağılımı 2022

İlçeler	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Atakum	1	120.000	100.000
Çarşamba	1	130.000	100.000
Havza	5	584.000	500.000
Kavak	1	125.000	100.000
Ladik	1	142.000	100.000
Tekkeköy	1	120.000	92.000
TOPLAM	10	1.221.000	992.000

Uzman Eller Projesi Desteklenen Projelerin Konulara Göre Dağılımı 2023

Proje Konusu	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği (Süt)	7	2.305.000	1.749.505
Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği (Koyun)	1	301.000	250.000
Arı Yetiştiriciliği	2	611.000	500.000
TOPLAM	10	3.217.000	2.499.505

Uzman Eller Projesi Desteklenen Projelerin İlçelere Göre Dağılımı 2023

Proje Konusu	Proje Sayısı	Toplam Proje Tutarı (KDV Hariç-TL)	Hibe Tutarı (KDV Hariç-TL)
Bafra	2	600.000	500.000
Canik	2	651.000	500.000
Çarşamba	1	301.000	250.000
Havza	1	400.000	250.000
Ladik	1	290.000	250.000
Tekkeköy	1	260.000	250.000
Vezirköprü	2	715.000	499.505
Toplam	10	3.217.000	2.499.505

2. DOĞU KARADENİZ PROJESİ (DOKAP) ÇALIŞMALARI**DOKAP Damızlık Hayvan Projeleri (% 80 Hibe)**

Proje Yılı	İşletme Sayısı	Simental Boğa	Bafra Koç	Karayaka Koç	Kıl Keçisi Teke	Toplam Hayvan Sayısı	Yatırım Toplam Tutarı (TL)	Ödenen Hibe Tutarı (TL)
2014	71	71	-	-	-	71	692.000	535.600
2014-2016	72	-	203	83	10	296	421.400	337.120
Toplam	-	71	203	83	10	367	1.113.400	890.720

-Proje uygulama ve takip izleme sona ermiştir.

DOKAP Yeni İnşaat ve Tadilat Projeleri (% 50 Hibe)

Yılı	Başvuru Sayısı	Uygun Onaylanan Proje Sayısı	Evrakları Tamamlanan Proje Sayısı	Tamamlanan Yatırım Sayısı	Vazgeçen	Ödenen Hibe Tutarı (TL)
2014	21	9	10	9	1	769.013
2015	98	82	34	30	4	2.346.410
2016	182	70	55	37	18	3.854.177
2017	55	49	2	1	1	90.000
2018	39	10	7	3	4	363.418
2019	13	12	5	4	1	612.639
Toplam	408	232	113	84	29	8.035.637

-Proje uygulama, izleme ve takip kontrolleri sona ermiştir.

DOKAP Damızlık Hayvan, Yeni İnşaat ve Tadilat Projeleri

Proje Kapsamında		Sayısı (Baş)	Ödenen Hibe Tutarı (TL)
Dağıtılan Hayvan Sayısı	Boğa	71	890.720
	Koç	286	
	Teke	10	
Yeni İnşaat(Ahır-Ağıl) (2014-2019) %50 Hibe	Biten	82 Ahır 2 Ağıl	8.035.657
	Devam eden	-	-
Toplam			8.926.377

-Proje uygulama, izleme ve takip kontrolleri sona ermiştir.

3. BÜYÜKBAŞ VE KÜÇÜKBAŞ HAYVANCILIK YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROJESİ (2021 YILI)

Makine Ekipman Adı	Onaylanan Proje Sayısı	Taahhüt İmzalanan Proje Sayısı	Gerçekleşen Proje Sayısı	Ödenen Hibe Tutarı (TL)
Yem Karma Makinası	56	49	42	1.298.470
Seyyar Süt Sağım Makinası	2	2	-	-
Hayvan Kaşıma Ünitesi	2	1	1	3.500
Toplam	60	52	43	1.301.978

-Proje 2021 yılında uygulanmış olup, izleme ve takip kontrolleri devam etmektedir.

4. ÜRETİCİ ÖRGÜTLERİ

Tarımsal Örgütlere ait yapılan Genel Kurullar

Kooperatif / Birlik Niteliği	Genel Kurul Sayısı	Ortak	Katılan Ortak
Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri	43	4685	1156
Sulama Kooperatifleri	8	948	196
Su Ürünleri Kooperatifleri	18	1516	559
Pancar Ekicileri Kooperatifleri	1	10.954	15
Yetiştirici Birlikleri	4	4.974	1096
Üretici Birlikleri	7	6.494	142
Hayvancılık Kooperatifleri Birliği	1	72 Kooperatif	11 Kooperatif
Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği	1	13 Kooperatif	10 Kooperatif
Toplam	83	29.571	4.294

Kooperatif Bölge Birliği Sayıları

Birlik Türü	Çalışma Bölgesi	Ortak Kooperatif Sayısı
Hayvancılık Kooperatifleri Birliği	Samsun-Amasya-Çorum-Sinop	72*
Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği	Samsun	13
Toplam		85

*Toplam ortak sayısı (Samsun-Amasya-Çorum-Sinop illerinin kooperatifleri)

Kooperatifler

Kooperatif Türü	Aktif Kooperatif Sayısı	Tasfiye Kooperatif Sayısı	Kooperatif Ortak Sayısı
Tarımsal Kalkınma	41	11	4.555
Sulama	9	4	1.108
Su Ürünleri	20	0	1.614
Pancar Ekicileri	1	0	10.954
Toplam	71	15	18.231

Islah Amaçlı Hayvan Yetiştirici Birlikleri

Birlik Türü	Üye Sayısı
Samsun İli Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği	836
Samsun İli Damızlık Koyun-Keçi Yetiştiricileri Birliği	1.928
Samsun İli Damızlık Manda Yetiştiricileri Birliği	1.228
Samsun İli Arı Yetiştiricileri Birliği	1.132
Toplam	5.124

Üretici Birlikleri

Üretim Şekli	Konusu	Birlik Sayısı	Üye Sayısı	Toplam Birlik Sayısı	Toplam Üye Sayısı
Hayvansal Üretim	Et Üretimi	5	878	17	3492
	Süt Üretimi	10	2384		
	Bal Üretimi	1	206		
	Koza Üretimi	1	24		
Bitkisel Üretim	Meyve Üretimi	8	1352	16	2560
	Sebze Üretimi	2	369		
	Tahıl Üretimi	2	663		
	Tütün Üretimi	2	116		
	Salep Üretimi	1	26		
	Mantar Üretimi	1	34		
Toplam		33	6052	33	6052

Üretici Birlikleri

S.No	Üretim Şekli	Üretici Birliğinin Adı	Üye Sayısı
1	HAYVANSAL ÜRETİM	Bafra, Alaçam, 19 Mayıs, Yakakent, Çarşamba, Terme, Salıpazarı, Ayvacık, Tekkeköy, İlkadım, Canik ve Atakum İlçeleri Kırmızı Et Üreticileri Birliği	470
2		Havza, Vezirköprü, Ladik, Kavak ve Asarcık İlçeleri Kırmızı Et Üreticileri Birliği	332
3		Samsun İli ve İlçeleri Kanatlı Hayvan Eti Üreticileri Birliği	31
4		Samsun İli Deniz Ürünleri Avcıları Üretici Birliği	18
5		Samsun ve Sinop İlleri Su Ürünleri Yetiştiricileri Birliği	27
6		Havza İlçesi Süt Üreticileri Birliği	143
7		Bafra İlçesi Süt Üreticileri Birliği	741
8		Alaçam ve Yakakent İlçeleri Süt Üreticileri Birliği	89
9		19 Mayıs İlçesi Süt Üreticileri Birliği	45
10		Atakum, İlkadım ve Canik İlçeleri Süt Üreticileri Birliği	49
11		Tekkeköy İlçesi Süt Üreticileri Birliği	332
12		Çarşamba, Ayvacık ve Salıpazarı İlçeleri Süt Üreticileri Birliği	190
13		Vezirköprü İlçesi Süt Üreticileri Birliği	433
14		Terme İlçesi Süt Üreticileri Birliği	268
15		Ladik ve Kavak İlçeleri Süt Üreticileri Birliği	94
16		Terme İlçesi Bal Üreticileri Birliği	206
17		Samsun İli Koza (Ham İpek) Üreticileri Birliği	24
18	BİTKİSEL ÜRETİM	Terme İlçesi Organik Fındık Üreticileri Birliği	161
19		Çarşamba İlçesi Organik Fındık Üreticileri Birliği	368
20		19 Mayıs İlçesi Fındık Üreticileri Birliği	221

21			19 Mayıs, Bafra, Alaçam, Yakakent, Atakum, İlkadım ve Canik İlçeleri Organik Fındık Üreticileri Birliği	117
22			Tekkeköy İlçesi Organik Fındık Üreticileri Birliği	304
23			Bafra İlçesi Ceviz Üreticileri Birliği	20
24			Ayvacık İlçesi Organik Meyve Üreticileri Birliği	30
25			Atakum İlçesi Meyve Üreticileri Birliği	131
26		TAHİL	Terme Çeltik Üreticileri Birliği	41
27			Bafra, Alaçam, 19 Mayıs ve Yakakent İlçeleri Tahıl Üreticileri Birliği	622
28		SEBZE	Bafra Sebze Üreticileri Birliği	289
29			Çarşamba Örtü Altı Sebze Üreticileri Birliği	80
30		TÜTÜN	Bafra İlçesi Tütün Üreticileri Birliği	97
31			Alaçam İlçesi Tütün Üreticileri Birliği	19
32		DİĞER	Samsun İli ve İlçeleri Salep Üretici Birliği	26
33			Samsun İli Mantar Üreticileri Birliği	34
Toplam				6052

**KOORDİNASYON
VE TARIMSAL
VERİLER ŞUBE
MÜDÜRLÜĞÜ**

1. EĞİTİM YAYIM

İl Yayım Programı Faaliyetleri

2023 yılında ilimiz genelinde 8 adet demonstrasyon, 2 adet tarla günü düzenlenmiştir. Çiftçilerle yapılan 1.221 toplantı ile 25.574 eğitim verilmiştir. Halk Eğitim Merkezleri ile açılan 4 adet çiftçi kursu ile 76 çiftçiye sertifika verilmiştir.

Bakanlığımızca uygulanmakta olan Tarımsal Yenilik Yayım Projeleri kapsamında Ondokuzmayıs İlçemizde “İlkadım Yem Bitkisi Yetiştiriciliği Yayım Projesi” ve kadın çiftçilere yönelik “Yörenin Kadınları Yörem 55’i Seçti” projeleri uygulanmıştır.

FAALİYETLER	GERÇEKLEŞME
Çiftçi Şartlarında Kurulan Demonstrasyonlar	8
Tarla Günleri	2
Tarla Günleri Katılan Çiftçi Sayısı	980
Çiftçi Toplantıları	1.221
Çiftçi Toplantılarına Katılan Çiftçi Sayısı	25.574
Çiftçi Kurslar	4
Çiftçi Kurslarına Katılan Çiftçi Sayısı	76
Panel-Konferans ve Diğer Faaliyetler	9
Tarımda Tasarruflu Su Kullanımı Konusunda Eğitilen Çiftçi Sayısı	404

Tarımsal Yenilik Yayım Projeleri

Projenin Adı	Dönemi	İlçeler	Mevcut Durum
İlkadım Yem Bitkisi Yetiştiriciliği Yayım Projesi	2022 - 2023	19 Mayıs	4 çiftçimizde demonstrasyon kuruldu. Proje sonucu Bakanlığa bildirildi
Yörenin Kadınları Yörem 55’i Seçti	2023 - 2024	19 Mayıs	4 kadın çiftçimize Yörem 55 gelemen üçgülü ekilişi yapıldı. Proje devam etmektedir.

Stajyer Öğrenci Çalışmaları

Stajyerin Eğitim Durumu	Öğrenci Sayısı	Ödenen Ücret Tutarı (TL)
Lise	27+10 = 37	506.958
Lisans – Ön Lisans	62	250.851
T O P L A M	99	757.809

2023 GENEL BÜTÇE PROJELERİ

S. NO	PROJE ADI	ÖDENEĞİ	HARCAMA
1	TARIMSAL YAYIM HİZMETLERİ PROJESİ	37.810	30.852
2	SULARDA TARIMSAL FAALİYETLERDEN KAYN. KİRLİLİĞİN KONT. PRJ	28.299	28.299
3	KONTROL HİZMETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ	1.433.530	339.016
4	SU ÜRÜNLERİ ÜRETİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ	54.664	54.664
5	SUCUL BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİĞİN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ	100.000	99.994
6	KURUMSAL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ	8.021.117	7.993.381
7	ÇAYIR MERA ISLAH VE AMENAJMAN	9.858.092	9.858.092
8	BİTKİ SAĞLIĞI UYGULAMALARI VE KONTROLÜ PROJESİ	920.390	893.369
9	İTRİ VE TIBBİ BİTKİLER İLE BOYA BİT. YETİŞ. GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ	25.000	24.999
10	İYİ TARIM UYGULAMALARININ YAYGINLAŞTIRILMASI VE KONT. PRJ.	556.714	356.702
11	ORGANİK TARIMIN YAYGINLAŞTIRILMASI VE KONTROLÜ PROJESİ	489.998	489.725
12	TARIM ARAZİLERİNİN KULLANIMININ ETKİNLEŞTİRİLMESİ	4.263.918	4.263.918
13	HAYVAN HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE PROJESİ	931.281	930.915
14	HAYVANCILIĞIN GELİŞTİRİLMESİ	143.000	143.000
15	HAYVANSAL ÜRETİMİN ARTIRILMASI	1.288.384	1.256.066
16	SUNİ TOHUMLAMANIN GELİŞTİRİLMESİ	554.181	451.883
17	GIDA GÜVENLİĞİ VE KONTROL SİSTEMİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ	30.000	30.000
18	GIDA VE YEM NUMUNESİ ALMA HİZMETLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ	178.440	178.431
19	MUHTELİF İŞLER PROJESİ	1.489.452	1.489.383
20	TOHUMCULUĞUN GELİŞTİRİLMESİ PROJESİ	100.439	100.439
21	ARAZİ KULLANIM PLANLANMASI PROJESİ	36.951	36.951
22	TÜRKİYE TARIM HAVZALARI GELİŞTİRME PROJESİ	28.481	28.481
23	KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİNİN İZLENMESİ	10.205	10.205
		30.580.336	29.088.755

Tarımsal Yayım ve Danışmanlık

Yıllar	İstihdam (Kişi)	Danışmanlık Hizmeti Verilen İşletme Sayısı (Kişi)	Danışman Başına Destekleme (TL/Danışman)	Desteklenen Danışman Sayısı (Adet)	Toplam Destekleme (TL)
2022	55	3280	52.000	55	2.860.000
2023	43	2620	72.000	43	3.096.000

Tarım Danışmanının Unvanı	Sayısı	Yetki Belgesi Alan Kişi/Kuruluşlar	Sayısı
Ziraat Mühendisi	29	Ziraat Odaları (6 aktif)	9
Veteriner Hekim	-	Üretici Örgütü (9 aktif)	12
Ziraat Tekniker/Teknisyen	10	Kooperatif	2
Veteriner Sağlık Teknikeri	4	Serbest Tarım Danışmanı	5
TOPLAM	43	TOPLAM	28

2. İSTATİSTİK

Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Uygulamaları

2023 yılında Bakanlığımızın belirlemiş olduğu tipoloji çerçevesinde İlimiz ilçelerinden Alaçam 17, Bafra 24, Çarşamba 21, Havza 18, Ladik 13, Ondokuzmayıs 24, Salıpazarı 4, Tekkeköy 5, Terme 10, Vezirköprü 13 adet işletme olmak üzere toplamda 149 işletme sahibi ile Ocak ayında çiftçi katılım anlaşımları imzalanmıştır.

Şubat, Mart ve Nisan aylarında bu işletmeler ziyaret edilerek açılış envanterleri yapılmıştır. Çiftçilere kayıt defterleri yıl içerisinde doldurulmak üzere teslim edilerek sisteme girilmiştir.

Temmuz-Ağustos-Eylül aylarında üretim sezonu verileri alınmak üzere işletme ziyaretleri yapılmıştır. Aralık ayında sene sonu kapanış envanterleri için işletme ziyaretleri tamamlanmıştır.

2023 yılı Ocak ayında 2021 dönemine ait destekleme ödemesi 127 işletmeye toplamda 76.200 TL ödeme yapılmıştır.

2022 yılı ÇMVA destek ödemeleri 147 işletmeye, işletme için toplamda 147.000 TL olarak icmalleri çıkarılmış olup, 2024 yılı içerisinde ödemesi gerçekleştirilecektir.

İstatistik Bilgi Sistemi (İBS)

Cari Tarım İstatistiklerinin (Bitkisel Üretim İstatistikleri, Tarım Alet ve Makineler, Hayvancılık istatistikleri) Bakanlığımız İl ve İlçe Teşkilatı tarafından elektronik ortamda veri girişinin yapıldığı bir kayıt sistemidir. 2007 yılından itibaren İstatistik Veri Ağı Kayıt Sistemi (İVA) aracılığı ile toplanan veriler, 2020 yılında Bakanlığımız tarafından hazırlanıp geliştirilen İstatistik Bilgi Sistemi (İBS) aracılığı ile toplanmaya başlanmıştır.

İstatistiki veriler İlçe Müdürlüğünde görevli sistem sorumluları tarafından Bakanlıkça yayınlanan çalışma takvimi çerçevesinde toplanıp sisteme kaydedilmiş, sisteme kaydedilen veriler il sistem sorumlusu tarafından kontrol edilerek verilerin doğru olarak, zamanında eksiksiz bir şekilde tamamlanması sağlanmıştır.

Bitkisel üretim istatistikleri tahminleri 1. dönem (Nisan-Mayıs), 2. dönem (Eylül – Ekim) ve 3. dönem (Kasım-Aralık) olarak yapılmaktadır. Tarla, açıkta sebze, meyve, örtü altı ve baharat bitkileri verileri ayları içerisinde toplanıp sisteme kaydedilmiş olup, 1. Tahmin ve 2. tahmin dönemi verileri Bakanlık tarafından değerlendirilerek TUIK tarafından haber bülteni şeklinde yayımlanmıştır. 3. Tahmin Dönemi verilerinin Bakanlık tarafından değerlendirme süreci devam etmektedir.

Hayvancılık istatistik veri girişleri 1. dönem (Haziran–Temmuz) aylarında tamamlanmıştır. Bu dönemde büyükbaş, küçükbaş ve tek tırnaklı hayvan sayıları yaş grupları halinde toplanıp sisteme kaydedilmiş olup, Bakanlık tarafından değerlendirilerek Türkiye İstatistik Kurumu (TUIK) tarafından yayımlanmıştır.

2. Dönem veri toplama ve kayıt işlemleri 2024 yılı Ocak ayı içerisinde yapılacaktır.

2023 yılı Tarım Alet Makine verileri 2024 yılı Ocak ayı içerisinde toplanacaktır.

İlçe Müdürlüğü İBS Veri Giriş Sorumluları tarafından gerçekleştirilen kayıt işlemleri, birimimiz tarafından, Bakanlık kayıt sistemleri ilgili kurumlardan gelen veriler, komisyon raporları, alanda yapılan tespit ve gözlemlerden elde edilen veriler ışığında kontrol edilmiş, tespit edilen eksiklikler İlçe Müdürlükleri bilgilendirilerek giderilmiştir.

Bakanlığımız tarafından uygulamaya konulan Tarım Havzaları Destekleme Modeline kapsamında fark ödemesine konu ürünler için İlçe Müdürlüklerince belirlenen 2022-2023 üretim sezonu verim değerleri Tarım Bilgi Sistemine kaydedilmiştir.

Ayrıca, İlimiz tarımsal üretimine ilişkin, özel ve kamu kurum ve kuruluşlarının bilgi taleplerine cevap verilmektedir.

İstatistik Bilgi Sistemi

Çiftçinin Eline Geçen Fiyatlar (ÇEF) - Çiftçinin Ödediği Fiyatlar (ÇÖF)

Çiftçinin Eline Geçen Fiyatlar (ÇEF) 15 günlük , ve Çiftçinin Ödediği Fiyatlar (ÇÖF) aylık olarak İlçe Müdürlükleri tarafından derlenerek sisteme kaydedilmektedir. İlçe sistem sorumluları tarafından yapılan veri girişlerinin kontrolleri yapılmış, verilerdeki uyumsuzluklar giderilerek düzeltmeler yapılmıştır. Ayrıca İlçe Müdürlükleri ve TUIK Bölge Müdürlüğü arasındaki koordinasyon sağlanmıştır.

Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi (TAMSİS)

Bakanlığımız Tarımsal Ürünler Maliyet Sistemi (TAMSİS) kapsamında İlçe bazında yetiştirilen ürünlerine ait 17 İlçe Müdürlüğü tarafından 53 farklı üründe toplam 219 adet maliyet hazırlanmıştır. Bu ürün maliyet tabloları kontrol edilerek tabloların TAMSİS'e kayıt işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemi (TUFİS)

Serbest piyasada faaliyet gösteren market , komisyoncu (Hal) ve tarım ürünleri üretimi yapan çiftçilerin ürettikleri tarımsal ürünlerin çiftçi satış fiyatları ve bu ürünlerin market ve komisyoncularda oluşan fiyatların haftalık olarak izlenerek fiyatların Tarım Ürünleri Fiyat İzleme Sistemine girişleri yapılmıştır.

İl Müdürlüğün de Görevli Personel Sayısı	İlçe Müdürlüklerinde de Görevli Personel Sayısı	Denetimi yapılan ve Kontrol edilen Market Sayısı	Denetimi yapılan ve Kontrol Edilen Komisyoncu (Hal) Sayısı	Kontrol edilen ve Denetlenen Ürün Sayısı	Yıllık Kontrol ve Denetim Sayısı
1	25	5	3	135	850

3.KURAKLIK AFET VE TARIM SIGORTALARI

Tarımsal Kuraklık Çalışmaları

Samsun İli Tarımsal Kuraklık İl Kriz Merkezi Komisyonu 26/10/2023 tarihinde gerçekleştirildi. Toplantıda ilimiz 2023 yılı tarımsal kuraklık değerlendirmesi yapıldı.. Toplantı sonunda alınan kararlar Bakanlığımıza gönderildi.

Meteoroloji Bölge Müdürlüğünden kuraklık izlenmesinde kullanılacak veriler düzenli bir şekilde alınarak, aylara göre ortalama meteorolojik veriler tablosu düzenlendi..

İklim değerlerinin değişimine bağlı olarak, fenolojik safhalar (bitkinin gelişme safhalarının zamanı, süresi) üzerine gözlemler yapıldı.

2023 YILI AFET BİLGİLERİ

İlçeler	Afet Nevi	Mahalle Sayısı	Çiftçi Sayısı	Zarar Gören Hayvan/Zarar Gören Ürün (adet/ton)	Zarar Gören Tarımsal Yapı (adet)	Zarar Gören Alet ve Makine (adet)	Zarar Gören Alan (da)
Vezirköprü	Heyelan	1	2				7,5
Vezirköprü	Sel- Su Baskını	82	418	15 adet hayvan		3	2716
Vezirköprü	Dolu	36	295				1960
Vezirköprü	Fırtına	1	1		1 Balıkçı Teknesi	1	
Ladik	Sel-Su Baskını	30	159	3,3 ton			2177
Çarşamba	Sel-Su Baskını	56	3930	20 kovan			2752
Bafra	Sel-Su Baskını	22	47			1 Sulama borusu	89,3
Terme	Sel-Su Baskını	36	547				3935
Terme	Heyelan	5	20				8
Havza	Sel-Su Baskını	38	130	148			917,5
Ayvacık	Heyelan	37	289	1			210
Asarcık	Heyelan	1	1				
Alaçam	Yıldırım	1	1	1			
Alaçam	Sel-Su Baskını	2	10				39
Canik	Sel-Su Baskını	3	3	3,5 ton			1
İlkadım	Sel-Su Baskını	2	3	89 kovan/13 ton			
Atakum	Sel-Su Baskını	1	1				0,206
Tekkeköy	Sel-Su Baskını	10	21	3 ton			197
Tekkeköy	Heyelan	3	3				5
Bafra	Fırtına	3	3		Sera 3 adet		1,2
Yakakent	Fırtına	3	3		Samanlık,ahır 3 adet		0,025
Asarcık	Fırtına	5	6		Samanlık ,ahır ,ağıl 6 adet		
Çarşamba	Fırtına	6	6		Sera kuruluk (16adet)		
Havza	Fırtına	1	5	250 kg gübre	Samanlık 4 adet		
Atakum	Fırtına	1	1		Samanlık 1 adet		
Tekkeköy	Fırtına	1	1	500 balya ot, 20 ton saman, 1,5 ton arpa			
19 Mayıs	Fırtına	1	1		Samanlık 1 adet		
Vezirköprü	Yangın	1	2	7	2 samanlık 1 bağ evi,1 ahır	1 yem kırma, 1 yem karma,1 çapa	
TOPLAM		389	5.909		39	8	15.015,73

Tarım Sigortaları

5363 sayılı Tarım sigortaları Kanunu çerçevesinde 2023 yılı uygulamalarıyla ilgili 17 ilçe müdürü, teknik personeller ile ziraat odaları, üretici-yetiştirici birliklerinde görev yapan tarım danışmanlarına yönelik bilgilendirme toplantısı yapıldı.13 ilçemizde TARSİM ile ilgili çiftçi bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

5363 Sayılı Tarım Sigortaları Kanunu Kapsamında

2021 Yılında Kesilen Poliçe Sayısı	38.238
2022 Yılında Kesilen Poliçe Sayısı	70.711
2023 Yılında Kesilen Poliçe Sayısı	76.015

Yıllar	Sigortalanan					Ödenen Tazminat Tutarı (TL)
	Tarım Alanı (da)	Büyükbaş Hayvan Sayısı	Küçükbaş Hayvan Sayısı	Kümes Hayvanı Sayısı	Arılı Kovan Sayısı	
2021	217.040	61.509	32.764	48.000	13.280	15.145.898
2022	381.722	122.645	81.404	584.952	28.378	13.334.133
2023	375.469	155.574	93.986	3.672.528	32.003	29.270.001

2021 Yılında Devlet Pirim Desteği Tutarı (TL)	27.894.969
2022 Yılında Devlet Pirim Desteği Tutarı (TL)	49.147.589
2023 Yılında Devlet Pirim Desteği Tutarı (TL)	101.878.740

01/01/2023 - 31/12/2023 TARIM SİGORTASI VERİLERİ

İL	İLÇE	POLİÇE SAYISI (ADET)	SİG. ETT. PRİM (TL)	DESTEK PRİM (TL)	TOPLAM PRİM (TL)	SİGORTA BEDELİ (TL)	SİGORTALI ALAN (DA)	B.BAŞ.HAYVAN SAYISI (ADET)	K.BAŞ HAYVAN SAYISI (ADET)	KMS HAYVAN SAYISI (ADET)	KOVAN SAYISI (ADET)	ÖDENEN TAZMİNAT (TL)
SAMSUN	19 MAYIS	1.005	1.673.300	1.755.902	3.429.202	333.370.200	4.219	6.476	984	402.665	3.042	155.051
	ALAÇAM	4.564	3.456.041	3.472.019	6.928.059	674.221.648	20.003	12.953	4.166	217.000	1.580	393.684
	ASARCIK	1.205	486.254	507.651	993.905	105.603.545	2.183	3.667	1.082	189.900	280	42.631
	ATAKUM	778	2.252.429	2.453.191	4.705.621	283.945.574	1.417	6.401	3.390	129.000	1.991	1.383.629
	AYVACIK	1.693	2.526.298	4.048.628	6.574.926	143.965.764	7.903	1.691	403	0	358	270.871
	BAFRA	11.924	18.560.293	18.632.205	37.192.498	2.941.140.945	78.432	36.023	18.523	438.656	2.979	3.466.534
	CANİK	612	1.350.315	1.531.035	2.881.350	155.323.193	1.320	2.811	3.552	0	245	258.193
	HAVZA	14.419	9.721.893	9.764.348	19.486.240	679.350.234	63.155	7.441	5.612	74.490	1.195	5.845.864
	KAVAK	607	944.702	984.218	1.928.921	251.757.689	1.475	3.567	5.902	1.457.061	1.108	94.715
	LADİK	4.501	2.553.182	2.564.545	5.117.727	435.651.608	16.888	6.204	12.520	144.000	1.295	6.842.714
	SALIPAZARI	2.080	4.502.602	7.193.937	11.696.539	292.740.649	11.229	3.259	1.330	0	1.867	293.441
	TEKKEKÖY	2.218	3.829.079	4.693.991	8.523.070	547.890.174	10.507	11.454	10.176	49.000	1.261	383.787
	TERME	8.032	13.146.909	18.376.797	31.523.707	994.647.452	54.671	9.278	2.679	407.360	7.973	1.707.446
	VEZİRKÖPRÜ	15.251	6.290.264	6.368.575	12.658.839	1.099.357.852	58.061	21.462	12.253	0	275	5.462.404
	YAKAKENT	861	4.179.633	4.199.493	8.379.126	454.869.995	1.545	3.689	3.162	53.500	675	734.086
	ÇARŞAMBA	5.985	11.060.857	14.262.854	25.323.711	1.428.808.929	42.123	17.067	5.353	60.000	5.539	1.862.977
	İLKADIM	280	1.044.107	1.069.351	2.113.458	152.230.209	338	2.131	2.899	49.896	340	71.973
Toplam		76.015	87.578.158	101.878.740	189.456.899	10.974.875.659	375.469	155.574	93.986	3.672.528	32.003	29.270.001

TARIMSAL MEKANİZASYON

2023 YILI İL BİÇERDÖVER KONTROLLERİ DEĞERLENDİRME FORMU

ÜRÜN : BUĞDAY

İLÇE ADI	KONTROLÖR ADEDİ	KONTROL EDİLEN BİÇERDÖVER ADEDİ					KONTROL EDİLEN BİÇERDÖVERLERDE OPERATÖR ADEDİ			AÇIKLAMALAR
		0-5 YAŞ	6-10 YAŞ	11-15 YAŞ	16-20 YAŞ	21 YAŞ ÜZERİ	Belgeli Operatör	Belgesiz Operatör	TOPLAM	
MERKEZ	5	1	4	1	8	5	19	0	19	
ALAÇAM	3	0	2	5	3	9	19	0	19	
ASARCIK	3	0	0	3	0	1	4	0	4	
ATAKUM	4	1	0	0	8	9	18	0	18	
AYVACIK	0									Bıçerdöverle hasat yapılmıyor.
BAFRA	8	1	3	5	21	14	44	0	44	
CANİK	2									Bıçerdöverle hasat yapılmıyor.
ÇARŞAMBA	4	5	3	3	2	1	14	0	14	
HAVZA	3	1	6	7	13	4	28	3	31	
İLKADIM	4	0	0	2	7	1	10	0	10	
KAVAK	2	5	1	4	17	6	33	0	33	
LADİK	4	3	3	5	2	1	14	0	14	
ONDOKUZMAYIS	3	0	0	1	3	4	8	0	8	
SALIPAZARI	2									Buğday hasadı yok.
TEKKEKÖY	2	0	0	0	0	1	1	0	1	
TERME	5									Bıçerdöverle hasat yapılmıyor.
VEZİRKÖPRÜ	3	1	2	7	3	1	14	0	14	
YAKAKENT	0	0	0	1	3	0	4	0	4	Alaçam kontrol yaptı.
İL TOPLAMI	57	18	24	44	90	57	230	3	233	

**2023 YILI ÜRÜNLER ÜZERİNDEN İL BİÇERDÖVER KONTROLLERİ
DEĞERLENDİRME FORMU**

ÜRÜN CİNSİ : BUĞDAY

İLÇE-ADI (1)	TOPLAM EKİM ALANI (Ha) (2)	BİÇERDÖVERLE BİÇİLEN ALAN (Ha) (3)	DEKARA VERİM (Kg/da) (4)	BİÇERDÖVERLE HASAD EDİLEN ÜRÜN MİKTARI (TON) (5)	2023 YILI BİÇERDÖVERLE HASATTA TANE KAYIP ORANI HEDEFİ (%) (6)	2023 YILINDA GERÇEKLEŞEN TANE KAYIP ORANI (DEKARA %) (7)	HASAD EDİLEN ÜRÜN FİYATI (TL/KG) (8)
ALAÇAM	7.000	5.250	342	17.955	1	0,95	6,00
ASARCIK	2.325	1.850	280	5.180	1	1,10	5,50
ATAKUM	5.444	5.444	180	9.799	1	0,80	6,25
AYVACIK	500	0	0	0	0	0	0
BAFRA	21.000	20.000	450	90.000	1	1,00	5,00
CANIK	1.125	0	0	0	0	0	0
ÇARŞAMBA	830	830	250	2.075	1	1,00	5,00
HAVZA	18.250	14.600	437,5	63.875	1	1,50	5,80
İLKADIM	2.095	2.095	286,5	6.002	1	0,57	5,50
KAVAK	7.000	7.000	320	22.400	1	0,80	6,50
LÂDİK	7.500	7.500	400	30.000	1	1,00	6,20
ONDOKUZMAYIS	1.970	1.970	300	5.910	1	0,80	5,50
SALIPAZARI	0	0	0	0	0	0	0
TEKKEKÖY	420	410	195	800	1	1,20	6,00
TERME	40	0	0	0	0	0	0
VEZİRKÖPRÜ	23.500	19.500	420	81.900	1	0,90	6,80
YAKAKENT	1.200	900	350	3.150	1	0,93	6,00
İL TOPLAMI	100.199	87.349		339.046			
İL GENEL ORTALAMASI			388		1	0,96	5,85

**2023 YILI ÜRÜNLER ÜZERİNDEN İL BİÇERDÖVER KONTROLLERİ
DEĞERLENDİRME FORMU**

ÜRÜN CİNSİ : ARPA

İLÇE-ADI (1)	TOPLAM EKİM ALANI (Ha) (2)	BİÇERDÖVERLE BİÇİLEN ALAN (Ha) (3)	DEKARA VERİM (Kg/da) (4)	BİÇERDÖVERLE HASAD EDİLEN ÜRÜN MİKTARI (TON) (5)	2023 YILI BİÇERDÖVERLE HASATTA TANE KAYIP ORANI HEDEFİ (%) (6)	2023 YILINDA GERÇEKLEŞEN TANE KAYIP ORANI (DEKARA %) (7)	HASAD EDİLEN ÜRÜN FİYATI (TL/KG) (8)
ALAÇAM	2.300	1.725	380	6.555	1	0,95	5,50
ASARCIK	385	270	250	675	1	1,30	5,00
ATAKUM	342	342	275	941	1	0,80	5,50
AYVACIK	50	0	0	0	0	0	0
BAFRA	2.500	2.300	400	9.200	1	1,00	4,50
CANİK	113	0	0	0	0	0	0
ÇARŞAMBA	400	0	0	0	0	0	0
HAVZA	1.750	1.400	400	5.600	1	1,00	5,20
İLKADIM	331	300	286	858	1	0,70	5,50
KAVAK	900	900	140	1.260	1	1,00	5,50
LADİK	900	900	275	2.475	1	1,00	5,50
ONDOKUZMAYIS	180	180	250	450	1	0,80	5,00
SALIPAZARI	0	0	0	0	0	0	0
TEKKEKÖY	165	155	225	349	1	1,10	5,25
TERME	0	0	0	0	0	0	0
VEZİRKÖPRÜ	1.018	900	450	4.050	1	0,80	5,00
YAKAKENT	450	338	350	1.183	1	1,00	5,00
İL TOPLAMI	11.784	9.710		33.596			
İL GENEL ORTALAMASI			346		1	0,95	5,20

2023 YILI ÜRÜNLER ÜZERİNDEN İL BİÇERDÖVER KONTROLLERİ DEĞERLENDİRME FORMU

ÜRÜN CİNSİ : AYÇİÇEĞİ

İLÇE-ADI (1)	TOPLAM EKİM ALANI (Ha) (2)	BİÇERDÖVERLE BİÇİLEN ALAN (Ha) (3)	DEKARA VERİM (Kg/da) (4)	BİÇERDÖVERLE HASAD EDİLEN ÜRÜN MİKTARI (TON) (5)	2023 YILI BİÇERDÖVERLE HASATTA TANE KAYIP ORANI HEDEFİ (%) (6)	2023 YILINDA GERÇEKLEŞEN TANE KAYIP ORANI (DEKARA %) (7)	HASAD EDİLEN ÜRÜN FİYATI (TL/KG) (8)
ALAÇAM							
ASARCIK							
ATAKUM							
AYVACIK							
BAFRA	1.200	1.200	250	3.000	1	1,00	12,50
CANIK							
ÇARŞAMBA							
HAVZA	8.600	8.600	250	21.500	1	1,00	12,00
İLKADIM							
KAVAK	63	63	250	157,50	1	1,00	11,70
LADİK	1.700	1.700	300	5.100	1	1,00	13,00
ONDOKUZMAYIS							
SALIPAZARI							
TEKKEKÖY							
TERME							
VEZİRKÖPRÜ	8.754	8.754	350	30.639	1	0,80	11,50
YAKAKENT							
İL TOPLAMI	20.317	20.317		60.396,50			
İL GENEL ORTALAMASI			297			0,96	12,14

2023 YILI ÜRÜNLER ÜZERİNDEN İL BİÇERDÖVER KONTROLLERİ DEĞERLENDİRME FORMU

ÜRÜN CİNSİ: ÇELTİK

İLÇE-ADI (1)	TOPLAM EKİM ALANI (Ha) (2)	BİÇERDÖVERLE BİÇİLEN ALAN (Ha) (3)	DEKARA VERİM (Kg/da) (4)	BİÇERDÖVERLE HASAD EDİLEN ÜRÜN MİKTARI (TON) (5)	2023 YILI BİÇERDÖVERLE HASATTA TANE KAYIP ORANI HEDEFİ (%) (6)	2023 YILINDA GERÇEKLEŞEN TANE KAYIP ORANI (DEKARA %) (7)	HASAD EDİLEN ÜRÜN FİYATI (TL/KG) (8)
ALAÇAM	2.139	2.139	850	18.182	1	1,25	17,00
ASARCIK							
ATAKUM							
AYVACIK							
BAFRA	13.175	13.175	800	105.400	1	1,00	17,00
CANIK							
ÇARŞAMBA	1.443	1.443	800	11.544	1	1,00	17,00
HAVZA							
İLKADIM							
KAVAK							
LADİK							
ONDOKUZMAYIS	341,2	341,2	800	2729,6	1	1,00	18,00
SALIPAZARI	57,5	57,5	550	316	1	1,00	19,00
TEKKEKÖY	530	530	810	4.293	1	1,50	18,00
TERME	1.650	1.650	700	11.550	1	1,50	17,00
VEZİRKÖPRÜ							
YAKAKENT	58,50	58,50	820	480	1	1,20	17,00
İL TOPLAMI	19.394,20	19.394,20		154.495			
İL GENEL ORTALAMASI			797		1	1,18	17,50

**2023 YILI ÜRÜNLER ÜZERİNDEN İL BİÇERDÖVER KONTROLLERİ
DEĞERLENDİRME FORMU**

ÜRÜN CİNSİ: KANOLA

İLÇE-ADI (1)	TOPLAM EKİM ALANI (Ha) (2)	BİÇERDÖVERLE BİÇİLEN ALAN (Ha) (3)	DEKARA VERİM (Kg/da) (4)	BİÇERDÖVERLE HASAD EDİLEN ÜRÜN MİKTARI (TON) (5)	2023 YILI BİÇERDÖVERLE HASATTA TANE KAYIP ORANI HEDEFİ (%) (6)	2023 YILINDA GERÇEKLEŞEN TANE KAYIP ORANI (DEKARA %) (7)	HASAD EDİLEN ÜRÜN FİYATI (TL/KG) (8)
ATAKUM	3	1	120	1,2	1	1	11
BAFRA	80	80	350	280	1	1	10
HAVZA	170	170	200	340	1	1	10
KAVAK	30	30	100	30	1	1	10,5
LADİK	12	12	250	30	1	1	10
İL TOPLAMI	295	293		681,2			
İL GENEL ORTALAMASI			232		1	1	10,30

**2023 YILI ÜRÜNLER ÜZERİNDEN İL BİÇERDÖVER KONTROLLERİ
DEĞERLENDİRME FORMU**

ÜRÜN CİNSİ : SOYA

İLÇE-ADI (1)	TOPLAM EKİM ALANI (Ha) (2)	BİÇERDÖVERLE BİÇİLEN ALAN (Ha) (3)	DEKARA VERİM (Kg/da) (4)	BİÇERDÖVERLE HASAD EDİLEN ÜRÜN MİKTARI (TON) (5)	2023 YILI BİÇERDÖVERLE HASATTA TANE KAYIP ORANI HEDEFİ (%) (6)	2023 YILINDA GERÇEKLEŞEN TANE KAYIP ORANI (DEKARA %) (7)	HASAD EDİLEN ÜRÜN FİYATI (TL/KG) (8)
BAFRA	115	115	350	402,5	1	1,00	14,00
ÇARŞAMBA	115	115	350	402,5	1	1,50	13,50
TEKKEKÖY	5,8	5,8	200	12	1	0,9	14,00
TERME	1.100	1.100	250	2.750	1	1,50	13,00
İL TOPLAMI	1.335,8	1.335,8		3.567			
İL GENEL ORTALAMASI			267		1	1,22	13,63

Anız Yangınları

Toprağın biyolojik, kimyasal ve fiziksel yapısının ve çevresinin korunarak, doğal denge içerisinde toprağın verimliliğinin sürdürülebilirliği için gerekli önlemleri almak amacıyla anız yakılmasının önlenmesi için çiftçilerin ve kamuoyuna liflet, afiş ve Valilik Tebliği dağıtımı ve bilgilendirme toplantıları yapıldı.

Güvenli Tarım Alet ve Makine Kullanımı Eğitimi

Tarımda artan makineleşmeye paralel olarak Tarım Alet Makine kazalarında da artış olmuştur. Bu kazaların çoğu sakat kalma veya ölümle sonuçlanmaktadır.

İl Müdürlüğümüzce çiftçileri bilinçlendirmek için yapılan faaliyetlerde kullanılmak üzere bilgi ve doküman hazırlanmıştır.

İl Emniyet Müdürlüğü ve ilgili kuruluşlarla beraber ilçelerde eğitim çalışması yapılmıştır.

5. TARIMSAL ÜRETİM PLANLAMA - STRATEJİ

Birimimizde Kurumumuzun çalışmalarını içeren sunu ve raporlar hazırlanmaktadır.

- Samsun İlinin tarımsal üretim potansiyelini anlatan kısa tarım raporları,
- Kısa formatta ürün raporları ,
- Müdürlüğümüz sunumu,
- Bakanlığımız ve danışmanları, Samsun Valilik Makamı ve diğer kurumlar tarafından müdürlüğümüzden istenilen tarımsal amaçlı bilgi notları,
- Tarımsal destekleme rakamları
- TÜİK tarafından yayınlanan üretim değer ve miktarlarının Samsun ili ile kıyaslamasının yapılması,
- Müdürlüğümüz yıllık çalışma (faaliyet) raporunu,
- İlimiz coğrafi işaretler almış ürünlerin Bakanlığımız ile koordineli tanıtım faaliyetleri.
- Samsun Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığınca takip edilen, Müdürlüğümüze ait Stratejik Plan ve Performans değerlendirme raporları hazırlanmıştır.
- Bakanlığımıza Bağlı, İlgili ve İlişkili Kurum Müdürlükleri ile koordinasyonu sağlamak amacıyla her ay farklı kurumda olmak üzere ilimizin sorunları ve çözümlerinin görüşüldüğü toplantılar düzenlenerek Bakanlığımıza raporlanmıştır

6. KOORDİNASYON VE İDARİ İŞLER

Bilgi Edinme Başvuruları

2023 Yılı Bilgi Edinme Başvurusu	Toplam Başvuru Sayısı
CİMER	900
Muhtar	8
Mahkeme Yazısı	6
Timer	4
e-mail	1
Mektup	1
Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler	49
İl İdare Kurulu	1
Toplam	970

7. ENFORMASYON

Bakanlığımız tarafından gönderilen ve İl Müdürlüğümüz tarafından hazırlanıp basımı yapılan liflet kitapçık, afiş dağıtımı gerçekleştirildi.

Afiş, davetiye, pankart ve billboard çalışmaları yapıldı. Sosyal medya (Twitter, Facebook, Instagram) sayfalarında önemli gün duyuruları ve paylaşımları yapıldı.

Web, Tarım Tv, Türk Tarım Orman dergisi ile SAMTİM dergisinde yayınlanmak üzere, Müdürlüğümüz faaliyetlerine ilişkin haber metinleri ve video montajları yapıldı.

İl Müdürlüğümüz tarafından düzenlenen toplantı, tarla günü, çalıştay ve panel vb. organizasyonların hazırlıkları, fotoğraf ve kamera çekimleri yapılmıştır.

8.Samsun Tarım Fuarına stand açılarak katılım sağlandı. Önceki yıllara göre artış göstererek 71.493 kişi fuarı ziyaret etmiştir. Ayrıca Kariyer Fuarına da katılım sağlanmıştır.

2023 Yılı	İnternet Sitesinde Yapılan Haber Sayısı	İnternet Sitesinde Yapılan Duyuru Sayısı
Web Sitesi	133	33
E-Dergi Samtim Dergisi (Sayı Adedi)	4	
Sosyal Medya Haber Sayısı (Facebook-Twitter-İnstagram)	663	
Afiş-Davetiye-Bilboard-Pankart	70	
Sosyal Medya Grafik Çalışması	233	
Fotoğraf ve Video Çekimi	133	

**ÇAYIR MERA VE YEM
BİTKİLERİ
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

2023 Yılı Çalışma Raporu

1. MERA ÇALIŞMALARI

Mera Kanunu (Tespit, Tahdit ve Tahsis) Çalışmaları

İlçeler	Toplam Mahalle Sayısı	TESPİT YAPILAN		TAHDİT YAPILAN		Tahsis Yapılan Mahalle Sayısı	TOPLAM Mera Alanı (ha)
		Mahalle Sayısı	Mera Alanı (ha)	Mahalle Sayısı	Mera Alanı (ha)		
19 Mayıs	38	38	279,59	15	279,59	15	279,59
Alaçam	65	65	194,78	14	194,78	14	194,78
Asarcık	32	32	30,71	8	30,71	8	30,71
Atakum	56	56	366,88	25	366,88	25	366,88
Ayvacık	43	43	13,33	1	13,33	1	13,33
Bafra	139	139	3.271,05	60	3.271,05	60	3.271,05
Canik	52	52	1.094,44	33	1.094,44	33	1.094,44
Çarşamba	143	143	989,12	38	989,12	38	989,12
Havza	98	98	3.263,31	61	3.263,31	61	3.263,31
İlkadım	61	61	818,50	17	818,50	17	818,50
Kavak	91	91	723,97	44	723,97	44	723,97
Ladik	67	67	2.585,32	52	2.585,32	52	2.585,32
Salıpazarı	44	44	11,21	4	11,21	4	11,21
Tekkeköy	63	63	310,26	18	310,26	18	310,26
Terme	81	81	439,29	28	439,29	28	439,29
Vezirköprü	161	161	1.845,62	79	1.845,62	79	1.845,62
Yakakent	17	17	3,76	2	3,76	2	3,76
TOPLAM	1.251	1.251	16.241,33	499	16.241,33	499	16.241,33

2023 Yılı Çalışma Raporu

Biten Mera Islah ve Amenajman Projeleri

Sıra No	İlçesi	Mahallesi	Islah Edilen Proje Alanı (da)
1	Terme	Ahmetbey	1.377,82
2	Bafra	Koşu	895,82
3	Tekkeköy	Aşağıçinik	1.094,00
4	Terme	Ortasöğütlü	188,26
5	Terme	Taşpınar	272,27
6	Bafra	Emenli	1.114,55
7	Havza	Kemaliye	1.225,60
8	Havza	Şeyhali	1.310,36
9	Bafra	Sürmeli	473,32
10	Bafra	Koruluk Sahilkent Fener	2.465,58
11	Havza	Şeyhsafi	416,23
12	Atakum	Sarıtaş	359,40
13	Terme	Çangallar	422,25
14	Bafra	Doğanca	11.320,94
15	Bafra	Türbe Şeyhören Sarıkaya	646,40
16	Havza	Başpelit	2.151,39
17	Havza	Taşkaracaören	1.257,83
18	Havza	Bekdiğin	1.697,35
19	Havza	Aslançayırı	920,80
20	Havza	Karamişe	1.655,95
21	Çarşamba	Epçeli	660,45
22	Havza	Çayırözü	247,40
23	Havza	Şeyhsafi	396,30
24	Kavak	Dura	400,37
25	Vezirköprü	Pazarcı	536,58
26	19 Mayıs	Engiz	819,10
27	Bafra	Osmanbeyli	359,20
28	Ladik	Daldere	370,70
29	Bafra	Elifli (revize)	878,99
30	Bafra	Emenli	2.301,35
31	Bafra	Kaygusuz	430,36
32	Çarşamba	Yukarıdikencik	374,34
33	Alaçam	Gökçeboğaz	830,64
34	Çarşamba	Akçatarla	1.355,81
35	Havza	Ortaklar	480,77
36	Ladik	Çadirkaya	1.097,97
TOPLAM			42.806,45

2023 Yılı Çalışma Raporu

Mera Islah Çalışmaları (Devam Eden Projeler)

Sıra No	İlçesi	Mahallesi	Islah Edilecek Proje Alanı (da)	Proje Yılı
1	Bafra	Harız	816,75	2022-2024
2	Çarşamba	Kaydan	303,72	2022-2026
3	Çarşamba	Denizler	248,28	2023-2025
4	Ladik	İskaniye	551,33	2022-2026
5	Ladik	Mazlumoğlu	636,79	2022-2024
6	Vezirköprü	Doyran-Kızılcaören-Tepeören-Çamlıca	1.395,10	2023-2027
7	Havza	Dereköy-İllica	959,12	2022-2024
8	Havza	Kale	591,19	2021-2023
9	Havza	Demiryurt	1.015,37	2021-2023
10	Kavak	Yukarı Çirşli	170,87	2022-2024
11	Terme	İmanalısı	204,66	2021-2023
12	Bafra	Koşu	2.711,61	2023-2027
TOPLAM			9.604,79	

Mera Islah Çalışmaları 2024 Uygulamaya Başlayacak Projeler

Sıra No	İlçesi	Mahallesi	Islah Edilecek Proje Alanı (da)
1	Havza	Ereli	583,09
TOPLAM			583,09

Orman Bölge Müdürlüğü İle Koordineli Olarak Yürütülen Mera Islah ve Amenajman Projeleri

Sıra No	İlçesi	Mahallesi	Islah Edilen Alan (Dda)	Proje Başlama Yılı
1	İlkadım	Gürgendağ	230,6	28.07.2020
2	İlkadım	Çandır	640,9	28.07.2020
3	İlkadım	Çatkaya	414,6	28.07.2020
4	İlkadım	Çivril	383,6	28.07.2020
5	İlkadım	Yeşiltepe	342,7	28.07.2020
6	Canik	Sarıbıyık	612,9	28.07.2020
7	Canik	Gültepe	85,2	28.07.2020
8	Canik	Gürgenyatak	595,6	28.07.2020
9	Kavak	İdrisli	626,3	24.09.2020
10	Kavak	Kozansıkı	298,6	24.09.2020
11	Kavak	Tepecik	546,6	24.09.2020
TOPLAM			4.777,6	

Orman Bölge Müdürlüğü İle Koordineli Olarak Tamamlanan Mera Islah ve Amenajman Projeleri

Sıra No	İlçe	Mahalle	Yüzölçümü (Da)	Başlama Bitiş Yılları
1	Havza	Karameşe-Başpelit	2.490,20	2012-2014

2023 Yılı Çalışma Raporu

2	Havza	Aslançayırı	920,00	2013-2015
3	Havza	Bekdiğin	1.447,00	2013-2015
4	Havza	Ereli	491,40	2013-2015
5	Havza	Taşkaracaören	1.276,20	2013-2015
6	Vezirköprü	Tahtaköprü	2.990,00	2014-2016
7	Bafra	Emenli	786,50	2015-2017
8	Alaçam	Karlı	82,50	2015-2017
9	Alaçam	Sekecek-Pelitbükü	210,30	2015-2017
10	Bafra	Harız	299,20	2016-2018
11	Bafra	Yakıntaş	201,00	2016-2018
12	Vezirköprü	Bayram	851,40	2016-2018
13	Vezirköprü	Pazarcı	407,40	2016-2018
14	Ladik	Mazlumoğlu	357,50	2019-2021
15	Vezirköprü	Karaköy	2.818,26	2019-2021
TOPLAM			15.628,86	

2. ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ FAALİYETLERİ

İlimizde 2019 yılında 1 üreticimize Islah yapmak suretiyle 355 dekar mera alanımız 10 yıl süre ile kiralanmıştır.

2023 yılında 4 adet yayla, toplam 5.495 adet küçükbaş için 26 göçere kiralanmıştır. Göçerlere kiralanayan yayla ve mera alanımız toplam 597,76 hektardır.

24 adet Tahsis Amacı Değişikliği başvurusu olmuştur. Bu başvurulardan 2 tanesi uygun görülmüş, 5 tanesi uygun görülmemiştir. Kalan 17 adetinin ise işlemleri devam etmektedir.

İşgal ve Tecavüz

İlçe Adı	Parsel Sayısı
Atakum	2
Bafra	18
Canik	21
Havza	15
İlkadım	7
Lâdik	1
Tekkeköy	1
Terme	4
Vezirköprü	25
TOPLAM	94

İlçeler Üzerinden Yem Bitkileri 2022 Yılı Destekleme Ödemeleri

Sıra	İlçeler	Desteğe Tabi Alan (da)	Destek Miktarı (TL)
1	19 Mayıs	3.993,193	305.067,16
2	Alaçam	20.344,634	1.285.973,46
3	Asarcık	1.541,142	94.696,95
4	Atakum	4.018,216	239.950,12
5	Ayvacık	98,587	5.251,72
6	Bafra	35.400,528	2.674.758,36

2023 Yılı Çalışma Raporu

7	Canik	242,609	17.494,41
8	Çarşamba	9.425,751	896.261,53
9	Havza	46.654,465	2.894.390,70
10	İlkadım	1.263,176	73.855,82
11	Kavak	3.899,484	235.633,63
12	Ladik	7.666,786	542.937,25
13	Salıpazarı	712,645	45.572,96
14	Tekkeköy	18.739,267	1.452.176,91
15	Terme	773,707	61.017,78
16	Vezirköprü	71.528,561	5.452.108,21
17	Yakakent	4.477,166	268.760,28
TOPLAM		230.779,917	16.545.907,25

Samsun İlinde Yem Bitkileri Üretimi

Kaba Yem Üretim Miktarları							
Kaba Yem İhtiyacı (ton)	Yem Bitkileri Ekili Alanlardan Üretilen Kaba Yem Miktarı (ton)	Mera Alanından Elde Edilen Kuru Ot Miktarı (ton)	Otlamaya Açık Orman Alanlarından Elde edilen Kuru Ot Miktarı (ton)	Otlamaya Açık Fındık Bahçelerinden Elde edilen Kuru Ot Miktarı (ton)	Buğdaygil ve Baklagil Ürünlerinden elde edilen sap – saman üretimi (ton)	Nadas Alanlarından elde edilen Kuru Ot Üretim Miktarı (Ton)	TOPLAM Kaba Yem Miktarı (ton)
1.271.344	556.122	17.806	80.757	46.661	333.213	4.949	1.039.508

Hesaplamalar kuru ot ve kuru madde cinsinden yapılmıştır.

Samsun İlinde Hayvan Mevcutları ve Kaba Yem Tüketimi

Hayvanın Cinsi	Adet	Yıllık Kaba Yem Tüketimi (ton)
Sığır	341.302	1.096.569
Manda	20.671	64.497
Koyun	239.033	95.864
Keçi	22.578	7.404
Tek Tırnaklı	3.954	7.010
TOPLAM		1.271.344

Samsun İlinin 1.271.344 ton toplam kaba yem ihtiyacı, 700.853 dekar yem bitkileri ekiliş alanlarından, 162.413 da mera alanından, otlamaya açık orman alanlarından (1.345.658 dekar otlatılan alan), meyve ve fındık bahçelerinden (1.183.434 dekar alanın ½'si baz alındı), 219.965 da nadas alanından ve 1.110.711 dekar alanda üretilen buğdaygil ve baklagil ürünlerinden hasat sonrası kalan sap – saman ürünlerinden karşılanmaktadır

İDARİ VE MALİ İŞLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

2023 Yılı Çalışma Raporu

Bina Araç Durumu Tablosu

Kuruluşun Adı	Hizmet Binası			Lojman Sayısı	Araç Sayısı						Misafirhane Adeti	Yatak Kapasitesi	Konferans ve Toplantı Salonu
	Hükümet Binasında	Mülk	Kira		Binek Oto	Pick-up	Minibüs	Kamyonet	Kamyon	Traktör			
İl Müdürlüğü		3		18	1	3	5	1	1	2	1	17	1
İlçe Müdürlükleri	7	8	2	5	13	10	3	12		1			
TOPLAM	7	11	2	23	14	13	8	13	1	3	1	17	1
GENEL TOPLAM	20			23	52						1	17	1

Kiralık Araç Sayısı	64
Toplam Araç Sayısı	116

Personel Durumu Tablosu

İstihdam Durumu	İl Toplamı	İlçe Toplamı	TOPLAM
Yönetici	13	17	30
Ziraat Mühendisi	128	253	381
Gıda Mühendisi	17	28	45
Veteriner Hekim	25	112	137
Diğer Memurlar	136	219	355
4/B Personel	8	1	9
İşçiler	48	80	128
GENEL TOPLAM	375	710	1085

NOT: 09 Ocak 2024 itibariyle

Genel Bütçe Harcamaları

Hesap Adı	Harcama Tutarı
Akaryakıt ve Yağ Alımları	419.697,97
Bilgisayar Alımları	303.069,00
Bilgiye Abonelik ve İnternet Erişimi Giderleri	6.203,75
Büro Malzemesi Alımları	2.950,00
Büro Mefruşatı Alımları	161.658,20
Büro ve İşyeri Makine ve Techizat Alımları	900,00
Diğer Alımlar	4.892.672,94

2023 Yılı Çalışma Raporu

Hesap Adı	Harcama Tutarı
Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	7.011,00
Diğer Giderler	3.281.498,64
Diğer Hizmet Alımları	49.405,77
Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarına	4.163.917,64
Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	38.940,00
Diğer Makine Teçhizat Alımları	1.109.193,00
Diğer Mal ve Malzeme Alımları	333.300,00
Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	20.406,40
Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	133.100,00
Diğer Yasal Giderler	11.531,64
Elektrik Alımları	859.186,19
Giyecek Alımları	485.092,00
Hizmet Binası	297.044,00
Hizmet Tesisleri	101.878,00
İlan Giderleri	87.790,40
İnşaat Malzemesi Giderleri	4.560,00
işletme Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler	14.602,53
İşyeri Makine Teçhizat Alımları	146.880,80
Kağıt ve Kağıt Ürünleri Alımları	154.973,20
Kırtasiye Alımları	234.358,31
Kimyevi Madde İle Kauçuk ve Plastik Ürün Alımları	31.683,00
Kimyevi Ürün Alımları	622.125,00
Laboratuar Gereçleri Alımları	18.269,00
Lisans Alımları	134.662,50
Lojman Bakım ve Onarımı Giderleri	65.186,00
Lojmanlar	24.980,00
Mahkeme Harç ve Giderleri	38.681,95
Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	9.440,00
Malzeme Giderleri	185.662,98
Memurların Öğle Yemeğine Yardım	365.196,00
Posta ve Telgraf Giderleri	145.819,03
Proje Giderleri	2.797.878,00
Sigorta Giderleri	60.014,43
Su Alımları	109.768,64
Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	2.596,00
Taşıt Kiralaması Giderleri	1.179.121,62
Tekstil ve Tekstil Ürünleri, Deri ve Deri Ürünleri	21.972,50
Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	43.600,13

2023 Yılı Çalışma Raporu

Hesap Adı	Harcama Tutarı
Temizlik Malzemesi Alımları	185.414,04
Yakacak Alımları	389.255,00
Yiyecek Alımları	1.786,03
TOPLAM	23.754.953,23

Döner Sermaye Harcamaları

Harcama Kalemi	Bütçe Ödeneği	Harcanan
Yakacak Maddeleri	75.000,00	0,00
Yakıt ve Madeni Yağ	1.100.000,00	911.344,69
Baskı Cilt Giderleri	560.000,00	49.724,00
Taşıt Kira	4.450.000,00	3.947.394,48
Kırtasiye (Eğitim Kültür Yayın)	580.000,00	547.885,00
Temizlik Malzeme Alımı	250.000,00	233.992,00
Diğer Harcamalar	25.055.329,00	18.179.273,31
TOPLAM	32.070.329,00	23.869.613,48